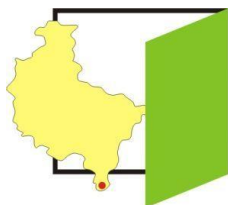

**STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANEGO PRZEZ
SPOŁECZNOŚĆ NA LATA 2016-2023
DLA OBSZARU LGD WROTA WIELKOPOLSKI**

Stowarzyszenie Wrota Wielkopolski

Baranów 2015

Spis treści

I. Charakterystyka LGD	3
1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia	3
2. Obszar.....	3
3. Potencjał LGD	4
II. Partycypacyjny charakter LSR.....	7
III. Diagnoza – opis obszaru i ludności.....	10
IV. Analiza SWOT	20
V. Cele i wskaźniki	23
VI. Sposoby wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru.....	47
VII. Plan działania	55
VIII. Budżet LSR	55
IX. Plan komunikacji	57
X. Zintegrowanie	59
XI. Monitoring i ewaluacja	62
XII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	64
Załączniki	66

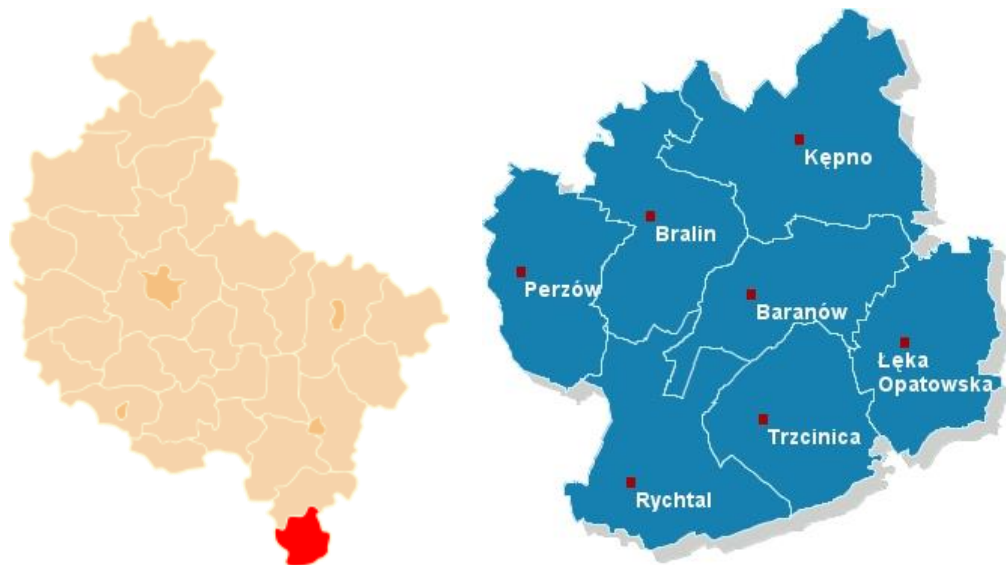
I. CHARAKTERYSTYKA LGD

I.1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia

- 1) nazwa LGD: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wrota Wielkopolski”.
- 2) status prawny: stowarzyszenie dostosowane do wymogów ustawy z 20 lutego 2015 r. z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- 3) data wpisu do KRS – 30.07.2008 r.
- 4) nr w KRS – 0000310913.

I.2. Obszar

Obszar Lokalnej Grupy Działania tworzy siedem gmin, z tego sześć to gminy wiejskie: Baranów, Bralin, Łęka Opatowska, Perzów, Trzcينica i Rychtal i jedna gmina miejsko-wiejska – Kępno. Wszystkie leżą na terenie powiatu kępińskiego, w województwie wielkopolskim. Diagnozowany obszar jest spójny przestrzennie – znajduje się w jednym obrysie, nie zawiera dużych ośrodków miejskich.

Położenie LGD na mapie woj. wielkopolskiego

Mapa LGD „Wrota Wielkopolski”

Tabela 1 Podział terytorialny gmin LGD „Wrota Wielkopolski”

Lp.	Gmina	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności	Charakter
1.	Baranów	74	7798	wiejska
2.	Bralin	85	5982	wiejska
3.	Kępno	124	24697	miejsko-wiejska
4.	Łęka Opatowska	78	5305	wiejska
5.	Perzów	75	3811	wiejska
6.	Rychtal	97	3903	wiejska
7.	Trzcينica	75	4896	wiejska
	Razem	608 km²	56392	

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

I.3. Potencjał LGD

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wrota Wielkopolski” powstało w wyniku poszerzenia obszaru działalności Fundacji Wrota Wielkopolski (gminy Baranów, Łęka Opatowska, Rychtal i Trzcinica) o gminę miejsko-wiejską Kępno oraz 2 gminy wiejskie – Perzów i Bralin objęte wcześniej działalnością LGD „Smocza Kraina”. Działania związane z budowaniem partnerstw typu Leader sięgają roku 2005/2006, kiedy to dwie grupy inicjatywne stworzyły Lokalne Grupy Działania. Obie LGD w 2006 roku opracowały dla swoich obszarów Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW) i realizowały je przy wsparciu środków z Pilotażowego Programu Leader+ (Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” na lata 2004-2006).

W obu LGD zostało przeprowadzonych wiele spotkań informacyjnych i szkoleń na temat Programu Leader i idei partnerstwa. Zostało zrealizowanych wiele działań o charakterze promocyjnym, szkoleniowym, wyjazdów studyjnych w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk z innymi LGD w Polsce i innych krajach unijnych. Obie LGD zrealizowały II Schemat PPL+ w okresie od marca 2007 do kwietnia 2008.

W tym samym okresie tj. od 2007 roku pojawiły się nowe wytyczne dotyczące lokalnych grup działania i realizacji podejścia Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. To zainspirowało przedstawicieli Fundacji Wrota Wielkopolski, aby szybciej zacząć przygotowania do nowego okresu finansowania działań leaderowskich. Podjęto decyzję, aby jeszcze w ramach projektu PPL+ II Schematu, opracować nowe założenia do strategii rozwoju na dalsze lata funkcjonowania LGD. Od lutego 2008 roku przedstawiciele LGD przy różnych okazjach prezentowali nowe wyzwania i nowe regulacje prawne dotyczące funkcjonowania LGD w okresie 2007-2013. W lutym odbyły się pierwsze warsztaty i spotkania, podczas których partnerzy LGD przystąpili do wypracowania założeń do nowej Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2009-2015. Efektem tych spotkań, warsztatów i dyskusji było opracowanie LSR dla obszaru gmin: Baranów, Łęka Opatowska, Rychtal i Trzcinica. W tym samym czasie podobne działania konsultacyjne podjęli przedstawiciele LGD „Smocza Kraina” i również w ramach PPL+ opracowano dokument nowej LSR dla gmin Bralin, Perzów, Kobyla Góra.

Podczas realizacji PPL+ obie sąsiadujące ze sobą LGD współpracowały intensywnie, wymieniając wiedzę i doświadczenia. Ta współpraca zaowocowała pomysłem stworzenia jednej silnej LGD obejmującej swoim działaniem obszar całego powiatu kępińskiego. Zgodnie z założeniami PROW 2007-2013, Stowarzyszenie LGD Wrota Wielkopolski stało się instytucją, której zadaniem było wspieranie rozwoju lokalnego poprzez ogłaszanie naborów wniosków, ocenę i wybór operacji do dofinansowania, realizację zadań aktywizacyjnych i projektów współpracy. By podjąć temu szerokiemu zakresowi konieczne było zatrudnienie kompetentnego zespołu tworzącego biuro stowarzyszenia, oraz powołanie dodatkowego organu decyzyjnego, którego głównym zadaniem był wybór operacji do dofinansowania. Sporządzona w oparciu o potrzeby obszaru Lokalna Strategia Rozwoju oraz pozyskane na jej realizację dofinansowanie w wysokości 10 413 802,03 zł pozwoliły istotnie wpłynąć na obszar OLGD. W okresie realizacji projektu od 1 września 2009 roku do 30 czerwca 2015 roku do Stowarzyszenia LGD Wrota Wielkopolski złożono 358 wniosków, z czego 209 zostało dofinansowanych. Powstały place zabaw, centra kultury, doposażono świetlice wiejskie, utworzono miejsca pracy, zorganizowano wiele imprez, szkoleń i warsztatów. Celem funkcjonowania lokalnej grupy działania nadal pozostaje rozwój lokalny a potencjał zbudowany podczas dotychczasowej działalności zostanie wykorzystany w nowej perspektywie finansowej.

• Realizacja strategii LGD Wrota Wielkopolski - PROW 2007-2013

W latach 2009-2015 Lokalna Strategia Rozwoju realizowana była na terenie 7 gmin powiatu kępińskiego. Za pośrednictwem LGD mieszkańcy, organizacje społeczne, przedsiębiorcy i samorządy zrealizowały szereg przedsięwzięć służących rozwojowi obszaru, wykorzystując łącznie kwotę 10 413 802,03 zł przede wszystkim na realizację projektów z zakresu:

- odnowy i rozwoju wsi (28 projektów na kwotę 5 141 806,88; 96,93 % wykorzystania budżetu),
- małych projektów (159 projektów na kwotę 2 622 480,17 zł; 91,78% wykorzystania budżetu),
- tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw (11 projektów na kwotę 453 756,50 zł; 60,92% wykorzystania budżetu).
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (11 projektów na kwotę 531 260,98 zł; 80,99% wykorzystania budżetu)
- projekt współpracy (3 projekty na kwotę 159 735,01 zł; 95,57% wykorzystania budżetu)
- funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja (1 508 975,51 zł, 93,44% wykorzystania budżetu)

Ogólnie w ramach Osi 4 Leader na lata 2007-2013 LGD Wrota Wielkopolski wykorzystało 91,79% przyznanego budżetu. Ponadto, przez cały okres wdrażania LSR, biuro LGD prowadziło konsultacje dla beneficjentów oraz

szkolenia związane z ogłaszaniem naborami. W każdej z gmin pracowali wyznaczeni koordynatorzy ds. małych projektów.

- **LGD Wrota Wielkopolski posiada doświadczenie w realizacji projektów i przedsięwzięć finansowanych nie tylko ze środków PROW 2007-2013:**
 - W 2013 roku ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu przeprowadzony został projekt polegający na **organizacji rajdu rowerowego**. Autorski pomysł stowarzyszenia wynikał bezpośrednio z celów założonych w strategii LGD na lata 2007-2013.
 - Dodatkowo w 2015 LGD zrealizowała dwa projekty: Kępiński Jarmark Bożonarodzeniowy projekt dofinansowany ze środków Gminy Kępno, oraz Międzygminna Wigilia Wrót Wielkopolski, jako projekt dofinansowany ze środków Gmin Baranów, Bralin, Łęka Opatowska, Kępno, Rychtal, Perzów i Trzcinica

Reprezentatywność LGD

Partnerstwo w ramach LGD budowane było przez lata. Początkowo członkami LGD Wrota Wielkopolski były osoby fizyczne. Grono członków poszerzało się stopniowo o jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa i organizacje społeczne. W ramach realizowanego projektu rozpoczęto także nawiązywanie współpracy z innymi LGD z kraju oraz z partnerami zagranicznymi z Czech. Współpraca partnerska z sąsiednią Ostrzeszowską Lokalną Grupą Działania trwa od 2008 roku do dziś na wielu płaszczyznach.

Obecna struktura partnerstwa w naszej LGD zapewnia reprezentację wszystkich sektorów. Aktualnie LGD liczy 64 członków reprezentujących 3 sektory w sposób reprezentatywny dla lokalnej społeczności. Sektor publiczny reprezentowany jest przez 8 członków i są to wszystkie gminy członkowskie oraz powiat. Sektor gospodarczy stanowi 14 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Pozostałą grupę, czyli 42 członków stanowią reprezentanci sektora społecznego, w tym organizacje pozarządowe i mieszkańcy. Sektor społeczny stanowi grupę szczególnie istotną z punktu widzenia realizacji LSR, ponieważ zawiera się w nim zarówno grupa organizacji pozarządowych, których aktywizację zakłada LSR jak i grupa defaworyzowana, czyli kobiety.

Grupa defaworyzowana została zdefiniowana na podstawie przeprowadzonych metod partycypacji. Z badania ankietowego przeprowadzonego na 166 respondentach w skali ocen 1-5 najwyższą notę, jako grupa mająca największe trudności na rynku pracy uzyskały kobiety. Również podczas konsultacji społecznych kobiety wskazywano, jako grupę defaworyzowaną w kontekście dostępu do rynku pracy. LGD zamierza w perspektywie finansowej 2014-2020 stosować wiele narzędzi pozwalających na kierowanie projektów w szczególności do tej grupy. Jednym z nich jest stosowanie kryterium wyboru projektów w zakresie obejmującym zarówno podejmowanie jak i rozwój działalności gospodarczej preferującego operację zakładającą utworzenie miejsca pracy dla kobiet. LGD zakłada również w planie komunikacji stosowanie narzędzi docierających w szczególności do grupy defaworyzowanej.

Poziom decyzyjny – Rada

Organem podejmującym decyzje w LGD w zakresie wyboru operacji będzie Rada Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Wrota Wielkopolski” zwana dalej Radą. Skład Rady zapewnia, że ani władza publiczna, ani żadna pojedyncza grupa interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji. Skład Rady został wybrany zgodnie ze statutem przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. Imienny wykaz członków Rady zawiera tabela nr 2.

Lp.	Imię	Nazwisko	instytucja / gmina	Sektor
1	Renata	Gość		mieszkańcy
2	Michał	Balcer		mieszkańcy
3	Aldona	Kalus		mieszkańcy
4	Katarzyna	Nawrot		mieszkańcy
5	Jacek	Rabiega		mieszkańcy
6	Jadwiga	Piszczałka		mieszkańcy
7	Magda	Cybulska-Nędza		mieszkańcy
8	Jan	Homann		mieszkańcy
9	Maria	Witek		mieszkańcy
10	Natalia	Pietrus	PPHU NATHALIE-MEBLE.PL NATALIA PIETRUS	gospodarczy
11	Sylwester	Kasperkiewicz	Firma Malarsko-Budowlana "KASPER"	gospodarczy

12	Justyna	Kucharska	"Meblomal" EX. IMPORT	gospodarczy
13	Arkadiusz	Puchała	Agencja Reklamowa "ARFOT"	gospodarczy
14	Włodzimierz	Sobczyński	Gminna Samopomoc Chłopska w Rychtalu	gospodarczy
15	Joanna	Jokiel	Gmina Rychtal	publiczny
16	Justyna	Hołub-Rojkiewicz	Gmina Perzów	publiczny
17	Magdalena	Kamińska	Gmina Łęka Opatowska	publiczny
18	Bogumiła	Lewandowska-Siwiek	Gmina Baranów	publiczny
19	Marzena	Kuropka	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Bralińskiej	społeczny
20	Daria	Lewicka	Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Baranów	społeczny
21	Małgorzata	Frała-Kędzior	Stowarzyszenie "Uśmiech"	społeczny
22	Urszula	Górecka	Uczniowski Klub Sportowy Sport Bralin	społeczny

Tabela nr 2 – Wykaz imienny członków Rady

W celu zapewnienia reprezentatywności organu decyzyjnego skład Rady został wybrany tak, aby spełnić następujące warunki: sektor publiczny stanowi nie więcej niż 30 % ogółu, w skład Rady wchodzi: co najmniej 1 przedsiębiorca, co najmniej 1 kobieta i co najmniej 1 osoba do 35 roku życia. Zakłada się również niedopuszczanie do sytuacji upoważniania osób trzecich do udziału w podejmowaniu decyzji co oznacza, że w przypadku osób fizycznych funkcje te będą pełnione osobiście natomiast w przypadku osób prawnych przez reprezentantów wynikających ze statutu lub osoby posiadające stosowne upoważnienie. Celem unikania konfliktu interesów dodatkowo zakłada się prowadzenie rejestru interesów członków organu decyzyjnego. Dodatkowo planuje się działania dyscyplinujące wobec członków Rady, którzy systematycznie nie biorą udziału w posiedzeniach lub podczas oceny nie stosują zatwierdzonych kryteriów. By zapobiegać takim sytuacjom planuje się systematyczne szkolenia członków Rady, zakończone testem sprawdzającym posiadaną wiedzę. Zakłada się również ustanowienie osoby, której zadaniem będzie czuwanie nad prawidłowym przebiegiem procesu oceny i wyboru, poprawności dokumentacji i zgodności formalnej.

3.4. Zasady funkcjonowania LGD

Zasady funkcjonowania LGD określa Statut oraz zgodne z nim regulaminy szczegółowo odnoszące się do zasad funkcjonowania danego organu. Wykaz podstawowych dokumentów regulujących zasady działania LGD zawiera tabela nr 3.

Lp.	Rodzaj dokumentu	Regulowane kwestie
1.	Statut LGD Wrota Wielkopolski	- działalność Stowarzyszenia zgodnie z Ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. 2015 poz. 1393 z późn. zm.) - cele i podstawy działania stowarzyszenia, prawa i obowiązki członków - struktura organizacyjna wraz z opisem kompetencji Walnego Zebrania Członków, Zarządu, Komisji Rewizyjnej, Rady - składniki majątku stowarzyszenia - zmiany statutu, sposoby rozwiązania i likwidacji stowarzyszenia
2.	Regulamin organu decyzyjnego LGD Wrota Wielkopolski	- określa organizację i tryb pracy Rady - obowiązki, uprawnienia członków Rady - zasady zwoływania i prowadzenia posiedzeń - wyłączenia z oceny wniosków
3.	Regulamin biura LGD Wrota Wielkopolski	- procedura naboru pracowników - prawa i obowiązki oraz uprawnienia pracodawcy i pracownika - zasady funkcjonowania biura - sposób potwierdzania obecności oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy - procedura pomiaru jakości i oceny efektywności świadczonego (udzielonego) doradztwa - zasady wynagradzania

4.	Regulamin pracy Zarządu LGD Wrota Wielkopolski	- zadania Zarządu - organizacja pracy Zarządu - zakresy obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych członków Zarządu
----	--	--

Tabela nr 3 – Podstawowe dokumenty regulujące działanie LGD

Potencjał ludzki LGD a regulaminy organu decyzyjnego/zarządu/biura

Osoby zaangażowane w pracę na rzecz LGD posiadają odpowiednie kompetencje i zasoby do tworzenia i zarządzania procesami rozwoju na poziomie lokalnym. Zarówno członkowie Zarządu jak i wszyscy pracownicy biura posiadają doświadczenie zdobyte we wdrażaniu Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Regulamin Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Wrota Wielkopolski” określa szczegółowo podział zadań pracowników biura. Wymagania są adekwatne do obowiązków. Na stanowiskach pracy związanych z udzielaniem doradztwa określono sposób pomiaru jego jakości, a metoda oceny efektywności świadczonego doradztwa została opisana w sposób szczegółowy.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w biurze LGD posiadają doświadczenie i niezbędną wiedzę do wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych o zasięgu regionalnym. Celem doskonalenia umiejętności zespołu wdrażającego LSR przewidziano plan szkoleń dla pracowników biura i członków organu decyzyjnego.

II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) dla obszaru LGD Wrota Wielkopolski powstawała w okresie od lipca do grudnia 2015 roku. LSR została opracowana przez przedstawicieli LGD i pracowników biura, **bez korzystania z pomocy podmiotu zewnętrznego**. W przygotowaniu LSR **wykorzystano wyniki badań ewaluacyjnych** w zakresie wdrażania LSR za okres 2009-2015, opracowane w maju i czerwcu 2015r, oraz **wyniki badań własnych** m.in. badanie efektów realizacji LSR w latach 2009-2015 Wstępny proces partycypacji rozpoczęty został jeszcze przez LGD od początku 2015r. w formie organizowanych w gminach **partnerskich spotkań informacyjno-konsultacyjnych**, podczas których przedstawiciele LGD prezentowali efekty realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju z lat 2009-2015, oraz instrument RKLS na lata 2014-2020. Podczas spotkań zostały pozyskane początkowe dane od lokalnej społeczności, które następnie posłużyły do przygotowania Planu włączenia społeczności w proces przygotowania LSR w ramach tzw. wsparcia przygotowawczego. W spotkaniach łącznie wzięli udział przedstawiciele różnych sektorów, których znaczna część zadeklarowała chęć współpracy przy opracowaniu LSR.

Podczas realizacji działań partycypacyjnych szczególną uwagę zwrócono na udział w budowaniu strategii grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR. W pracę zaangażowano takie grupy, jak: lokalni przedsiębiorcy; przedstawiciele instytucji współpracujących na co dzień z osobami z grup defaworyzowanych (Powiatowy Urząd Pracy oraz Ośrodki Pomocy Społecznej z gmin wchodzących w skład LGD); liderzy lokalni z poszczególnych gmin (sołtysi, radni, członkowie organizacji pozarządowych, etc.); przedstawiciele grup defaworyzowanych; ogół społeczności lokalnej; członkowie Rady i Zarządu oraz pracownicy biura LGD.

Metody partycypacji zastosowane w trakcie budowy LSR:

1. W czerwcu 2015 r. został stworzony **zespół roboczy**, zbierający wszystkie niezbędne informacje potrzebne do stworzenia LSR. Grupa ta składała się głównie z pracowników biura, członków Stowarzyszenia oraz członków Zarządu (łącznie 10 osób). W trakcie tych spotkań zostały zebrane informacje pochodzące ze źródeł zastanych (desk research, statystyki), jak również z innych działań, które były prowadzone w związku z przygotowaniem LSR. Prace zespołu roboczego trwały do końca grudnia 2015 roku. Pomiędzy spotkaniami grupa porozumiewała się za pomocą e-maili oraz telefonicznie. Zgromadzono i przeanalizowano wiele danych o regionie. Informacje te zebrano w formie tabelarycznej. Uzasadnieniem wyboru tej metody było zagwarantowanie dużego wpływu społeczności lokalnej w wypracowanie rozwiązań dotyczących wdrażania podejścia Leader na obszarze LGD poprzez opracowanie zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju. Zespół roboczy miał za zadanie zbierać wszystkie informacje, konfrontować je ze sobą, weryfikować zapisy i uwzględniać wszelkie uwagi. Zespół zaangażowanych osób gwarantował spójność zaproponowanych rozwiązań oraz sprawność działania. Spotkania zespołu poświęcone były takim zagadnieniom, jak: analizie SWOT; analizie problemów; wyborowi celów i kluczowych kierunków rozwoju; wypracowaniu wskaźników dla celów i przedsięwzięć wraz z budżetem; określeniu lokalnych kryteriów wyboru operacji; określeniu grup defaworyzowanych i docelowych działań planowanych w LSR. Najważniejsze wnioski wykorzystane w planowaniu LSR

dotyczyły: uwzględnienia wskazanych mocnych, słabych stron, szans i zagrożeń w analizie SWOT; uwzględnieniu wskazanych problemów w analizie problemów wskazanych w diagnozie; uwzględnieniu wskazanych celów i kluczowych kierunków rozwoju w celach, wskaźnikach, kryteriach wyboru operacji – przełożyło się to również na założenia systemu monitoringu i ewaluacji; uwzględnienia wskazanych kryteriów wyboru operacji; wybór grup defaworyzowanych i docelowych oraz celów i kluczowych kierunków rozwoju wykorzystano w planowaniu działań komunikacyjnych przez wskazanie odbiorców i metod komunikacji.

2. W lipcu został uruchomiony również **Punkt Konsultacyjny** w siedzibie LGD. Udzielano informacji osobiście w biurze LGD, oraz telefonicznie wszystkim zainteresowanym kształtem LSR. W tym samym czasie na stronie internetowej LGD zamieszczono informacje o rozpoczęciu konsultacji. Strona była na bieżąco aktualizowana tak, aby każdy mógł wziąć udział w pracy nad założeniami do LSR. Dodatkowo informacje o konsultacjach zamieszczone zostały na stronach gmin – członków LGD. Bezpośredni kontakt z osobami, które mogą wyjaśnić wątpliwości i cel tworzenia w partycypacyjny sposób LSR są niezwykle pomocne i angażują grupy, które nie chcą się angażować w większe merytoryczne spotkania. Ich uwagi są niezwykle cenne i pokazują, na jakie aspekty zwracają poszczególne grupy uwagę. Aktywizują również grupy defaworyzowane i pomagają im przełamać lęk przed tego typu inicjatywami.

3. **E-konsultacje:** na stronie internetowej www.wrota.info.pl w aktualnościach zamieszczano na bieżąco informacje o przebiegu prac nad LSR. Dostępny był również formularz uwag, za pomocą którego można było zgłaszać swoje propozycje zmian/uzupełnień w LSR. Kolejnym krokiem było przeprowadzenie stworzenie **Ankiety** dla mieszkańców (sierpień), która dostępna była w wersji papierowej (CATI) oraz on-line (CAWI). Kwestionariusz wypełniały wszystkie grupy, które są istotne z punktu widzenia LSR tj. osoby bezrobotne, emeryci i renciści, osoby prowadzące działalność, rolnicy, osoby pracujące oraz uczące się (uczniowie, studenci).

4. **Konsultacje społeczne** - przeprowadzono 7 spotkań konsultacyjnych, po 1 w każdej gminie. Podczas konsultacji przeprowadzono przede wszystkim analizy SWOT dla obszaru danej gminy. Wnioski: silne strony- przedsiębiorczy mieszkańcy, aktywność organizacji społecznych, duża liczba zabytków, pomników, lokalnych oraz dziedzictwa historycznego; słabe strony- rynek pracy zdominowany przez branżę meblową, słabo wypromowane i rozwinięte produkty lokalne, niedoinwestowanie działalności instytucji kultury, niewystarczająca liczba chodników i ścieżek rowerowych, mała aktywności społeczności lokalnej, niskie wynagrodzenia i rozwinięta szara strefa, niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców (osoby 50+, kobiety, niepełnosprawni, osoby z wyższymi kwalifikacjami; niewystarczająca ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz kulturalnych, niska świadomość mieszkańców w zakresie dbałości o środowisko naturalne, zanieczyszczone środowisko głównie z przemysłu, komunikacji, gospodarstw domowych, zły stan dróg lokalnych, brak działań promujących region i jego ofertę; szanse- dotacje i programy ze środków unijnych, możliwość wspierania przedsiębiorczości, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, zapotrzebowanie na produkty lokalne i ekologiczne, promocja innowacyjności, wzrost popularności aktywnego spędzania czasu wolnego w kontakcie z naturą, wdrażanie programów aktywizacji seniorów; zagrożenia- niedofinansowanie szczególnie edukacji, ochrony zdrowia pacjenta, sportu i kultury, brak aktywności i współpracy społecznej, zanik więzi międzyludzkich i współpracy między miejscowościami, zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska

W ramach konsultacji LGD przeprowadziło 7 spotkań poniżej wykaz przeprowadzonych konsultacji:

Lp.	Miejscowość / Miejsce spotkania (adres)	Termin spotkania	Liczba uczestników
1.	Bralin, Rynek 3, Urząd Gminy	03.09.2015	11
2.	Perzów, 77a, Gminny Ośrodek Kultury	04.09.2015	13
3.	Rychtal, ul. Rynek 1, Urząd Gminy	08.09.2015	9
4.	Łęka Opatowska, ul. Akacyjowa 4, Urząd Gminy	09.09.2015	23
5.	Trzcinica, ul. Jana Pawła II 47, Urząd Gminy	10.09.2015	15
6.	Baranów, Jana Pawła II 2, Budynek Wielofunkcyjny	11.09.2015	10

7.	Kępno, Ratuszowa 1, Urząd Miasta i Gminy	14.09.2015	10
RAZEM			91

Program konsultacji obejmował następujące zagadnienia: Przedstawienie założeń RLKS w PROW 2014-2020, Analiza potrzeb i SWOT dla obszaru LGD, Definiowanie i hierarchizacja celów LSR. W ramach spotkania przeprowadzono warsztaty wykorzystując technikę **World Cafe**, dzięki której każdy miał szansę się wypowiedzieć. Obecność na spotkaniach przedstawicieli wszystkich sektorów spowodowała wzrost wzajemnego zaufania wśród społeczności lokalnej i zrozumienia w relacjach między urzędem i mieszkańcami oraz organizacjami pozarządowymi, warsztaty ujawniły również różnice interesów wynikające z sektorowości. Przeprowadzone konsultacje przybliżyły wiele problemów, z którymi należy się zmierzyć w kolejnym okresie programowania PROW 2014-2020 ale też uświadomiły, że społeczności LGD jest gotowa na wspólne działania, których celem będzie rozwiązywanie problemów, z którymi boryka się nasz region.

5. **Wyjazdowe spotkanie fokusowe** z członkami zespołu roboczego i reprezentantami 3 sektorów, oraz reprezentantami grup docelowych i defaworyzowanych (razem 24 osoby), w dniach 12-13.10 w Łysomicach koło Torunia - głównym celem spotkania była analiza krytyczna wniosków wynikających z konsultacji społecznych w odniesieniu do potrzeb, analizy SWOT oraz celów, budżetu LSR, kryteriów wyboru operacji. Wnioski: analiza zapotrzebowania wskazuje na największą potrzebę wsparcia w obszarze infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej

6. **Spotkania konsultacyjne z przedstawicielami gmin partnerskich** – służyły wymianie poglądów na temat zasad komunikacji, oraz zasad wyboru operacji i ustalania zasad tworzenia i zmiany kryteriów wyboru. Wnioski: przy budowie kryteriów należy uwzględnić specyfikę projektów realizowanych przez jsfp. Przemawia adresowanie ich do szerokiego grona odbiorców. (Termin i miejsce realizacji: 28.10.2015 roku - Siedziba LGD)

7. **Grupa robocza 4 LGD** – 4 spotkania:

a) spotkanie służące wymianie doświadczeń 4 LGD i wypracowaniu skutecznych metod z zakresu tworzenia diagnozy obszaru i analizy SWOT. Wnioski: diagnoza i analiza SWOT muszą być spójne, należy wskazać grupy docelowe i obszary interwencji. (Termin i miejsce realizacji: 26.08.2015 Krotoszyn)

b) spotkanie służące wymianie doświadczeń 4 LGD i wypracowaniu wspólnych zasad w zakresie tworzenia celów i wskaźników w LSR. Wnioski: cele i wskaźniki muszą być powiązane z diagnozą problemów grup docelowych i obszarów interwencji. (Termin i miejsce realizacji: 15.10.2015 Baranów)

c) wymiana doświadczeń 4 LGD i wypracowanie wspólnych zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru. Wnioski: zadbanie o przejrzystość procedury wyboru, kryteria wyboru operacji muszą uwzględniać specyfikę obszaru i zawierać preferencje dla grupy defaworyzowanej. (Termin i miejsce: 29.10.2015 Ostrzeszów)

d) wymiana doświadczeń 4 LGD i wypracowaniu zasad monitorowania i ewaluacji. Wnioski: opracowano zasady monitorowania i ewaluacji. (Termin i miejsce: 17.11.2015 Łubowo)

8. **Wywiad indywidualny** z Dyrektorem w Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie – obejmował dyskusję dot. celów strategii obejmujących zakresem tworzenie miejsc pracy przez osoby podejmujące jak i prowadzące działalność gospodarczą. Ważnym elementem spotkania była kwestia kobiet jako grupy defaworyzowanej w dostępie do rynku pracy. Wnioski: Kobiety to bezwzględnie grupa defaworyzowaną w dostępie do rynku pracy. Przeważają w strukturze bezrobotnych, wśród bezrobotnych pozostających bez pracy kobiety stanowią 62,45 %. Wpływ na to mają: rola kobiety w rodzinie i niemożność podejmowania pracy w niedogodnych godzinach lub pracy zmianowej, mniejsza ilość ofert pracy dla kobiet, mniejsza chęć podejmowania działalności gospodarczej (Termin i miejsce: 29.09.2015r., PUP w Kępnie).

9. **Kawiarnia obywatelska** z przedstawicielami urzędów gmin – spotkanie zorganizowane w nieformalnej przestrzeni służyło dyskusji na temat zasad monitorowania i ewaluacji na bazie doświadczeń strategii poszczególnych gmin. Wnioski: bieżące monitorowanie realizacji LSR jest niezbędne do usuwania pojawiających się przeszkód w prawidłowej realizacji założeń oraz pełnej realizacji budżetu. (Termin i miejsce: 12.12.2015 Kawiarnia pod Łabędziem w Kępnie)

10. **Warsztaty przyszłościowe** - uczestnicy: członkowie zarządu i mieszkańcy, w tym przedstawiciele grup defaworyzowanych, (6 osób); 28.12.2015, biuro LGD; temat: konsultacja założeń planu komunikacyjnego.

Na każdym kluczowym etapie zostało zastosowanych kilka metod partycypacyjnych w zakresie:

1. **diagnozy i analizy SWOT** – zespół roboczy, punkt konsultacyjny, konsultacje społeczne, e-konsultacje, wyjazdowe spotkanie fokusowe, grupa robocza 4 LGD, wywiad indywidualny
2. **celów, przedsięwzięć i wskaźników** – punkt konsultacyjny, konsultacje społeczne, e-konsultacje, wyjazdowe spotkanie fokusowe grupa robocza 4 LGD, wywiad indywidualny
3. **zasad wyboru operacji i kryteriów wyboru** – punkt konsultacyjny, e-konsultacje, wyjazdowe spotkanie fokusowe, grupa robocza 4 LGD, spotkania konsultacyjne z przedstawicielami gmin partnerskich
4. **zasad komunikacji LGD ze społecznością** – punkt konsultacyjny, konsultacje społeczne, e-konsultacje, grupa robocza 4 LGD, spotkania konsultacyjne z przedstawicielami gmin partnerskich
5. **zasad ewaluacji i monitoringu** – zespół roboczy, punkt konsultacyjny, wyjazdowe spotkanie fokusowe, kawiarnia obywatelska, warsztaty przyszłościowe

Dokonano analizy przyjęcia bądź odrzucenia wniosków z konsultacji na każdym z pięciu kluczowych etapów opracowania LSR poprzez przygotowanie opracowania LSR oparciu o zestawienia wykorzystanych informacji w treściach analiz dotyczących m.in.: kluczowych grup docelowych i defaworyzowanych, obszarów interwencji na obszarze objętym LSR, adekwatnych założeń planu komunikacyjnego i działania, monitoringu i ewaluacji, najważniejszych sfer, na które może mieć wpływ LGD, najważniejszych problemów, potrzeb i zasobów i potencjału obszaru i ludności, celów, wskaźników i kryteriów wyboru operacji, także SWOT mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń obszaru LGD w odniesieniu do diagnozy obszaru i ludności.

Reasumując partycypacyjny charakter LSR został osiągnięty na wszystkich poziomach: etapie definiowania potrzeb i problemów (partycypacyjna diagnoza i analiza SWOT), etapie określania celów i ustalania ich hierarchii (partycypacyjne cele i wskaźniki), etapie poszukiwania działań – rozwiązań, określania grupy docelowej (partycypacyjne działania i grupa docelowa).

III. DIAGNOZA

1. ZARYS INFORMACJI WPROWADZAJĄCYCH DO DIAGNOZY

Obszar LGD objęty opracowaną Lokalną Strategią Rozwoju położony jest w obrębie jednej jednostki administracyjnej tj. powiatu kępińskiego w woj. wielkopolskim, jest spójny przestrzennie – znajduje się w jednym obrysie i nie zawiera dużych ośrodków miejskich. Obszar Wrót Wielkopolski sąsiaduje z gminami: Byczyna (powiat kluczborski, woj. opolskie), Wołczyn (powiat kluczborski, woj. opolskie), Domaszowice (powiat namysłowski, woj. opolskie), Namysłów (powiat namysłowski, woj. opolskie), Syców (powiat oleśnicki, woj. dolnośląskie), Kobyła Góra (powiat ostrzeszowski woj. wielkopolskie), Ostrzeszów (powiat ostrzeszowski woj. wielkopolskie), Bolesławiec (powiat wieruszowski, woj. łódzkie), Wieruszów (powiat wieruszowski, woj. łódzkie).

Diagnozowany obszar przecinają drogi krajowe - nr 11 relacji Poznań – Katowice, która przebiega przez gminy Baranów, Kępno i Łęka Opatowska, droga ekspresowa S8 relacji Wrocław –Warszawa przebiegająca przez gminę Perzów, Bralin i Kępno oraz droga nr 39 relacji Kępno – Brzeg, przecinająca gminy Baranów, Trzcinicę i Rychtal, droga wojewódzka nr 450 Grabów nad Prosną – Opatów, co stanowi o wspólnych problemach siedmiu gmin, związanych z bardzo natężonym ruchem komunikacyjnym.

Przez obszar Wrót Wielkopolski przechodzi węzeł kolejowy - krzyżują się tu linie kolejowe Poznań – Kępno – Lubliniec – Częstochowa/Katowice, Kępno – Wieluń – Herby Nowe, Kępno – Oleśnica (nieczynna, choć z szansami na przywrócenie) i Kępno – Namysłów (nieczynna).

Region położony jest w skrajnie południowej części województwa wielkopolskiego, na granicy z województwami: łódzkim, opolskim i dolnośląskim. Pod względem geomorfologicznym położony jest w obrębie Wysoczyzny Wieruszowskiej o rzeźbie terenu mało urozmaiconej oraz w części północno-zachodniej w obrębie Wzgórz Ostrzeszowskich, wznosząc się tu na wysokość ok. 200 m n. p. m. Wszystkie gminy charakteryzuje podobne ukształtowanie powierzchni – krajobrazy dolin i równin akumulacyjnych, niewielkie wzniesienia poprzecinane pradolinami cieków wodnych. Wschodnią granicę obszaru Wrót Wielkopolski stanowi dolina Prozny. Najwyższe wzniesienie ma 242 m n.p.m. i znajduje się na terenie gminy Bralin. Punkt najniższy (160 m. n.p.m) zlokalizowany jest w Mechnicach w gminie Kępno.

Społeczność lokalna zamieszkująca obszar LGD wyróżnia się dużą aktywnością spędzania czasu wolnego poprzez jazdę na rowerze, korzystania z siłowni zewnętrznych wiele osób uprawia nordic walking i jogging. Społeczeństwo bardzo chętnie korzysta z organizowanych imprez kulturalnych i rekreacyjnych w postaci Rajdów Rowerowych, Festiwalu Produktu Lokalnego, Konkursów Fotograficznych itp.. Ważnym aspektem dla lokalnej społeczności jest chęć kształcenia się społeczeństwo chętnie bierze udział w szkoleniach, warsztatach konferencjach. Społeczeństwo zamieszkujące obszar LGD Wrota Wielkopolski wyróżnia się dużym odsetkiem osób z wyższym

wykształceniem. W poprzednim okresie programowania PROW 2007-2013 mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz JST chętnie sięgali po dostępne środki, dlatego zyskali spore doświadczenie w dziedzinie pozyskiwania funduszy europejskich nie tylko z programu PROW, ale również z innych źródeł np. WRPO.

2. OKREŚLENIE GRUP SZCZEGÓLNIE ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI LSR ORAZ OBSZARÓW ODNOSZĄCYCH SIĘ DO TYCH GRUP

Na podstawie diagnozy obszaru LGD zidentyfikowano następujące kluczowe grupy docelowe:

1) Grupy defaworyzowane

Kobiety na obszarze działania Stowarzyszenia Wrota Wielkopolski stanowią większość wśród bezrobotnych. Kobiety rzadziej niż mężczyźni podejmują i prowadzą działalność gospodarczą są mniej chętnie zatrudniane i gorzej opłacane pomimo często lepszego wykształcenia. Podczas konsultacji społecznych uczestnicy badania ankietowego wskazali kobiety, jako grupę najbardziej defaworyzowaną. Dane statystyczne, jak i odczucia społeczeństwa są zbieżne w związku z powyższym należy podjąć działania, których celem będzie zapewnienie wsparcia bezpośrednio dla kobiet lub pośrednio dla podmiotów, które zatrudnią kobiety i wspierają kobiety.

2) Organizacje pozarządowe

Ochotnicze Straże Pożarne, stowarzyszenia, grupy nieformalne w tym KGW itp. stanowią ważny element rozwoju lokalnego. Wyżej wymienione organizacje działają w różnych sferach życia, angażując mieszkańców i są głównym nośnikiem tradycji i kultury wśród lokalnej społeczności. Z doświadczeń związanych z wdrażaniem lokalnej strategii rozwoju wynika, że grupy te odgrywają kluczową rolę w realizacji wielu innowacyjnych i nowatorskich pomysłów.

3) Jednostki samorządu terytorialnego

Kluczowym celem działania tych podmiotów jest zaspakajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia poprzez np. rozwój infrastruktury społecznej sportowej i rekreacyjnej.

4) Przedsiębiorcy i podmioty gospodarcze, lokalni wytwórcy

Przedsiębiorcy wpływają na sytuację gospodarczą to oni tworzą miejsca pracy dla lokalnej społeczności to dzięki ich działalności grupy defaworyzowane mają szansę na powrót na rynek pracy i w obieg społeczno-gospodarczy. Dofinansowania dla nowo powstających przedsiębiorstw wpłynęły korzystnie na dywersyfikację lokalnej gospodarki. Nowi przedsiębiorcy są bardzo kreatywni, otwarci na nowe pomysły, nie boją się podejmowania wyzwań. Wsparcie na początkowym etapie prowadzenia działalności jest bardzo istotne.

5) LGD Wrota Wielkopolski

Stowarzyszenie działające na rzecz rozwoju oferty czasu wolnego, podtrzymywania lokalnej tradycji i kultury, zwiększania współpracy społeczeństwa obszaru LGD oraz kształtowania i animowania postaw przedsiębiorczych.

3. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI/PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Na terenie LGD Wrota Wielkopolski funkcjonuje wiele małych i dużych przedsiębiorstw. Wielu z nich nawiązało współpracę z inwestorami za granicą. Według struktury własności w powiecie kępińskim przeważa sektor prywatny, w roku 2013 ich liczba wynosiła 5467, co stanowiło 97% wszystkich podmiotów. Pod względem liczby pracowników w przedsiębiorstwach, we wszystkich gminach powiatu przeważają małe zakłady pracy, zatrudniające do 9 osób. Stanowią one 93,2% wszystkich podmiotów gospodarczych w powiecie. W każdej gminie funkcjonuje też zakład, którego liczba pracowników wynosi od 10 do 49 osób. Najwięcej takich zakładów jest w gminie Kępno (144) oraz Baranów (43). W powiecie funkcjonują pojedyncze, bardzo duże przedsiębiorstwa zatrudniające od 250–999 pracowników. Zlokalizowane one są w gminie Baranów, Kępno, Łęka Opatowska i Perzów. Wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, utrzymanie miejsc pracy, wysokie podatki oraz trudne procedury prawne i biurokracja stanowią przeszkodę w rozwoju przedsiębiorczości zarówno na obszarze LGD jak i w skali całego kraju. Możliwość pozyskania środków przez przedsiębiorców na własną działalność na pewno przyczyni się w rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości pozwoli na dywersyfikację działalności gospodarczej w kierunku innych sektorów niż branża meblowa. Również rozwój przedsiębiorczości pozwoli na ograniczenie i redukcję bezrobocia wśród grup defaworyzowanych. Powstawanie nowych firm oraz rozwój obecnych będzie sprzyjał promocji nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań projektowych powodujących rozwój gospodarczy regionu.

Tabela III.3.1. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w latach 2010-2014 w odniesieniu do województwa i kraju.

Jednostka terytorialna	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Kraj	1015	1004	1032	1057	1071
Województwo wielkopolskie	1089	1090	1121	1148	1165
LGD	965	967	993	998	1018
Gmina Baranów	928	938	978	977	1033
Gmina Bralin	1061	1082	1119	1128	1155
Gmina Kępno	1147	1147	1163	1164	1172
Gmina Łęka Opatowska	682	711	737	748	780
Gmina Perzów	777	764	806	813	844
Gmina Rychtal	630	628	651	679	689
Gmina Trzcينica	710	671	699	707	700

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Tabela III.3.2. Podmioty gospodarki narodowej wg wybranych sekcji PKD w 2007 w latach 2012-2014 na terenie LGD Wrota Wielkopolski

Lata	Rolnictwo łowiectwo i leśnictwo	Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo
2012	250	1771	3583
2013	235	1788	3607
2014	153	1837	3759

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Tabela III.3.3. Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych dane na grudzień 2014r.

Liczba podmiotów	Obszar LGD Wrota Wielkopolski	wielkopolskie	Polska
Sekcja C dział 31 (Produkcja mebli)	490	4020	27603
Ogółem	5749	404419	4119671
Sekcja C/Ogółem w %	8,52 %	0,99 %	0,67 %

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS.

Na obszarze LGD Wrota Wielkopolski znajduje się ponad ośmiokrotnie więcej firm sektora meblowego w stosunku do ogólnej liczby działających firm niż statystycznie na obszarze całego województwa i kraju.

Tabela III.3.4. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem

Obszar	Rok 2010 w %	Rok 2011 w %	Rok 2012 w %	Rok 2013 w %	Rok 2014 w %
--------	-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

LGD Wrota Wielkopolski	3,96	3,64	5,23	3,75	4,76
wielkopolskie	5,70	5,40	5,81	5,78	6,22
Polska	6,19	5,89	5,94	6,20	6,66

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Jak widzimy powyżej liczba nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego stosujących innowacje w działalności gospodarczej, mimo że wzrasta, to jednak jest wciąż dużo niższa niż w województwie wielkopolskim i całym kraju.

4. RYNEK PRACY

Teren LGD jest terenem specyficznym pod względem bezrobocia. Obowiązuje zasada najniższe bezrobocie i najniższe wynagrodzenie.

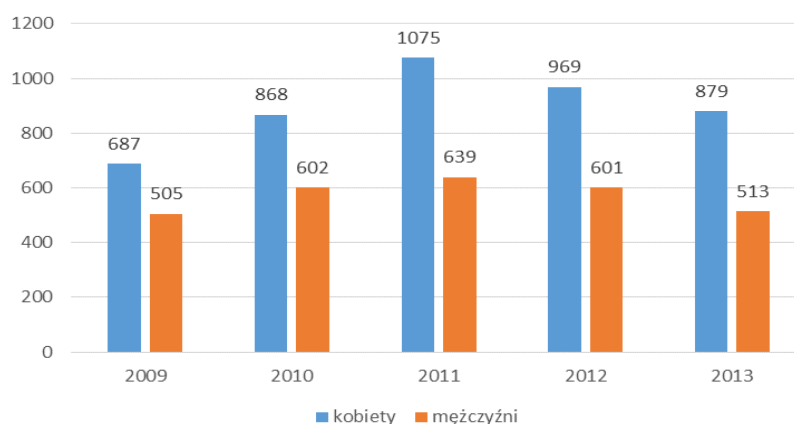
Tabela III.4.1. Stopa bezrobocia i liczba bezrobotnych na terenie LGD w odniesieniu do całego województwa.

LATA	Stopa bezrobocia na obszarze LGD Wrota Wielkopolski	Stopa bezrobocia w Wielkopolsce	Liczba bezrobotnych ogółem na obszarze LGD Wrota Wielkopolski	Liczba bezrobotnych ogółem w województwie wielkopolskim
2012	5,80%	9,80%	1570	147902
2013	5,00%	9,60%	1392	144832
2014	3,50%	7,80%	972	116410

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Stopa bezrobocia na obszarze LGD Wrota Wielkopolski w stosunku do województwa Wielkopolskiego jest o połowę niższa. Niski poziom bezrobocia na naszym terenie jest spowodowanych dużą ilością zakładów produkcyjnych oraz wysoką przedsiębiorczością społeczeństwa.

Wykres III.4.1. Kobiety i mężczyźni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2008 – 2013

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie

Tabela III.4.2. Bezrobocie kobiet z obszaru LSR w stosunku do województwa

LATA	Liczba bezrobotnych kobiet na obszarze LGD Wrota Wielkopolski	Liczba bezrobotnych kobiet w województwie wielkopolskim	Udział % kobiet w ogóle bezrobotnych na obszarze LGD Wrota Wielkopolski	Udział % kobiet w ogóle bezrobotnych w Wielkopolsce
2012	969	81292	61,72	54,96
2013	879	79790	63,15	55,09
2014	607	65842	62,45	56,56

Na obszarze LGD występuje bardzo wysoki udział kobiet w ogóle bezrobotnych. Widać to na wykresie III.4.1, oraz tabeli nr III.4.2. Wykres prezentuje liczbę bezrobotnych kobiet w stosunku do mężczyzn. Na przestrzeni lat widać wyraźnie, że to kobiety częściej rejestrując się jako bezrobotne. Jest to między innymi spowodowane dominacją sektora meblowego w strukturze gospodarki naszego regionu. Sektor ten zatrudnia głównie mężczyzn. Ponadto kobiety częściej niż mężczyźni pozostają w domu i sprawują opiekę nad dziećmi i wnukami po długotrwałym wykluczeniu z aktywnego życia w społeczeństwie trudno im jest wrócić na rynek pracy. Kwestia bezrobocia kobiet została dość mocno zasygnalizowana na spotkaniach konsultacyjnych, ponadto podczas dyskusji mieszkańcy wskazali również ich brak dobrych ofert pracy dla ludzi z wyższym wykształceniem, co sprzyja emigracji ludzi młodych za granicę w celu poszukiwania lepiej płatnej pracy.

Aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu w urzędach pracy jest przede wszystkim kierowanie bezrobotnych na staże, prace interwencyjne oraz roboty publiczne, kierowanie na szkolenia i kursy zawodowe a także realizacja projektów unijnych, refundowanie pracodawcom kosztów doposażenia stanowiska pracy. Jednakże obecny system oświaty w Polsce nie jest kompatybilny z rynkiem pracy. Osoby młode, które wchodzi na rynek pracy nie posiadają odpowiedniego przygotowania zawodowego. Brakuje wykwalifikowanych pracowników specjalizujących się w określonych dziedzinach. Biorąc pod uwagę powyższe ważna jest elastyczność na rynku pracy oraz możliwość ciągłego dokształcania się oraz przekwalifikowanie.

Wśród zagrożeń mających wpływ na zatrudnienie, jakie wskazano podczas spotkań konsultacyjnych była korupcja i nepotyzm, czynniki te powodują zniechęcenie społeczeństwa szczególnie ludzi młodych do samodzielnego szukania pracy bez znajomości.

5. DZIAŁALNOŚĆ SEKTORA SPOŁECZNEGO

Duże znaczenie dla regionu ma istnienie stowarzyszeń, które zakładają działalność na rzecz określonej gminy lub miejscowości. To one przejęły na siebie obowiązki związane ściśle z działalnością kulturalną, w tym wydawniczą, krzewienia wiedzy historycznej, organizowanie wystaw, konkursów i aktywnych form wypoczynku dla dzieci, młodzieży i seniorów. Poniższa tabela obrazuje aktywność społeczną na obszarze LSR

Tabela III.5.1. Organizacje pozarządowe na obszarze LSR

Lp.	Organizacja	Baranów	Bralin	Kępno	Łęka Opatowska	Perzów	Rychtal	Trzcinica	Razem LGD
1.	KGW	10	3	15	13	8	10	8	67
2.	OSP	11	8	10	9	6	5	8	57
3.	Stowarzyszenia związane z rozwojem Gminy	2	3	2	2	6	1	1	17
4.	Świetlice środowiskowe	1	1	2	4	-	2	2	12
5.	Kółka Rolnicze	-	1	14	5	-	3	3	26
6.	Chóry/Zespoły Ludowe	1	1	5	1	2	-	1	11
7.	Kluby i zespoły sportowe	6	3	13	4	2	2	5	35
8.	Inne	6	-	53	-	1	2	5	67

Źródło: Urzędy Gmin

Z powyższej tabeli wynika, iż na diagnozowanym obszarze szczególnie liczne są na terenach wiejskich Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne oraz Ludowe Zespoły Sportowe. W przypadku pierwszej organizacji członkinie zwracają szczególnie uwagę na trudności związane z brakiem uregulowań dotyczących ich formy prawnej, co utrudnia im pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania. W praktyce swoją działalność finansują ze źródeł własnych, w tym z wypożyczania naczyń i sprzętu kuchennego oraz dotacji gminnych. KGW brały aktywny udział we wszystkich edycjach Festiwalu Produktu Lokalnego realizowanego od 2009 roku, którego organizatorem było LGD Wrota Wielkopolski.

Ponadto KGW bardzo mocno zaangażowały się w projekt współpracy pt. Dziedzictwo Południowej Wielkopolski realizowany w ramach „Wdrażania Projektów Współpracy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W ramach projektu panie prezentowały swoje produkty w Czechach Hań, Festiwalu Pasztetników i Potraw z Gęsi w Ostrzeszowie. W ramach projektu współpracy Panie z KGW udoskonaliły swoją wiedzę kulinarną biorąc udział w warsztatach kulinarnych organizowanych na terenie obszaru działania LGD Wrota Wielkopolski. Pozostałe inicjatywy zrealizowane w ostatnim okresie przez KGW to: Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Seniora, Dzień Babci i Dziadka, spotkanie bożonarodzeniowe, spotkania wielkanocne, pokazy kulinarne, pomoc w organizacji Dożynek. Drugą pod względem liczebności członków organizacją szczególnie aktywną na diagnozowanym terenie jest Ochotnicza Straż Pożarna. Poniższa tabela obrazuje skalę zaangażowania lokalnej społeczności w działalność OSP

Tabela III.5.2. Liczba Ochotniczych Straży Pożarnych na obszarze LSR

Lp.	Gmina	Liczba jednostek OSP	Liczba członków*
1.	Baranów	11	940
2.	Bralin	8	396
3.	Kępno	10	613
4.	Łęka Opatowska	9	642
5.	Perzów	6	524
6.	Rychtal	5	246
7.	Trzcinica	8	420
LGD „Wrota Wielkopolski”		57	3781

*Członkowie zwyczajni i Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze.

Działalność OSP, oprócz standardowych działań ratowniczych, dotyczy również sfery kulturalno-społecznej i edukacyjnej. W posiadaniu OSP są Domy Ludowe z zapleczem kuchennym i sanitarnym, w których organizowane jest życie kulturalne poszczególnych wsi.

Większość organizacji lokalnych charakteryzuje niewielki potencjał finansowy i organizacyjny, co znacznie ogranicza ich działania. Problemy te podnoszone były podczas spotkań konsultacyjnych oraz w pracach zespołu partycypacyjnego. Mimo rosnącej aktywności społecznej mieszkańców, nadal obserwuje się braki wsparcia finansowego dla organizacji społecznych. Wiele inicjatyw lokalnych, poszerzających ofertę kulturalną obszaru nie jest realizowanych ze względu na brak środków i wsparcia merytorycznego. Oferta kulturalna i rekreacyjna jest niewystarczająca, na co szczególną uwagę wskazywali mieszkańcy biorący udział w spotkaniach w poszczególnych gminach. Ponadto innym problemem z którym borykają się działające organizacje jest brak wzajemnej współpracy i dobrej komunikacji. Ze względu na coraz to większą aktywność społeczności w dziedzinie sportu i rekreacji oraz wzrost organizacji imprez i spotkań dla lokalnej społeczności podczas konsultacji wykazano, iż brakuje miejsc do organizacji przedsięwzięci integrujących np. obiektów rekreacyjno-sportowych, placów zabaw dla dzieci, miejsc dla seniorów itp.

W obecnych czasach szybkość życia i ciągła pogoń za dobrami materialnymi powoduje obniżenie aktywności w dziedzinie działalności społecznej oraz współpracy i więzi międzyludzkich. Wśród społeczności obserwuje się zjawisko zamykania się w wąskim gronie i niechęć do pracy na rzecz miejscowości czy kraju. Dlatego bardzo ważne jest zachęcanie społeczeństwa do wspólnych działań i oraz nacisk na budowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

6. WSKAZANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PROBLEMÓW UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Na terenie LGD funkcjonuje siedem gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, które mają za zadanie zapobiegać problemom bezrobocia, ubóstwa i patologiom. Wsparcia potrzebują zarówno osoby długotrwale bezrobotne, jak również osoby starsze, niepełnosprawne, przewlekle chore, rodziny wielodzietne. Problem ubóstwa na obszarze LGD dotyczy nie tylko pojedyncze osoby, ale całe rodziny.

Tabela III.6.1. Świadczenia pomocy społecznej na obszarze LGD w latach 2009–2013

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin korzystających z pomocy w latach			
	2010	2011	2012	2013
Ubóstwo	784	844	856	905
Bezrobocie	424	481	541	542
Niepełnosprawność	406	378	441	473
Długotrwała choroba	610	602	624	659
Przemoc w rodzinie	27	18	12	15
Ochrona macierzyństwa	191	204	213	245
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	431	421	439	440
Alkoholizm	94	83	83	97
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	17	14	20	22
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna/ Zdarzenie losowe	255	126	14	10

Źródło: Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej

Powyższa tabela przedstawia powody trudnej sytuacji życiowej na obszarze LGD Wrota Wielkopolski w okresie między 2010 a 2013 r. Najwięcej rodzin pobiera świadczenia pomocy społecznej ze względu na ubóstwo. Dodatkowo liczebność rodzin w tej kategorii wzrosła w analizowanym okresie. Jedną z głównych przyczyn trudnej sytuacji życiowej jest długotrwała choroba jednego z członków rodziny. Od 2010 r. w tej kategorii odnotowuje się coraz więcej rodzin. Podobna tendencja występuje w grupie rodzin pobierających świadczenia pomocy społecznej z powodu bezrobocia. Wsparcia finansowego potrzebują również osoby, których członek rodziny jest niepełnosprawny. Problem osób niepełnosprawnych i ich rodzin był dość szeroko poruszonym tematem podczas konsultacji ze mieszkańcami problem dotyczy głównie sfery finansowej, ale nie tylko dużym problemem osób niepełnosprawnych jest brak wykształcenia, niskie kwalifikacje zawodowe oraz brak pracy. Większość z nich postrzegana jest jako osoby nie w pełni wartościowe, cechujące się niską wydajnością a pozostała część społeczeństwa nie wykazuje chęci integracji. Jak widać na powyższej tabeli z roku na rok w przewarżającej części występuje tendencja wzrostu korzystających z pomocy społecznej.

Priorytetowe obszary działań w zakresie pomocy społecznej oczekiwane przez lokalną społeczność:

- wspieranie przedsiębiorczości
- wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy
- wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia wśród kobiet
- aktywizacja społeczna ludzi starszych przez organizację czasu wolnego
- wzrost integracji społeczności lokalnej poprzez organizację imprez rekreacyjnych i kulturalnych

7. WYKAZANIE WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI OBSZARU LSR

Diagnozowany obszar jest spójny przestrzennie – obejmuje siedem sąsiadujących ze sobą gmin, leżących w jednym obrysie, w jednym powiecie kępińskim, na samym krańcu Wielkopolski. Sąsiaduje z trzema województwami: łódzkim, opolskim i dolnośląskim. Już w przeszłości te obszary były terenami granicznymi, na które silny wpływ miał Śląsk, co pozostawiło ślady w lokalnym języku, tradycjach kulinarnych i stroju ludowym. W okresie rozbiorów region również leżał na granicy rozbiorów, a w okresie walk o niepodległość aktywnie przyłączył się do powstania wielkopolskiego, opowiadając się tym samym za swoją przynależnością do Wielkopolski. Wydarzenia te wpłynęły na mentalność

ludności, która czerpiąc korzyści z zamieszkiwania terenów granicznych, silnie identyfikowała się z Wielkopolską, co znalazło swój oddźwięk w nazwie LGD – „Wrota Wielkopolski”.

Położenie obszaru ma również wpływ na dostęp do dużych ośrodków kultury – Poznań, stolica Wielkopolski, oddalona jest o około 180 km od LGD, bliżej położony jest Wrocław (80 km) i Opole. Niestety, brak jest dobrych połączeń komunikacyjnych z wymienionymi ośrodkami.

Oferta kulturalna zapewniana jest przez organizacje społeczne i władze lokalne. Obszar wyróżnia aktywność społeczna. Niemal w każdym sołectwie funkcjonuje Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna. Dodatkowo powstały inne organizacje skupiające np. krótkofalowców, hodowców gołębi. Przeprowadzona analiza zasobów wskazała, iż mimo posiadanego potencjału społecznego, obszar charakteryzuje niski poziom infrastruktury, lekceważenie problemu przez sektor publiczny i utrudniony dostęp do środków finansowych. Istniejące oferty nie są adresowane do wszystkich grup – brakuje zajęć dodatkowych dla małych dzieci, kół zainteresowań dla dorosłych, klubów seniora. Opierając się na potencjale społecznym, można brakującą niszę uzupełnić – doposażyć istniejącą bazę lokalową, bądź zaadoptować niewykorzystane obiekty zabytkowe występujące na terenie LSR.

Mieszkańcy utożsamiają się z historią i tradycją regionu. Na terenie całego obszaru organizowane są konkursy z wiedzy o regionie czy izby pamięci.

Posiadane zasoby oraz potencjał społeczny mogą zostać wykorzystane w celu pobudzania lokalnej aktywności na różnych obszarach, takich jak organizacja kultury, zwiększanie różnorodności gospodarczej, organizacja czasu wolnego różnych grup społecznych, ze szczególnym naciskiem na dzieci, młodzież oraz osoby starsze.

Stałym elementem krajobrazu i życia gospodarczego są zakłady meblowe i tapicerskie. Duża ilość miejsc pracy w tym obszarze gwarantuje niski poziom bezrobocia wśród mężczyzn, bezrobociem zagrożone są kobiety. Na tym polu działalność podejmuje Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie. Aktywność gospodarcza ludności zamieszkującej obszar objęty LSR daje gwarancje doświadczenia w realizacji różnych przedsięwzięć, samoorganizacji i pozyskiwania środków, co będzie pomocne w realizacji celów i misji LSR.

8 OPIS DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW NA TERENIE LGD WROTA WIELKOPOLSKI

Obszar objęty LSR znajdował się na pograniczu dwóch województw Wielkopolski i Śląska, co miało swój wpływ na tutejszą kulturę i tradycję – w stroju ludowym, języku a szczególnie kuchni regionalnej, odnaleźć można wpływy obu krain. Dlatego trudno odnaleźć charakterystyczne tylko dla tego regionu elementy kultury i tradycji. Współcześnie, kiedy panują sprzyjające warunki do rozwoju regionów, które poszukują swojej tożsamości, również na obszarze objętym diagnozą, podjęto działania mające na celu odszukanie smaku tradycyjnych potraw i wyrobów charakterystycznych dla Południowej Wielkopolski, jak również rękodzieł charakterystycznych dla tego obszaru. Dotychczas udało się wyodrębnić tylko jeden oficjalny produkt lokalny. Dlatego LGD ponownie podejmie próbę odszukania i wypromowania produktu lokalnego. Sprzyjać temu będą różne inicjatywy umożliwiające prezentację takich produktów jak np. organizowany przez LGD Wrota Wielkopolski Festiwal Produktu Lokalnego. I Festiwalu Produktu Lokalnego odbył się w 2009 roku w urokliwym Ustroniu w Gminie Łęka Opatowska i stał się cyklicznym kiermasz promujący wykorzystanie zasobów lokalnej tradycyjnej żywności oraz rękodzieła. Głównym punktem inicjatywy jest konkurs kulinarny i konkurs rękodzieła kierowany do lokalnej społeczności. Festiwal już od 2009 roku cieszy się niezwykłym powodzeniem wśród społeczności lokalnej. Konkurs kulinarny ogłaszany jest w czterech kategoriach I- zupa bądź przystawka, II – danie główne, III – pieczywo, ciasta i desery IV – napoje regionalne. Na stołach dzięki tym kategoriom można znaleźć szeroki wachlarz potraw. Co roku wśród wystawców znaleźć można lokalnych pszczelarzy którzy prezentują swoje miody i inne wyroby takie jak propolis czy miód pitny. Wśród wystawców biorących udział w konkursie znajdują się również Koła Gospodyń Wiejskich działających na terenie powiatu nie tylko kępińskiego ale również ostrzeszowskiego oraz wieruszowskiego jak i osoby indywidulane. Jury oceniające zgłoszone potrawy składa się z osób ściśle związanych z tematyką kulinarną. Czas Festiwalu corocznie śpiewem umilają lokalne chóry wśród których należy wymienić: Zespół Ludowy „Słupianie” z Gminy Baranów, „Ale Babki” z Gminy Bralin, „Laskowiane” z Gminy Trzcinica, „Perzowianie” z Gminy Perzów, „Harmonia” z Gminy Kępno, Chór Koła Emerytów i Rencistów z Gminy Łęka Opatowska oraz Orkiestra Dęta działająca przy OSP Słupia pod Kępem. Występy chórów zawsze przyciągają dużą widownię, która z zadumą wsłuchuje się w ludową nutę.

Najwspanialsza część kultury - to zabytki architektury, jakie występują na diagnozowanym obszarze. Jednakże każda gmina boryka się z problemem finansowania ich renowacji. Szczególne znaczenie mają te spośród nich, które można zaadoptować do celów kulturalnych, gdyż pomieszczeń o takim przeznaczeniu brakuje na całym diagnozowanym obszarze. Spośród lokalnych zasobów wyróżnić trzeba:

- Rządcówka w Łęce Opatowskiej.
- Dworek w Donaborowie, - Kościół poewangelicki w Bralinie
- Kościół Parafialny pw. św. Marcina - Synagoga

Diagnozowany obszar charakteryzują też dworki i pałace, świadczące o świetności zamieszkujących tutaj rodów oraz liczne zabytki sakralne:

9. CHARAKTERYSTYKA WALORÓW PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH

Warunki środowiskowe diagnozowanego obszaru uzależnione są od położenia geograficznego. Ze względu na bliskie położenie względem siebie i stosunkowo niewielkie powierzchnie wszystkich gmin uwarunkowania klimatyczne są jednakowe. Warunki panujące na terenie tego obszaru należą do umiarkowanych i w dużej mierze uwarunkowane są wpływami masy powietrza morskiego oraz kontynentalnego. Pod względem klimatycznym gminy te cechuje stosunkowo wysoka temperatura roczna powietrza (od +8,7 do +10,1) krótkotrwała zima, wczesna wilgotna wiosna oraz ciepłe lato (średnia temperatura lipca +16,1 - +20,2). Okres wegetacyjny trwa średnio około 210-220 dni. Najwięcej opadów przypada na miesiące letnie (VI-IX), najniższe w miesiącach zimowych (I-III). Średnia roczna wilgotność powietrza przekracza 80%. Klimat w opisywanych gminach jest charakterystyczny dla tej części kraju i typowy dla siedlisk o takim charakterze zabudowy. Miejsko-wiejski charakter obszaru podkreślają występujące gleby - w gminach Baranów i Trzcinica ok. ¾ terenu stanowią użytki rolne, w tym większość grunty orne. Sytuacja podobnie kształtuje się w gminach Bralin, Kępno, Łęka Opatowska, Perzów oraz Rychtal z tym, że w tym wypadku występuje większa różnorodność glebowa. Istotne znaczenie dla całego obszaru mają lasy. Duży kompleks leśny położony jest w gminach: Rychtal, Łęka Opatowska, Perzów i Trzcinica.

Analizując zasoby przyrodnicze podkreślić trzeba, iż diagnozowany obszar jest bogaty w obszary chronione i rezerваты przyrody. Na terenie objętym LSR zlokalizowane są 4 rezerваты przyrody:

- Las Łęgowy w Dolinie Pomianki o powierzchni 6,05 ha
- Rezerwat „Stara Buczyna w Rakowie” o powierzchni 3,50 ha
- Rezerwat „Oles w dolinie Pomianki” o powierzchni 3,09 ha
- Rezerwat „Studnica” o powierzchni 5,78 ha

Obszary chronione:

- „Dolina rzeki Prosną”, - Obszar chronionego krajobrazu Wzgórz Ostrzeszowskich i Kotliny Odolanowskiej

Ponadto w powiecie istnieją 22 pomniki przyrody – są to przede wszystkim okazy pojedynczych drzew lub ich skupisk np. „Aleja dębowa w Mikorzynie” oraz Dęby Bralińskie. Istotnym atutem przyrodniczym jest Arboretum Laski, usytuowane przy Leśnym Ośrodku Naukowo – Edukacyjnym Laski. Obecnie na powierzchni prawie siedmiu hektarów rośnie ponad 220 gatunków, odmian i form drzew oraz krzewów ozdobnych i leśnych. Dodatkowo, duże znaczenie dla środowiska przedmiotowego terenu ma utworzenie w 1996 roku „Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Rychtałskie” na ogólnej powierzchni 47 643 ha. Na terenie LGD Wrota Wielkopolski występuje znany coraz szerzej w kraju ekotyp sosny rychtałskiej. Ważną inicjatywą, która łączy promocję walorów krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego są Rajdy Rowerowe bardzo popularne na diagnozowanym obszarze i cieszące się dużym zainteresowaniem wśród społeczności lokalnej. Głównym organizatorem Rajdów Rowerowych było LGD, ale również wiele innych organizacji działających na obszarze LGD podjęły próbę zorganizowania właśnie takiej formy spędzania czasu wolnego. Dzięki Rajdom społeczność lokalna ma szansę poznać walory obszaru, który zamieszkuje. Brak natomiast inicjatyw promujących nasz region poza granice powiatu problem ten wypłynął podczas spotkań konsultacyjnych.

10. OPIS ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ DOSTĘPNOŚCI LOKALNEJ INFRASTRUKTURY

Przez obszar LGD przebiega droga krajowa - nr 11 relacji Poznań – Katowice, która przebiega przez gminy Baranów, Kępno i Łęka Opatowska, droga krajowa nr 8 i (E67) relacji Wrocław –Warszawa przebiegająca przez gminę Perzów, Bralin i Kępno oraz droga nr 39 relacji Kępno – Brzeg, przecinająca gminy Baranów, Trzcinicę i Rychtal, nr 450 Grabów nad Prosną – Opatów, co stanowi o wspólnych problemach siedmiu gmin, związanych z natężonym ruchem komunikacyjnym. Ważnym miejscem obszaru jest miasto Kępno, które jest głównym ośrodkiem miejskim dla mieszkańców z pobliskich wsi. W Kępnie znajdują się siedziby wielu banków, poczta, szpital, ośrodki zdrowia, policja, straż miejska, sieć sklepów oraz targowisko, które jest bardzo ważnym miejscem dystrybucji produktów rolnych i handlu obwoźnego z obszaru LSR. Ogólnie cały obszar LGD charakteryzuje się dobrą dostępnością do sieci dróg utwardzonych, które obsługują najważniejsze połączenia zewnętrzne i wewnętrzne gmin. Jednak w dalszym ciągu stan tych dróg uznawany jest za niezadawalający, na co wskazywali mieszkańcy obszaru podczas spotkań konsultacyjnych. Pomimo sporych nakładów finansowych na przebudowę i modernizację sieci drogowej występuje potrzeba ciągłego ich ulepszania, szczególnie pod kątem budowy nawierzchni asfaltowych, utwardzonych poboczy, poszerzania pasów drogowych, budowy ciągów pieszko – rowerowych, chodników. Wszystkie te działania mają polepszyć bezpieczeństwo mieszkańców.

Na obszarze LSR wzrasta chęć dbałości i ochrony środowiska, w którym żyjemy szczególnie, że diagnozowany obszar narażony jest na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego głównie z emisji punktowej, powierzchniową i liniową.

Emisja punktowa pochodzi głównie ze spalania paliw do celów energetycznych i z procesów technologicznych prowadzonych w zakładach przemysłowych głównie z branży meblarskiej. Emisja liniowa to przede wszystkim emisja komunikacyjna z transportu drogowego i kolejowego. Emisja powierzchniowa jest sumą emisji z palenisk domowych, oczyszczania ścieków w otwartych urządzeniach oczyszczających. Innym źródłem zagrożenia środowiska a dokładniej wód gruntowych na diagnozowanym obszarze są ścieki komunalne. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na obszarze LSR w 2012 r. wynosiła 261,8 km. Liczba osób korzystająca z sieci kanalizacyjnej wynosiła 32077. Wskaźnik korzystających z kanalizacji wynosił 56,8% – oznacza to, że ponad 40% ludności nie ma dostępu do tej instalacji sanitarnej. Należy podjąć próbę upowszechniania ochrony środowiska w tym odnawialnych źródeł energii, monitoringu klimatu, podnoszenia wiedzy i świadomości lokalnej społeczności w zakresie ochrony przyrody i zmian klimatu. Planowany jest w tym zakresie projekt współpracy. Ekologia ma także odzwierciedlenie w premiowaniu projektów realizowanych w kolejnych latach ze środków PROW 2014-2020.

System oświatowy diagnozowanego obszaru tworzy: 28 szkół podstawowych, 10 gimnazjów, liceum ogólnokształcące, szkoła muzyczna, technikum, szkoła zawodowa, szkoła specjalna oraz 24 przedszkola. Pomimo dobrego dostępu do szkolnictwa i dobrze rozwiniętej sieci szkolnej mieszkańcy wskazują, że na terenach wiejskich ciągle brakuje żłobków i przedszkoli.

Infrastrukturę społeczną tworzą również obiekty kulturalne, sportowe i rekreacyjne oraz świetlice. W większości miejscowości istnieją tego typu obiekty jednakże nie są one w pełni wykorzystane, brakuje stałej obsługi, animatorów ciekawej oferty spędzania czasu wolnego. Większość budynków użyteczności publicznej nie spełnia nowoczesnych standardów, nie wszystkie świetlice są w pełni wyposażone. Na wsiach brakuje nowoczesnych i bezpiecznych placów zabaw, miejsc spotkań itp.

Istotny z punktu widzenia społeczności lokalnej jest dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, czyli szerokopasmowego Internetu. Dzięki łatwemu dostępowi do Internetu społeczność będzie miała możliwość lepszego komunikowania się ze światem.

Ochrona zdrowia. Na terenie powiatu kępińskiego funkcjonuje 19 przychodni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, w tym w Kępnie znajduje się Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z pogotowiem ratunkowym i Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym. W każdej gminie działają prywatne gabinety i poradnie. Najwięcej jest skupionych w mieście i gminie Kępno oraz gminie Baranów. Brakuje natomiast placówek oferujące usługi specjalistów, a przede wszystkim także ośrodków opieki dla seniorów.

11. CHARAKTERYSTYKA ROLNICTWA

Rolnictwo diagnozowanego obszaru jest jednym z najważniejszych potencjałów. Pod względem poziomu gospodarowania oraz wysokości plonów i wydajności wyróżnia się ono na tle kraju. Nadal zbyt słabe jest powiązanie producentów z przedsiębiorstwami przetwórczymi i handlowymi. Konieczny jest znaczący rozwój rynków hurtowych produktów rolniczych. Obszar LGD jest regionem o dużym odsetku mieszkańców wsi (74%) i utrzymującej się z działalności rolniczej. Na obszarach wiejskich występuje wiele problemów społecznych takich jak: niski poziom infrastruktury, który wpływa na atrakcyjność miejsca zamieszkania, inwestowania bądź prowadzenia działalności gospodarczej.

W powiecie kępińskim najwięcej gospodarstw rolnych ma powierzchnię od 1 do 5 ha. Gospodarstwa te stanowią prawie 1/3 wszystkich gospodarstw w powiecie. Znaczna część, bo aż 20% to gospodarstwa małe, których powierzchnia nie przekracza 1 ha. Następnie, bardzo zbliżoną wartość (19%) wykazują gospodarstwa o powierzchni od 5 do 10 ha. Najmniejszy udział w ogóle gospodarstw mają te o powierzchni od 10 do 15 ha. Analizując powyższy wykres należy uznać, że rozkład gospodarstw w powiecie pod względem powierzchni jest dość równomierny.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została przeprowadzona metodą warsztatową podczas spotkań konsultacyjnych, które odbyły się na terenie siedmiu gmin w terminie od 03.09.2015r. do 14.03.2015r. W spotkaniach brali udział przedstawiciele reprezentujący sektor publiczny, społeczny, gospodarczy i mieszkańcy. W sumie w spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział 81 osób. Następnie wyniki i spostrzeżenia ze spotkań konsultacyjnych zostały szczegółowo omówione i przeanalizowane przez zespół partycypacyjny utworzony do opracowania Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność dla obszaru LGD Wrota Wielkopolski. W spotkaniu zespołu partycypacyjnego wzięły udział 23 osoby. Podczas warsztatów dokonano oceny sytuacji rozwojowej obszaru poprzez wskazanie pozytywnych i negatywnych uwarunkowań, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Wyniki prac prezentuje poniższa tabela.

	I. Mocne strony	Odniesienie do diagnozy Rozdział III		II. Słabe strony	Odniesienie do diagnozy Rozdział III
I.1	Dobre położenie przy drogach krajowych i międzynarodowych	III.1	II.1	Rynek pracy zdominowany przez branżę meblową	III.3
I.2	Przedsiębiorczy mieszkańcy	III.3	II.2	Słabo wypromowane i rozwinięte produkty lokalne	III.8
I.3	Dobrze rozwinięta współpraca zagraniczna szczególnie wśród JST i przedsiębiorców	III.3	II.3	Niedoinwestowanie działalności instytucji kultury	III.5
I.4	Doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych zwłaszcza przez JST i przedsiębiorców	III.1	II.4	Brakuje animatorów i koordynatorów do lepszego wykorzystania istniejącej bazy kulturalnej i sportowej	III.8
I.5	Silnie rozwinięty przemysł	III.3	II.5	Niewystarczająca liczba chodników i ścieżek rowerowych	III.10
I.6	Wykształcone społeczeństwo	III.1	II.6	Małe wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia	III.6
I.7	Aktywność organizacji społecznych	III.5	II.7	Niski stopień współpracy między organizacjami	III.5
I.8	Wysoka aktywność sportowa mieszkańców	III.1	II.8	Niskie wynagrodzenia i rozwinięta szara strefa	III.4
I.9	Większa świadomość o możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych	III.1	II.9	Niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców głównie kobiet osób 50+, niepełnosprawnych, osób z wyższymi kwalifikacjami	III.4
I.10	Duża liczba zabytków, pomników przyrody i rezerwatów	III.8, III.9	II.10	Migracja i emigracja ludzi młodych w szczególności z wyższym wykształceniem	III.4
I.11	Wysoka lesistość obszaru – lasy rychtalskie	III.9	II.11	Niewystarczająca ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz kulturalnych	III.5
I.12	Niski poziom bezrobocia	III.4	II.12	Brakuje miejsc dziennego pobytu dla osób starszych	III.5

I.13	Kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych oraz dziedzictwa historycznego	III.8	II.13	Niski poziom skanalizowania gmin	III.10
			II.14	Niska świadomość mieszkańców w zakresie dbałości o środowisko naturalne	III.9
			II.15	Zanieczyszczone środowisko głównie z przemysłu, komunikacji, gospodarstw domowych	III.9
			II.16	Zły stan dróg lokalnych	III.10
			II.17	Niewystarczająca baza żłobków i przedszkoli	III.10
			II.18	Brak działań promujących region i jego ofertę	III.9
	III. Szanse	Odniesienie do diagnozy Rozdział III		IV. Zagrożenia	Odniesienie do diagnozy Rozdział IIII
III.1	Dotacje i programy ze środków unijnych	III.3	IV.1	Skomplikowane procedury prawne i biurokracja	III.3
III.2	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez budowę obwodnic i tras szybkiego ruchu	III.10	IV.2	Niedofinansowanie szczególnie edukacji, ochrony zdrowia pacjenta, sportu i kultury	III.10
III.3	Zwiększenie dostępu do Internetu	III.10	IV.3	Brak aktywności i współpracy społecznej	II.5
III.4	Możliwość wspierania przedsiębiorczości, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	III.3	IV.4	Zanik więzi międzyludzkich i współpracy między miejscowościami	III.5
III.5	Zapotrzebowanie na produkty lokalne i ekologiczne	III.8	IV.5	Zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska	III.3
III.6	Promocja innowacyjności	III.3	IV.6	Zbyt wysokie koszty pracy	III.3

				w stosunku do wynagrodzenia	
III.7	Wzrost popularności aktywnego spędzania czasu wolnego w kontakcie z naturą między innymi w szkółkach jeździeckich	III.1	IV.7	Napływ imigrantów	Czynnik zewnętrzny
III.8	Przekwalifikowanie pracowników i podnoszenie kwalifikacji	III.3	IV.8	Starzejące się społeczeństwo i niż demograficzny	Czynnik zewnętrzny
III.9	Rozwój różnych form opieki na małymi dziećmi przez budowę żłobków i klubów malucha	III.10	IV.9	Niewydolny system pomocy społecznej	III.6
III.10	Wdrażanie programów aktywizacji seniorów	III.5	IV.10	Korupcja i nepotyzm	III.4
III.11	Nacisk na rozwój społeczeństwa obywatelskiego	III.5	IV.11	Konsumpcjonizm	III.5

V. CELE I WSKAŹNIKI

Wizja LGD Wrota Wielkopolski
Innowacyjny region, aktywna społeczność wykorzystująca racjonalnie i odpowiedzialnie lokalne walory i zasoby z korzyścią i w trosce o przyszłe pokolenia.

Cel ogólny 1: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD

Cel ogólny 2: Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku

Cel ogólny 3: Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”

Cel szczegółowy 1.1.
Rozwój małej przedsiębiorczości

Cel szczegółowy 1.2.
Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym

Cel szczegółowy 2.1.
Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych

Cel szczegółowy 2.2.
Podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców

Cel szczegółowy 3.1.
Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej

Cel szczegółowy 3.2.
Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru LGD

Przedsięwzięcie 1.1.1. „NOWE PRODUKTY I USŁUGI WE WROTACH WIELKOPOLSKI”

Przedsięwzięcie 1.2.1. „NOWE FIRMY WE WROTACH WIELKOPOLSKI”

Przedsięwzięcie 2.1.1. „AKTYWNA I ODPOWIEDZIALNA, WSPÓLNIE DZIAŁAJĄCA SPOŁECZNOŚĆ WRÓT WIELKOPOLSKI”

Przedsięwzięcie 2.2.1. „EKO WROTA WIELKOPOLSKI”

Przedsięwzięcie 3.1.1. „NOWOCZESNA BAZA REKREACYJNO-KULTURALNA”

Przedsięwzięcie 3.2.1. „DZIEDZICTWO LOKALNE WRÓT WIELKOPOLSKI”

1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru. Źródła finansowania.

Cel ogólny 1	Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie	
Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD	Rozwój małej przedsiębiorczości	„NOWE PRODUKTY I USŁUGI WE WROTACH WIELKOPOLSKI”	Związki z diagnozą: Położenie w zagłębiu meblowym powoduje, że obszar LGD został zdominowany przez duże fabryki produkujące meble, większa część przemysłu i produkcji to przemysł meblowy, gdzie zatrudniani są pracownicy z jednolitym profilem umiejętności i wykształcenia. Diagnoza podnosi również duży stopień zanieczyszczenia środowiska spowodowany przemysłem. W celu powstawania nowych produktów i usług, jako branży uzupełniającej i obsługującej przemysł meblowy wsparcia wymaga rozwój małej przedsiębiorczości w tym operacji innowacyjnych i rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu. Związki ze SWOT: silnie rozwinięty przemysł, rynek zdominowany przez sektor meblarski aktywni i przedsiębiorczy mieszkańcy, duże fabryki mebli zatrudniające nawet do 300 osób; niski poziom bezrobocia, migracja i emigracja ludzi młodych w szczególności z wyższym wykształceniem, niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców (osoby 50+, kobiety, niepełnosprawni, osoby z wyższymi kwalifikacjami), większa świadomość o możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez budowę obwodnic i tras szybkiego ruchu, możliwość wspierania przedsiębiorczości, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, promocja innowacyjności, niskie wynagrodzenia i rozwinięta szara strefa, zbyt wysokie koszty pracy w stosunku do wynagrodzenia, napływ imigrantów, zanieczyszczone środowisko głównie z przemysłu, komunikacji, gospodarstw domowych. Wnioski z konsultacji: konsultacje wskazują na konieczność rozwoju małej i średnie przedsiębiorczości, tworzenia miejsc pracy w sektorze obsługującym i uzupełniającym przemysł meblowy, który jest główną branżą rozwoju gospodarczego obszaru LGD jak również umożliwienie rozwoju w sektorze szeroko rozumianych usług. Rozwój przedsiębiorczości powinien uwzględniać dbałość o środowisko i zapobieganie zmianom klimatu oraz operacje innowacyjne. Mała przedsiębiorczość jest swoistą niszą na obszarze LGD, którą można rozwijać za pomocą środków LGD. Obszary interwencji: Praca na własny rachunek, rozwój przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych, promujących zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu, mikro-, małych i średnich, tworzenie nowych miejsc pracy na zasadach równych szans kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach. Promowanie legalnego zatrudniania również osób bezrobotnych oraz ubezpieczenia pracowników od faktycznie otrzymywanego wynagrodzenia. Uzasadnienie: W ramach przedsięwzięcia LGD będzie wspierać rozwój małej przedsiębiorczości i usług oraz promować legalne zatrudnianie osób w tym bezrobotnych w przedsiębiorstwach. Promowane będzie również tworzenie nowych innowacyjnych produktów i usług, oraz rozwiązań wspierających ochronę

			środowiska.
	Cel szczegółowy Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym	Przedsięwzięcie „NOWE FIRMY WE WROTACH WIELKOPOLSKI”	Związki z diagnozą: Położenie w zagłębiu zdominowanym przez sektor meblowy powoduje mały udział innych branż działalności gospodarczych w przedsiębiorczości na terenie LGD. Zatrudnienie w sektorze meblowym ze względu na charakter wykonywanej pracy zdominowane jest przez mężczyzn. Taka sytuacja powoduje, że jedną z grup defaworyzowanych są kobiety szczególnie wykształcone, również kobiety wychowujące dzieci i powracające na rynek pracy. Związki ze SWOT: silnie rozwinięty przemysł, rynek zdominowany przez sektor meblarski aktywni i przedsiębiorczy mieszkańcy, duże fabryki mebli zatrudniające nawet do 300 osób; niski poziom bezrobocia, migracja i emigracja ludzi młodych w szczególności z wyższym wykształceniem, niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców (osoby 50+, kobiety, niepełnosprawni, osoby z wyższymi kwalifikacjami), większa świadomość o możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez budowę obwodnic i tras szybkiego ruchu, możliwość wspierania przedsiębiorczości, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, promocja innowacyjności, niskie wynagrodzenia i rozwinięta szara strefa. Rozwój różnych form opieki na małymi dziećmi przez budowę żłobków i klubów malucha, niewydolny system pomocy społecznej, niewystarczająca baza żłobków i przedszkoli, zanieczyszczone środowisko głównie z przemysłu, komunikacji, gospodarstw domowych Wnioski z konsultacji: z konsultacji wynika, że pożądanym jest tworzenie miejsc pracy na terenie LGD szczególnie dla kobiet powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim oraz pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej. Samodzielne tworzenie miejsc pracy blisko miejsca zamieszkania poza sektorem meblowym- inne branże działalności przeznaczone do prowadzenia przez kobiety. Stworzenie możliwości otwierania nowych firm w tym innowacyjnych. Osoby pozostające bez pracy to w większej części kobiety zarówno te zarejestrowane jak i niezarejestrowane. Również w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej kobiety stanowią mniejszość. Przy tworzeniu nowych działalności należy mieć na względzie rozwiązania sprzyjające zapobieganiu zmianom klimatu oraz ochronie środowiska. Obszary interwencji: Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Równość kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym pod względem dostępu do zatrudnienia, rozwoju kariery zawodowej, godzenia życia zawodowego i prywatnego, a także promowania równego wynagrodzenia za taką samą pracę. Tworzenie nowych firm z uwzględnieniem rozwiązań przyjaznych środowisku. Uzasadnienie: W związku z walką z wykluczeniem grup defaworyzowanych LGD planuje wpierać tworzenie działalności gospodarczej na obszarze, szczególnie przez kobiety, w sferze usług i przyczyniając się do rozwoju innych działalności gospodarczych niż sektor meblowy.

Cel ogólny 2 Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku	Cel szczegółowy Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych	Przedsięwzięcie „AKTYWNA I ODPOWIEDZIALNA, WSPÓLNIE DZIAŁAJĄCA SPOŁECZNOŚĆ WRÓT WIELKOPOLSKI”	Związki z diagnozą: Położenie LGD na obszarze krajobrazów chronionych, gdzie jest dużo obiektów zabytkowych, tworzone są systematycznie ścieżki rowerowe i obiekty rekreacyjne. Działające aktywnie istniejące organizacje pozarządowe, kultywowane są tradycje i rośnie popularność aktywnego trybu życia. Związki ze SWOT: Wzrost popularności aktywnego spędzania czasu wolnego w kontakcie z naturą między innymi w szkółkach jeździeckich, wdrażanie programów aktywizacji seniorów, nacisk na rozwój społeczeństwa obywatelskiego, niedofinansowanie szczególnie edukacji, ochrony zdrowia pacjenta, sportu i kultury, brak aktywności i współpracy społecznej, zanik więzi międzyludzkich i współpracy między miejscowościami, aktywność organizacji społecznych, wysoka aktywność sportowa mieszkańców, większa świadomość o możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych, kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych oraz dziedzictwa historycznego, niedoinwestowanie działalności instytucji kultury, brakuje animatorów i koordynatorów do lepszego wykorzystania istniejącej bazy kulturalnej i sportowej, małe wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia, brakuje miejsc dziennego pobytu dla osób starszych, brak działań promujących region i jego ofertę, dobrze rozwinięta współpraca zagraniczna szczególnie wśród JST i przedsiębiorców, konsumpcjonizm. Wnioski z konsultacji: Problem braku na istniejących obiektach animatorów i koordynatorów spędzania czasu wolnego, małe zaangażowanie seniorów w działania na rzecz integracji. Uczestnicy konsultacji zwracali także uwagę na konieczność tworzenia warunków dla wzrostu aktywności mieszkańców, wskazując równocześnie na ograniczone możliwości jej finansowania. Zwrócono również uwagę na brak miejsc i form zagospodarowania czasu dla osób niepełnosprawnych i osób starszych. Istniejąca baza turystyczna, rekreacyjna i sportowa jest nierównomiernie rozłożona na obszarze i wymaga rozbudowy lub połączenia w celu stworzenia warunków do uprawiania sportów, rekreacji i różnego rodzaju animacji społecznych. Obszary interwencji: Działania i projekty zmierzające do szeroko rozumianej integracji mieszkańców, również integracji branż gospodarki i integracji międzynarodowej, w tym działania podnoszące kompetencje. Uzasadnienie: W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację grantu, projektu własnego związanego z integracją branż gospodarki, projekt współpracy dla jednej z grup defaworyzowanych, oraz realizację działań w ramach kosztów bieżących aktywizacji i animacji. Tak szerokie spektrum planowanych działań umożliwi kreowanie aktywności społeczności na wielu płaszczyznach, w wielu sektorach i grupach społecznych.
	Cel szczegółowy Podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców	Przedsięwzięcie „EKO WROTA WIELKOPOLSKI”	Związki z diagnozą: Usytuowanie na obszarze LGD dużej ilości fabryk meblowych ma swoje dobre strony w aspekcie rozwoju gospodarczego regionu, ale również negatywne skutki, które są odczuwalne dla środowiska i pośrednio dla mieszkańców obszaru LGD. W diagnozie wskazano ponad ośmiokrotnie więcej firm sektora meblowego w stosunku do ogólnej liczby działających firm niż statystycznie na obszarze całego województwa i kraju. Taka ilość przedsiębiorstw ma swoje przełożenie na stan środowiska naturalnego, przede wszystkim na powietrze, którym oddychają mieszkańcy obszaru. Do tego wskazać należy niski % skanalizowania gmin,

lokalne kotłownie węglowe i opalanie węglem w większości gospodarstw domowych oraz wykorzystywanie odpadów z produkcji stolarskiej, jako paliwa w przykładowych kotłowniach. Problemem jest również niewłaściwe nawożenie pól nawozami sztucznymi i stosowanie chemicznych środków ochrony roślin. Obszar położony jest w części na obszarze krajobrazu chronionego, dużą jego część stanowią kompleksy leśne, posiada wiele pomników przyrody i rezerwaty przyrody, które są cennym dziedzictwem obszaru LGD.

Związki ze SWOT: Wysoka lesistość obszaru – lasy rychtalskie, niski poziom skanalizowania gmin, Niska świadomość mieszkańców w zakresie dbałości o środowisko naturalne, zanieczyszczone środowisko głównie z przemysłu, komunikacji, gospodarstw domowych, dotacje i programy ze środków unijnych, zapotrzebowanie na produkty lokalne i ekologiczne, wzrost popularności aktywnego spędzania czasu wolnego w kontakcie z naturą między innymi w szkołkach jeździeckich, niedofinansowanie szczególnie edukacji, ochrony zdrowia pacjenta, sportu i kultury, zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska, Duża liczba zabytków, pomników przyrody i rezerwatów

Wnioski z konsultacji: Podczas konsultacji wskazywano na problem zbyt małej świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i zdrowego trybu życia. Problemem jest brak codziennej dbałości przez mieszkańców o stan środowiska, wynika to przede wszystkim z niewiedzy oraz braku poczucia odpowiedzialności za najbliższe otoczenie. Należy przeprowadzać działania w tym innowacyjne, które na szeroką skalę będą promować tematy dotyczące ograniczenia zanieczyszczenia środowiska poprzez wskazanie skutków, jakie ma to na zdrowie mieszkańców LGD

Obszary interwencji: Działania i projekty zmierzające do szeroko rozumianego podnoszenia świadomości i wiedzy mieszkańców nt. ochrony środowiska.

Uzasadnienie: W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację projektu grantowego oraz projektu współpracy o tematyce ekologicznej, kampanie promocyjno-informacyjne na szeroką skalę przy wykorzystaniu środków masowego przekazu. Operacje mają spowodować u odbiorców podniesienie świadomości oraz wszczęcie działań naprawczych dla środowiska. Planuje się również operacje innowacyjne-eko-innowacje.

Cel ogólny 3 Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”	Cel szczegółowy Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej	Przedsięwzięcie „NOWOCZESNA BAZA REKREACYJNO-KULTURALNA”	Związki z diagnozą: W diagnozie wskazano, że mieszkańcy LGD mają do na swojej dyspozycji oprócz obiektów sportowych, boisko do piłki plażowej, parki, miejsca zieleni, place zabaw. Istniejąca baza turystyczna, rekreacyjna i sportowa jest jednak wciąż niewystarczająca i nierównomiernie rozłożona na obszarze i wymaga rozbudowy lub połączenia w celu poprawy warunków życia mieszkańców i stworzenia miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego. Bardzo bogaty zasób kultury stanowią zabytki architektury, jakie występują na obszarze LGD. Gminy borykają się z problemem finansowania renowacji dziedzictwa. Szczególne znaczenie mają te spośród nich, które można zaadoptować do celów kulturalnych, gdyż pomieszczeń o takim przeznaczeniu brakuje na całym diagnozowanym obszarze Związki ze SWOT: Doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych zwłaszcza przez JST i przedsiębiorców, duża liczba zabytków, pomników przyrody i rezerwatów, niewystarczająca liczba chodników i ścieżek rowerowych, niewystarczająca ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz kulturalnych, zły stan dróg lokalnych, dotacje i programy ze środków unijnych, niedofinansowanie szczególnie edukacji, ochrony zdrowia pacjenta, sportu i kultury, niedoinwestowanie działalności instytucji kultury, kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych oraz dziedzictwa historycznego Wnioski z konsultacji: Problem braku wystarczającej infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej pojawił się we wszystkich gminach na konsultacjach z mieszkańcami. Uczestnicy konsultacji zwracali uwagę na konieczność tworzenia warunków dla integracji mieszkańców i wzrostu ich aktywności społecznej, poprzez tworzenie miejsc spotkań i integracji, spędzania czasu wolnego. Istniejąca baza rekreacyjna i kulturowa jest nierównomiernie rozłożona na obszarze i wymaga rozbudowy lub połączenia. Problemem są również środki na remonty oraz utrzymanie obiektów kulturowych i zabytkowych. Obszary interwencji: Ograniczenie środków wymusza działania nakierowane na powstanie i rozwój bazy rekreacyjnej i kulturowej dla jednostek samorządu terytorialnego. Infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego Uzasadnienie: W ramach przedsięwzięcia LGD będzie wspierać operacje polegające na powstaniu nowych bądź modernizacji już istniejących obiektów rekreacyjnych i kulturowych służących mieszkańcom. Operacje prowadzić będą do uatrakcyjnienia obszaru LGD.
	Cel szczegółowy Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru	Przedsięwzięcie „DZIEDZICTWO LOKALNE WRÓT WIELKOPOLSKI”	Związki z diagnozą: Z diagnozy wynika, że region LGD jest bogatym kulturowo i historycznie regionem, jednak mało promowanym na zewnątrz. Istnieją opracowania i publikacje dotyczące tradycji, historii lub zabytków na terenie LGD jednak wiedza mieszkańców dotycząca historii i geografii regionu jest wciąż niewystarczająca. Dużym problemem jest pozyskiwanie środków na wyposażenie, utrzymanie, renowację i restaurację obiektów zabytkowych.

	LGD		Związki ze SWOT: Duża liczba zabytków, pomników przyrody i rezerwatów, kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych oraz dziedzictwa historycznego, niedoinwestowanie działalności instytucji kultury, brakuje animatorów i koordynatorów do lepszego wykorzystania istniejącej bazy kulturalnej i sportowej, niewystarczająca ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz kulturalnych, brak działań promujących region i jego ofertę, niedofinansowanie szczególnie edukacji, ochrony zdrowia pacjenta, sportu i kultury. Wnioski z konsultacji: W konsultacjach wskazywano na konieczność realizacji działań pozwalających na drobne remonty, rewitalizacje i prace utrzymujące dziedzictwo lokalne oraz doposażenia obiektów kulturalnych. Należy prowadzić działania promujące dziedzictwo nie tylko wewnątrz obszaru, ale również na zewnątrz. Obszary interwencji: Działania zmierzające do zachowania i poprawy stanu lokalnego dziedzictwa. Rozwój i promocja potencjału kulturowego zarówno materialnego jak i niematerialnego. Uzasadnienie: W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację grantu przeznaczonego na wspieranie szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego- działania miękkie i twarde- prace restauratorskie zabytków, inicjatywy promujące dziedzictwo, wydawanie publikacji oraz doposażanie obiektów kulturalnych..
--	-----	--	--

2. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR

Program	Cele szczegółowe programu	Cele przekrojowe	Uzasadnienie zgodności z celami LSR
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	B6 „wspieranie rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”	Ochrona środowiska Przeciwdziałanie zmianom klimatu Innowacyjność	Cele LSR w pełni wpisują się w realizację celów PROW w ramach priorytetu 6. Cel 1 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD zakłada podejmowanie przez LGD interwencji w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy na obszarze LSR, z uwzględnieniem problemów osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy. Do tych grup, i jeszcze szerzej do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, skierowane będą także działania z obszaru aktywnej integracji, włączenia społecznego zaplanowane w zakresie celu 2 LSR. Natomiast uzupełnieniem tych działań będą inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną i kulturalną. Podniesienie standardu życia poprzez dostęp do nowej lub ulepszonej infrastruktury wzmocni konkurencyjność społeczną i gospodarczą obszaru LSR. Cele LSR są także spójne z celami przekrojowymi PROW. Obszar jest charakterystyczny ze względu na duże zagęszczenie fabryk meblowych. Działania podejmowane w zakresie ochrony środowiska, przeciwdziałaniu zmianom klimatu będą prowadzone zarówno w formie preferencji punktowej dla projektów działalności gospodarczych spoza sektora meblowego, dla projektów uwzględniających rozwiązania sprzyjające

		ochronie środowiska, przeciwdziałaniom zmian klimatycznych proekologicznych jak i w zakresie podnoszenia świadomości lokalnej społeczności w zakresie dbałości o środowisko i klimat w ramach celu „Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku” przedsięwzięcie „ Eko- Wrota”. Ponadto preferowane będą operacje innowacyjne
--	--	---

2. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania

Niniejsza Lokalna Strategia Rozwoju jest strategią jednofunduszową zakładającą współfinansowanie projektów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

3. Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach RLKS a także wykazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.

W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju zaplanowano 6 przedsięwzięć:

Nowe produkty i usługi we Wrotach Wielkopolski

Sposób realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem

Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na problemy zdiagnozowane na obszarze LSR – dominacja przedsiębiorstw z sektora meblowego- duże fabryki, ograniczony potencjał rozwojowy mikro i małych przedsiębiorstw ze względu na wysokie koszty prowadzenia działalności i zbyt słabe wsparcie dla sektora mikro i małych przedsiębiorstw, problemy ubóstwa i wykluczenia społecznego przejawiające się w dużej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej. Mieszkańcy są jednak bardzo przedsiębiorczy, tylko brak im odpowiednich środków na realizację pomysłów. Interwencja LSR polegać będzie na udzieleniu dofinansowania dla działań związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy i rozwojem przedsiębiorstw mikro i małych w sektorze usług i powstawaniu nowych produktów. Preferowane będą operacje zakładające zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub zapobiegające zmianom klimatu, również operacje innowacyjne i tworzące miejsca pracy dla osób z grup defaworyzowanych. Pomoc na operacje w zakresie rozwijania działalności gospodarczej jest przyznawana w wysokości do 100 000,00zł, natomiast premiowane będzie uzyskanie dofinansowania do 75.000,00 zł. Uzasadnieniem dla przyjętej wysokości premiowania jest średnia wysokość wsparcia przyznawanego na działanie w okresie 2007-2013. Forma wdrożenia: Konkurs w zakresie rozwijania działalności gospodarczej
Poziom **dofinansowania do 70%**. Ponadto premiowane będą w lokalnych kryteriach operacje zakładające wyższy poziom zatrudnienia od wymaganego minimum (1 nowe miejsce pracy – umowa o pracę, spółdzielcza umowa o pracę).

Nowe firmy we Wrotach Wielkopolski

Sposób realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem

Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na problemy zdiagnozowane na obszarze LSR – największy odsetek osób bezrobotnych to kobiety. Sytuacja zaistniała ponieważ dominującą dziedziną gospodarki na obszarze LSR jest przemysł meblowy- większy odsetek zatrudnienia dla mężczyzn. W ramach przedsięwzięcia w szczególności premiowane będą projekty dotyczące wsparcia tworzenia nowych działalności przez kobiety, czyli osoby z grupy defaworyzowanej na rynku pracy zdefiniowanej w diagnozie LSR. Pomoc na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana w wysokości 50 000,00 zł. Uzasadnieniem dla przyjętej wysokości wsparcia jest średnia wysokość wsparcia przyznawanego na podejmowanie działalności gospodarczej w okresie 2007-2013, która dla

	większości zrealizowanych operacji wynosiła ok. 50 000,00 zł. Ponadto dotacja z urzędu pracy, jaką można obecnie uzyskać na założenie własnej firmy, to maksymalnie 23.129,28 zł. LGD mając na względzie te dane, ustanowiła dla podejmowania działalności gospodarczej, najniższą możliwą do przyznania wsparcia kwotę, czyli 50 000,00 zł. Poziom <u>dofinansowania to premia w wysokości 100%</u>. Forma wdrożenia: Konkurs w zakresie tworzenia działalności gospodarczej
Aktywna i odpowiedzialna, wspólnie działająca społeczność Wrót Wielkopolski	
Sposób realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie będzie realizowane poprzez inicjatywy oddolne, promujące lokalne dziedzictwo przyrodnicze, kulturowe i historyczne oraz inne atrakcje turystyczne i produkty lokalne, opracowanie i stworzenie materiałów promocyjno-informacyjnych oraz poprzez działania edukacyjne podnoszące wiedzę mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i klimatu, w tym szkoleń. Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb dotyczących m.in. zbyt słabo rozwiniętej oferty kulturalnej, małego wsparcia na kultywowanie tradycji lokalnych, niskiego potencjału organizacyjno – finansowego większości organizacji społecznych z obszaru LSR, duża liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, także w zakresie dostępu do oferty kulturalnej i edukacyjnej. Realizacja przedsięwzięcia nastąpi poprzez wydarzenia o charakterze integracyjnym, edukacyjnym podnoszącym wiedzę również grup defaworyzowanych, wydarzenia integrujące 3 branże działalności gospodarczej: rolniczą, handlu oraz gastronomicznej, spotkania informacyjno- konsultacyjnych LGD z mieszkańcami, szkolenia, doradztwo, międzynarodowy projekt współpracy realizowany z czeską LGD, w zakresie integracji seniorów i promowania obszaru LGD. Forma wdrożenia przedsięwzięcia to projekt grantowy, projekt własny, projekt współpracy, bieżące, aktywizacja/animacja Intensywność wsparcia – do 100%
Eko Wrota Wielkopolski	
Sposób realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na problemy wynikające z diagnozy duża ilość fabryk meblowych ma swoje dobre strony w aspekcie rozwoju gospodarczego regionu, ale również negatywne skutki, które są odczuwalne dla środowiska i pośrednio dla mieszkańców obszaru LGD. W diagnozie wskazano ponad ośmiokrotnie więcej firm sektora meblowego w stosunku do ogólnej liczby działających firm niż statystycznie na obszarze całego województwa i kraju. Taka ilość przedsiębiorstw ma swoje przełożenie na stan środowiska naturalnego, przede wszystkim na powietrze, którym oddychają mieszkańcy obszaru. Do tego wskazać należy niski % skanalizowania gmin, lokalne kotłownie węglowe i opalanie węglem w większości gospodarstw domowych oraz wykorzystywanie odpadów z produkcji stolarskiej jako paliwa w przyzakładowych kotłowniach. Problemem jest również niewłaściwe nawożenie pól nawozami sztucznymi i stosowanie chemicznych środków ochrony roślin. Realizacja przedsięwzięcia nastąpi poprzez projekt współpracy o tematyce ekologicznej, kampanie promocyjno–informacyjne na szeroką skalę przy wykorzystaniu środków masowego przekazu. Planuje się również ekoinnowacje. Forma wdrożenia to projekt grantowy oraz projekt współpracy we współpracy z polskimi LGD, dotyczący promocji zagadnień ochrony środowiska i klimatu, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Intensywność wsparcia – do 100%
Nowoczesna baza rekreacyjno-kulturalna	
Sposób realizacji przedsięwzięcia wraz z	Przedsięwzięcie o charakterze inwestycyjnym polegające na operacjach związanych z powstaniem nowej i uatrakcyjnianiem już istniejącej infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej. Konsultacje społeczne wskazały zapotrzebowanie na tego typu operacje. Społeczność oczekuje możliwości spędzania czasu wolnego blisko swojego miejsca zamieszkania. W diagnozie wskazano, że mieszkańcy LGD mają do na swojej dyspozycji oprócz

uzasadnieniem	obiektów sportowych, boisko do piłki plażowej, parki, miejsca zieleni, place zabaw. Istniejąca baza turystyczna, rekreacyjna i sportowa jest jednak wciąż niewystarczająca i nierównomiernie rozłożona na obszarze i wymaga rozbudowy lub połączenia w celu poprawy warunków życia mieszkańców i stworzenia miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego. Bardzo bogaty zasób kultury stanowią zabytki architektury, jakie występują na obszarze LGD. Gminy borykają się z problemem finansowania renowacji dziedzictwa. Szczególne znaczenie mają te spośród nich, które można zaadoptować do celów kulturalnych, gdyż pomieszczeń o takim przeznaczeniu brakuje na całym diagnozowanym obszarze. Analiza SWOT wskazała trend, polegający na zwiększaniu się liczby osób czynnie uprawiających sport, modzie, na aktywny i zdrowy tryb życia. Mieszkańcy oczekują od samorządów właściwego inwestowania podatków i stwarzania możliwości do integracji i aktywnego wypoczynku. Realizacja przedsięwzięcia nastąpi poprzez: budowę lub przebudowę ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej. Działanie przede wszystkim skierowane do samorządów lokalnych. Wysokość wsparcia: jednostki sektora finansów publicznych – do 63,63%, organizacje pozarządowe – 90%, pozostali beneficjenci – 80%. Dla projektów grantowych - Intensywność wsparcia – do 100%. Forma wdrożenia przedsięwzięcia to konkurs i projekt grantowy.
Dziedzictwo lokalne Wrót Wielkopolski	
Sposób realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym. Diagnoza wskazała dużą liczbę zabytków, pomników przyrody i rezerwatów, kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych oraz dziedzictwa historycznego, niedoinwestowanie działalności instytucji kultury, niewystarczająca ilość obiektów kulturalnych, brak działań promujących region i jego ofertę. Z diagnozy wynika, że wsparcia wymagają działania polegające zarówno na promocji dziedzictwa jak i na materialnym wsparciu działań takich jak wyposażenie, utrzymanie, renowację i restauracje obiektów zabytkowych. Przedsięwzięcie realizowane, jako projekt grantowy, obejmuje działania takie jak publikacje, inicjatywy promujące lokalne dziedzictwo, zakup instrumentów i strojów dla zespołów, tworzenie izb regionalnych, renowację miejsc pamięci, dofinansowanie działalności instytucji kultury, w tym skansenów, muzeów, doposażenie instytucji działających w sferze kultury. Intensywność wsparcia – do 100%

Wskaźnik	Uzasadnienie wyboru w kontekście adekwatności do celów i przedsięwzięć
Cel ogólny: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD	
Wskaźnik oddziaływania: Zmniejszenie udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg ptci (ogółem)	Wskaźnik pozwoli zweryfikować ilość wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie pracy, które zostały zatrudnione bądź rozpoczęły działalność. LSR zakłada wparcie grupy defaworyzowanej w kontekście dostępu do rynku pracy – kobiet, szczególnie tych wchodzących na rynek pracy lub powracających po przerwie związanej z macierzyństwem. Spadek liczby bezrobotnych kobiet będzie świadczył o prawidłowym oddziaływaniu LSR.
Wskaźnik oddziaływania: Wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik daje możliwość weryfikacji ilości nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, w kontekście tworzenia nowych miejsc pracy. Wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych będzie wskazywał na

	prawidłowe oddziaływanie LSR.
Cel szczegółowy: Rozwój małej przedsiębiorczości	
Wskaźnik rezultatu: Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)	Wskaźnik obowiązkowy. Przyjęty wskaźnik rezultatu został opracowany na podstawie PROW 2014-2020. Utworzenie miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach jest rezultatem aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców, zgodnie z założonym celem. Daje możliwości zmierzenia efektów rozwoju gospodarczego obszaru i poprawy sytuacji na rynku pracy.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób z grup defaworyzowanych, które otrzymały zatrudnienie	W związku z przeciwdziałaniem wykluczeniu zaplanowano stworzenie możliwości powrotu na rynek pracy lub wejścia na rynek pracy kobietom jako grupie defaworyzowanej. Wskaźnik pokazuje, ile zostało utworzonych miejsc pracy w obszarach istotnych dla kobiet, oraz w działaniu, w którym premiowane są kobiety.
Cel szczegółowy: Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym	
Wskaźnik rezultatu: Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)	Wskaźnik obowiązkowy. Przyjęty wskaźnik rezultatu został opracowany na podstawie PROW 2014-2020. Utworzenie miejsc pracy w wyniku rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa jest rezultatem aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców, zgodnie z założonym celem. Daje możliwości zmierzenia efektów rozwoju gospodarczego obszaru i poprawy sytuacji na rynku pracy.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób z grup defaworyzowanych, które otrzymały zatrudnienie	W związku z przeciwdziałaniem wykluczeniu zaplanowano stworzenie możliwości powrotu na rynek pracy lub wejścia na rynek pracy kobietom jako grupie defaworyzowanej. Wskaźnik pokazuje, ile zostało utworzonych miejsc pracy w obszarach istotnych dla kobiet, oraz w działaniu, w którym premiowane są kobiety.
Przedsięwzięcie: Nowe produkty i usługi we Wrotach Wielkopolski	
Wskaźnik produktu: Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Wskaźnik adekwatny do celu - wzrost konkurencyjności lokalnych firm nastąpi poprzez wsparcie inwestycyjne oraz (skierowane do firm w początkowej fazie rozwoju). Rozwój nowych usług lub ulepszenie usług świadczonych przez firmy wzmocni ich pozycję na rynku gospodarczym, co wpłynie na rozwój gospodarczy i wzrost zatrudnienia.
Wskaźnik produktu: Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Wskaźnik adekwatny do celu – poprzez innowacje nastąpi wzrost konkurencyjności lokalnych firm. Rozwój innowacyjnych usług i produktów lub ulepszenie usług już świadczonych przez firmy wzmocni ich pozycję na rynku gospodarczym, co wpłynie na rozwój gospodarczy i wzrost zatrudnienia.
Przedsięwzięcie: Nowe firmy we Wrotach Wielkopolski	
Wskaźnik produktu: Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Wskaźnik obowiązkowy. Wskaźnik bezpośrednio związany z podejmowaniem nowej działalności i docelowo wspieraniem i rozwojem aktywności gospodarczej nowych podmiotów w tym zakładanych przez kobiety.
Wskaźnik produktu: Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Wskaźnik adekwatny do celu – poprzez innowacje nastąpi wzrost konkurencyjności lokalnych firm. Rozwój innowacyjnych usług i produktów lub ulepszenie usług już świadczonych przez firmy wzmocni ich pozycję na rynku gospodarczym, co wpłynie na rozwój gospodarczy i wzrost zatrudnienia.
Cel ogólny: Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku	
Wskaźnik oddziaływania: Liczba organizacji	Kapitał społeczny jest budowany poprzez działalność organizacji pozarządowych, które mogą być beneficjentem

pozarządowych na 10 tys. mieszkańców	środków LGD. Działania aktywizacyjne LGD oraz możliwość pozyskiwania środków mogą skutkować wzrostem sformalizowanej aktywności. Będą służyć wzrostowi poziomu kapitału społecznego poprzez realizację wielu oddolnych inicjatyw.
Cel szczegółowy: Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych	
Wskaźnik rezultatu: Liczba uczestników wydarzeń o charakterze integracyjnym	Wskaźnik pozwoli zmierzyć ilość osób, które zaangażują się i będą uczestniczyć w proponowanych inicjatywach oddolnych realizowanych w ramach celu.
Wskaźnik rezultatu: Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne, produkty lokalne	Wskaźnik określi liczbę wszystkich operacji realizowanych w oparciu o wykorzystanie i promocję lokalnych zasobów obszaru LGD
Wskaźnik rezultatu: Liczba uczestników działań edukacyjnych podnoszących wiedzę, w tym osób z grup defaworyzowanych	Wskaźnik obowiązkowy. Wskaźnik wykaże zaangażowanie LGD w organizację wsparcia merytorycznego dla mieszkańców, w tym grupy defaworyzowanej.
Wskaźnik rezultatu: Liczba projektów skierowanych do grupy docelowej seniorów	Wskaźnik określa liczbę projektów dedykowanych jednej z defaworyzowanych grup.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD	Wskaźnik pozwoli określić liczbę osób, którym w biurze LGD zostanie udzielone indywidualne doradztwo w zakresie ubiegania się o pomoc. Wskaźnik pośrednio będzie określał skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	Wskaźnik obowiązkowy. Osoby, które zostaną objęte wsparciem wezmą udział w spotkaniach, które pomogą im zdobyć wiedzę i informacje w zakresie działań nastawionych na aktywność, w tym gospodarczą. Osoby będą przyczyniać się do aktywizacji i animacji społecznej, a tym samym skutecznego wdrożenia LSR.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	Wskaźnik pozwoli określić jakość spotkań przeprowadzanych przez LGD i stopień zadowolenia uczestników.
Cel szczegółowy: Podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców	
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób do których kierowane będą eko-kampanie i akcje promocyjne	Liczba odbiorców i uczestników wydarzeń o charakterze informacyjno-promocyjnym o tematyce dotyczącej ochrony środowiska i ekologii, w tym również zdrowego trybu życia.
Wskaźnik rezultatu: Liczba odbiorców publikacji informacyjno-promocyjnych LGD	Wskaźnik określający liczbę osób, które będą odbiorcami publikacji o tematyce ekologicznej i ochrony środowiska LSR. W efekcie będzie prowadził do podniesienia poziomu świadomości dotyczącej zastosowania rozwiązań służących ochronie środowiska i zapobieganiu zmianom klimatycznym.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób przeszkolonych w tym liczba osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem	Wskaźnik obowiązkowy. Wskaźnik wykaże zaangażowanie LGD w organizację wsparcia merytorycznego o tematyce ekologicznej dla mieszkańców, w tym grupy defaworyzowanej.
Wskaźnik rezultatu: Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Wskaźnik adekwatny do celu – poprzez ekoinnowacje nastąpi wzrost świadomości społeczności LGD. Rozwój innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska wpłynie korzystnie na jego poprawę

Wskaźnik rezultatu: Liczba projektów skierowanych do grupy docelowej młodzieży	W związku z planowanymi innowacyjnymi operacjami wskaźnik będzie wykazywał, jaka liczba osób została objęta tymi działaniami
Przedsięwzięcie: Aktywna i odpowiedzialna, wspólnie działająca społeczność Wrót Wielkopolski	
Wskaźnik produktu: Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym	Założeniem przedsięwzięcia jest organizacja jak największej liczby operacji o charakterze integracyjnym tak, aby umożliwić jak największej części społeczności udział w nich. Ponieważ w ramach jednej operacji może być przeprowadzonych wiele działań, co na etapie planowania LSR nie jest możliwe do oszacowania, zdecydowano o wyborze takiego wskaźnika
Wskaźnik produktu: Liczba wydarzeń o charakterze edukacyjnym podnoszącym wiedzę, w tym osób defaworyzowanych	Wskaźnik obowiązkowy. Wskaźnik wykaże zaangażowanie LGD w organizację wsparcia merytorycznego dla mieszkańców, w tym grupy defaworyzowanej.
Wskaźnik produktu: Liczba wydarzeń integrujących branże działalności gospodarczej: rolniczą, przetwórstwa, handlu oraz gastronomicznej	Wskaźnik określa liczbę wydarzeń przeprowadzonych w celu integracji różnych branży gospodarki w celu ich zintegrowania
Wskaźnik produktu: Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	Wskaźnik wykaże liczbę przeprowadzonych przez LGD spotkań o charakterze konsultacyjnym i informacyjnym z różnymi grupami społecznymi.
Wskaźnik produktu: Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	Wskaźnik obowiązkowy. Wskazuje na wsparcie pracowników biura we właściwym i skutecznym wdrażaniu LSR. Będzie skutkować podniesieniem kompetencji pracowników LGD we właściwym, skutecznym i profesjonalnym wdrażaniu LSR.
Wskaźnik produktu: Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	Wskaźnik obowiązkowy. Wskazuje na podniesienie kompetencji dla organów LGD we właściwym i skutecznym wdrażaniu LSR, dotyczy przede wszystkim organu decyzyjnego – Rady.
Wskaźnik produktu: Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	Wskaźnik obowiązkowy. Wskazuje na aktywność LGD we wdrażaniu LSR i wywiązania się ze zobowiązań zawartych w umowie ramowej.
Wskaźnik produktu: Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	Wskaźnik obowiązkowy. Wskazuje liczbę zrealizowanych projektów współpracy
Wskaźnik produktu: Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	Wskaźnik obowiązkowy. Wykazuje liczbę zaangażowanych partnerów.
Przedsięwzięcie: Eko Wrota Wielkopolski	
Wskaźnik produktu: Liczba publikacji na temat ochrony środowiska i zmian klimatu	Wskaźnik określający liczbę publikacji o tematyce związanej z ochroną środowiska i zmianami klimatycznymi na obszarze LSR. W efekcie wydane publikacje mają spowodować wzrost świadomości dotyczącej ochrony środowiska wśród mieszkańców.
Wskaźnik produktu: Liczba kampanii informacyjno-promocyjnych	Wskaźnik określa liczbę wydarzeń o charakterze informacyjno-promocyjnym o tematyce dotyczącej ochrony środowiska i ekologii, w tym również zdrowego trybu życia.

Wskaźnik produktu: Liczba szkoleń	Wskaźnik określa liczbę wydarzeń o charakterze edukacyjnym w tym również do grup defaworyzowanych o tematyce ochrony środowiska, zmian klimatu, wpływu degradacji środowiska na człowieka.
Wskaźnik produktu: Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Wskaźnik wskazujący na działalność LGD w zakresie grupowego doradztwa, przede wszystkim branżowego.
Wskaźnik produktu: Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	Wskaźnik obowiązkowy. Wskazuje zakres planowanych do realizacji projektów współpracy międzynarodowej.
Wskaźnik produktu: Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	Wskaźnik obowiązkowy. Wykazuje liczbę zaangażowanych partnerów.

Cel ogólny: Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”	
Wskaźnik oddziaływania: Wzrost liczby mieszkańców obszaru LGD	Realizacja zadań założonych w LSR spowoduje wzrost atrakcyjności obszaru LSR dla nowych mieszkańców.
Cel szczegółowy: Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej	
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej	Wskaźnik obowiązkowy. Poprzez przebudowę infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej standard życia mieszkańców się podniesie. Wskaźnik będzie podstawą do wykazania, że inwestycje zrealizowane w ramach celu były atrakcyjne i zachęciły mieszkańców do korzystania z obiektów infrastruktury.
Cel szczegółowy: Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru LGD	
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób odwiedzających obiekty i zabytki	Uatrakcyjnienie infrastruktury zabytkowej i kulturalnej będzie skutkować wzrostem liczby osób odwiedzających i uczestniczących w działaniach kulturalnych. Promowane działania z zakresu dziedzictwa lokalnego będą dotyczyły przede wszystkim operacji związanych z działalnością kulturalną.
Wskaźnik rezultatu: Liczba osób uczestniczących w inicjatywach promujących lokalne dziedzictwo na obszarze LGD	Wskaźnik pozwoli na określenie liczby osób uczestniczących we wszystkich inicjatywach, które zostaną zrealizowane przez beneficjentów ze wsparciem i będą promować szeroko rozumiane dziedzictwo lokalne obszaru LGD będą służyć wzrostowi poziomu kapitału społecznego poprzez realizację wielu oddolnych inicjatyw.
Wskaźnik rezultatu: Liczba odbiorców publikacji informacyjno-promocyjnych LGD, którzy podnieśli poziom wiedzy o dziedzictwie obszaru LSR	Wskaźnik określający liczbę osób, które będą odbiorcami publikacji o tematyce dziedzictwa kulturowego obszaru LSR. W efekcie będzie prowadził do promocji dziedzictwa kulturowego oraz podniesienia poziomu wiedzy na temat dziedzictwa obszaru LSR.
Przedsięwzięcie: Nowoczesna baza rekreacyjno-kulturalna	
Wskaźnik produktu: Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej	Konkretna infrastruktura zrealizowana na obszarze LSR -odnowione zabytki, powstanie nowych obiektów rekreacyjnych lub modernizacja już istniejących wpłyną bezpośrednio na stworzenie dobrej, funkcjonalnej i atrakcyjnej bazy rekreacyjnej, kulturalnej, i zabytkowej.
Przedsięwzięcie: Dziedzictwo lokalne Wrót Wielkopolski	

Wskaźnik produktu: Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	Adekwatny do celów, ponieważ konkretna infrastruktura zrealizowana w LSR, odnowione zabytki i wsparte instytucje kultury (wyposażenie) wpłyną bezpośrednio na stworzenie dobrej, funkcjonalnej i atrakcyjnej bazy, kulturalnej, i zabytkowej. W ten sposób standard życia mieszkańców się podniesie.
Wskaźnik produktu: Liczba inicjatyw promujących lokalne dziedzictwo obszaru LGD	Wskaźnik pozwoli na określenie liczby wszystkich inicjatyw, które zostaną zrealizowane przez beneficjentów i będą promować szeroko rozumiane dziedzictwo lokalne obszaru LGD
Wskaźnik produktu: Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	Wskaźnik wskaże liczbę podmiotów działających w sferze kultury, które zostały wsparte poprzez wyposażenie bądź doposażenie
Wskaźnik produktu: Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	Wskaźnik obowiązkowy. Przedsięwzięcie jest dedykowane przede wszystkim podmiotom działającym w sferze szeroko rozumianej kultury takim jak instytucje kultury, organizacje pozarządowe, właściciele obiektów zabytkowych. Wskaźnik wskaże liczbę wspartych w ramach przedsięwzięcia podmiotów.
Wskaźnik produktu: Liczba publikacji promocyjno-informacyjnych o tematyce dziedzictwa	Wskaźnik określający liczbę publikacji o tematyce dziedzictwa kulturowego obszaru LSR. W efekcie będzie prowadził do promocji dziedzictwa kulturowego oraz podniesienia poziomu wiedzy na temat dziedzictwa obszaru LSR.

1. *Źródła pozyskiwanych danych do pomiaru.*

Dane do pomiaru osiągania wskaźników będą pozyskiwane z następujących źródeł: ankieta monitorująca beneficjentów i sprawozdania końcowe beneficjentów w ramach projektów granowych, jak również wniosek o płatność projektu grantowego LGD; listy obecności i karty doradztwa z działań prowadzonych przez biuro LGD; wniosek o płatność oraz ankieta monitorująca w ramach projektu współpracy; wniosek o płatność oraz ankieta monitorująca w ramach operacji własnej; dane statystyczne.

2. *Sposób i częstotliwość dokonywania pomiaru, uaktualnienia danych.*

Za kontrolę postępu wdrażania LSR odpowiedzialny jest Kierownik biura LGD, który korzystając z systemu elektronicznego, będzie na bieżąco weryfikował stopień osiągania aktualnych wskaźników. Wykaz postępów z osiągnięcia wskaźników Kierownik biura będzie zobowiązany przedstawić każdorazowo Radzie LGD, oraz nie rzadziej niż raz w roku Zarządowi LGD. Szczególnej kontroli będzie podlegała ocena stopnia osiągnięcia poziomu wskaźników, wyznaczona w umowie ramowej.

3. *Stan początkowy wskaźnika oraz wyjaśnienie sposobu jego ustalenia.*

W zakresie wskaźników oddziaływania i produktu, jako stan początkowy wskazano rok 2014, z którego pochodzą możliwe po pozyskaniu danych statystycznych. Jako stan początkowy wskaźników produktu, przyjęto rok rozpoczęcia wdrażania – 2016.

4. **Stan docelowy wskaźnika oraz wyjaśnienie dotyczące sposobu jego ustalenia.** Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć.

1.0	Cel ogólny	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD						
1.1	Cele	Rozwój małej przedsiębiorczości						
1.2	szczegółowe	Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym						
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początkowy 2014	Plan 2023	Źródło danych/sposób pomiaru		
W1.0	Zmniejszenie udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (ogółem)		%	2,7	2,5	Dane statystyczne GUS		
	Wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności-		szt.	1018	1068	Dane statystyczne GUS		
		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015	Plan 2023	Źródło danych/sposób pomiaru		
W 1.1	Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)		etat	0	25	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD		
	Liczba osób z grup defaworyzowanych, które otrzymały zatrudnienie		osoba	0	20			
W 1.2	Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)		etat	0	35	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD		
	Liczba osób z grup defaworyzowanych, które otrzymały zatrudnienie		osoba	0	30			
Przedsięwzięcia		Grupa docelowa	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				Nazwa	J.m	Źródło danych/sposób pomiaru		
						Wartość		
						Początkowa 2015		
						Końcowa 2023		
1.1.1	NOWE PRODUKTY I USŁUGI WE WROTACH WIELKOPOLSKI	Przedsiębiorcy, Mieszkańcy, w tym osoby z grupy defaworyzowanej	Konkurs (1750000)	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	szt.	0	25	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	szt.	0	20	
1.2.1	NOWE FIRMY WE WROTACH WIELKOPOLSKI	Mieszkańcy, w tym osoby z grupy defaworyzowanej	Konkurs (1750000)	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	szt.	0	35	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	szt.	0	15	

						2015	2023	
2.1.1	AKTYWNA I ODPOWIEDZIALN A, WSPÓLNIE DZIAŁAJĄCA SPOŁECZNOŚĆ WRÓT WIELKOPOLSKI	Mieszkańcy, w tym osoby z grupy defaworyzowanej Przedsiębiorcy	Projekt grantowy (300000) Projekt własny (30000) Projekt współpracy (160 000) Bieżące, aktywizacja/ani macja	Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym	szt.	0	25	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
				Liczba wydarzeń o charakterze edukacyjnym podnoszącym wiedzę, w tym osób defaworyzowanych	szt.	0	5	
				Liczba wydarzeń integrujących branże działalności gospodarczej: rolniczą, przetwórstwa, handlu oraz gastronomicznej	szt.	0	3	
				Liczba spotkań informacyjno- konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	szt.	0	5	
				Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	osobo dzień	0	30	
				Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	osobo dzień	0	120	
				Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	szt.	0	120	
				Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	0	2/1	
				Liczba LGD	szt.	0	2	

				uczestniczących w projektach współpracy				
2.2.1	EKO WROTA WIELKOPOLSKI	Mieszkańcy	Projekt współpracy (90 000)	Liczba publikacji na temat ochrony środowiska i zmian klimatu	szt.	0	3	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
				Liczba kampanii informacyjno-promocyjnych	szt.	0	3	
				Liczba szkoleń	szt.	0	5	
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	szt.	0	5	
			Projekt grantowy (50 000)	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	0	1/0	
				Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	szt.	0	3	

3.0	Cel ogólny	Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”					
3.1	Cele	Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej					
3.2	szczegółowe	Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru LGD					
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początkowy 2014	Plan 2023	Źródło danych/sposób pomiaru	
W 3.0	Wzrost liczby mieszkańców obszaru LGD		Osoba	56491	57000	dane statystyczne GUS	
		Wskaźnik rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015	Plan 2023	Źródło danych/sposób pomiaru	

W 3.1	Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej				Osoba	0	1600	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
W 3.2	Liczba osób odwiedzających obiekty i zabytki				Osoba	0	2000	
	Liczba osób uczestniczących w inicjatywach promujących lokalne dziedzictwo na obszarze LGD				Osoba	0	3000	
	Liczba odbiorców publikacji informacyjno-promocyjnych LGD, którzy podnieśli poziom wiedzy o dziedzictwie obszaru LSR				Osoba	0	1500	
Przedsięwzięcia		Grupa docelowa	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				Nazwa	J.m	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
						Początkowa 2015	Końcowa 2023	
3.1.1	NOWOCZESNA BAZA REKREACYJNO-KULTURALNA	Mieszkańcy	Konkurs (2 500 000) Projekt grantowy (300 000)	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej	szt.	0	30	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
3.2.1	DZIEDZICTWO LOKALNE WRÓT WIELKOPOLSKI	Mieszkańcy, Turyści	Projekt grantowy (300000) Projekt współpracy (100 000)	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	szt.	0	3	Ankieta monitorująca Beneficjenta / sprawozdania LGD/dane własne LGD
				Liczba inicjatyw promujących lokalne dziedzictwo obszaru LGD	szt.	0	12	
				Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w	szt.	0	5	

				sferze kultury				
				Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	szt.	0	12	
				Liczba publikacji promocyjno-informacyjnych o tematyce dziedzictwa	szt.	0	8	
				Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	0	1/0	

Tabela - Matryca logiczna powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT celów i wskaźników

Zidentyfikowane problemy / wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cele ogólne	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływani e	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników
---	-------------	------------------	---------------------------	----------	-----------	-------------------	---

Migracja i emigracja ludzi młodych w szczególności z wyższym wykształceniem Niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców głównie kobiet osób 50+, niepełnosprawnych, osób z wyższymi kwalifikacjami	1.0 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD	1.1 Rozwój małej przedsiębiorczości	1.1.1 NOWE PRODUKTY I USŁUGI WE WROTACH WIELKOPOLSKI	1.1.1.1 Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa 1.1.1.2 Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	W.1.1 Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem) Liczba osób z grup defaworyzowanych które otrzymały zatrudnienie	W.1.0 Zmniejszenie udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (ogółem) Wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności.	Możliwość wspierania przedsiębiorczości, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości Promocja innowacyjności
Niskie wynagrodzenia i rozwinięta szara strefa Rynek pracy zdominowany przez branżę meblową Niedostosowanie rynku pracy do potrzeb mieszkańców głównie kobiet osób 50+, niepełnosprawnych, osób z wyższymi kwalifikacjami		1.2 Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym	1.2.1 NOWE FIRMY WE WROTACH WIELKOPOLSKI	1.2.1.1 Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa 1.2.1.2 Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	W.1.2 Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem) Liczba osób z grup defaworyzowanych, które otrzymały zatrudnienie		Możliwość wspierania przedsiębiorczości, w tym rozwój małej i średniej przedsiębiorczości Promocja innowacyjności Przedsiębiorczy mieszkańcy
Brak działań promujących region i jego ofertę Niski stopień współpracy między organizacjami	2.0. Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku	2.1 Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych	2.1.1 AKTYWNA I ODPOWIEDZIALNA, WSPÓLNIE DZIAŁAJĄCA SPOŁECZNOŚĆ WRÓT WIELKOPOLSKI	2.1.1.1 Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym 2.1.1.2 Liczba wydarzeń o charakterze edukacyjnym podnoszącym wiedzę, w tym osób defaworyzowanych 2.1.1.3	W.2.1 Liczba uczestników wydarzeń o charakterze integracyjnym Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne, produkty lokalne	W.2.0	Wdrażanie programów aktywizacji seniorów Nacisk na rozwój społeczeństwa obywatelskiego

				Liczba wydarzeń integrujących branżę działalności gospodarczej: rolniczą, handlu oraz gastronomicznej 2.1.1.4 Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami 2.1.1.5 Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD 2.1.1.6 Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD 2.1.1.7 Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa 2.1.1.8 Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej 2.1.1.9 Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	Liczba uczestników działań edukacyjnych podnoszących wiedzę, w tym osób z grup defaworyzowanych Liczba projektów skierowanych do grupy docelowej seniorów Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD		
Niska świadomość mieszkańców w zakresie dbałości o środowisko		2.2 Podniesienie świadomości	2.2.1 EKO WROTA WIELKOPOLSKI	2.2.1.1 Liczba publikacji na temat ochrony środowiska i zmian	W.2.2 Liczba osób do których kierowane będą eko-		Zanieczyszczone środowisko głównie z przemysłu,

naturalne		ekologicznej wśród mieszkańców		klimatu 2.2.1.2 Liczba kampanii informacyjno- promocyjnych 2.2.1.3 Liczba szkoleń 2.2.1.4 Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje 2.2.1.5 Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej 2.2.1.6 Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	kampanie i akcje promocyjne Liczba odbiorców publikacji informacyjno- promocyjnych LGD Liczba osób przeszkolonych w tym liczba osób z grup defaworyzowanych objętych ww. wsparciem Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje Liczba projektów skierowanych do grupy docelowej młodzieży		komunikacji, gospodarstw domowych
Niewystarczająca ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz kulturalnych Niewystarczająca liczba chodników i ścieżek rowerowych	3.0 Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”	3.1 Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej	3.1.1. NOWOCZESNA BAZA REKREACYJNO- KULTURALNA	3.1.1.1 Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej	W.3.1 Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej	3.0 Wzrost liczby mieszkańców obszaru LGD	Wzrost popularności aktywnego spędzania czasu wolnego w kontakcie z naturą między innymi w szkółkach jeździeckich Wysoka aktywność sportowa mieszkańców
Słabo wypromowane i rozwinęte produkty lokalne Niedoinwestowanie działalności instytucji		3.2 Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru LGD	3.2.1 DZIEDZICTWO LOKALNE WRÓT WIELKOPOLSKI	3.2.1.1 Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii 3.2.1.2 Liczba inicjatyw	Liczba osób odwiedzających obiekty i zabytki Liczba osób uczestniczących w inicjatywach promujących lokalne dziedzictwo na obszarze		Duża liczba zabytków, pomników przyrody i rezerwatów Kultywowanie tradycji i obyczajów lokalnych oraz dziedzictwa

kultury				promujących lokalne dziedzictwo obszaru LGD 3.2.1.3 Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury 3.2.1.4 Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR 3.2.1.5 Liczba publikacji promocyjno-informacyjnych o tematyce dziedzictwa 3.2.1.6 Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	LGD Liczba odbiorców publikacji informacyjno-promocyjnych LGD, którzy podnieśli poziom wiedzy o dziedzictwie obszaru LSR		historycznego
---------	--	--	--	---	--	--	---------------

VI. SPOSOBY WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU

1. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych, sposób powstawania procedur, ich cele i założenia

Organem decyzyjnym w zakresie kierowania rozwojem lokalnym jest Rada. Do jej uprawnień należy:

- a) ocena i wybór wniosków
 - b) rozpatrywanie protestów
 - c) monitorowanie poziomu osiągania wskaźników LSR
 - d) wnioskowanie do Zarządu o zmianę procedur, w tym kryteriów wyboru operacji, jeżeli wymagają usprawnienia lub uaktualnienia, w związku z zagrożeniem nieosiągnięcia celów LSR.
- Szczegóły postępowania w sprawie wyboru wniosków regulują procedury, stanowiące załącznik do Regulaminu Rady.

Postępowanie poszczególnych organów LGD i biura w procesie naboru i wyboru wniosków składanych przez podmioty inne niż LGD

OGŁOSZENIE NABORU	
ZARZĄD	Ustala z Zarządem Województwa termin naboru, wysokość dostępnych środków i ogłasza nabór.
BIURO	Zamieszcza na stronie internetowej LGD ogłoszenie o naborze i przesyła je do umieszczenia na stronach internetowych gmin członkowskich. Świadczy doradztwo. Pracownicy nie prowadzą własnej działalności w zakresie dotyczącym zadań Biura.
RADA	Szkolenie dla członków Rady
NABÓR	
ZARZĄD	Nadzór nad pracą Biura
BIURO	Świadczy doradztwo. Przyjmuje złożone wnioski, prowadzi rejestr złożonych wniosków. Przedstawia Zarządowi i Przewodniczącemu Rady listę złożonych wniosków.
RADA	Przewodniczący zwołuje posiedzenie Rady.
OCENA WNISKÓW ORAZ WYBÓR OPERACJI	
ZARZĄD	Nadzór nad pracą Biura. Członek Zarządu ma prawo uczestniczyć w posiedzeniach Rady. Może być sprawozdawcą dla wniosków.
BIURO	Zapewnia obsługę posiedzeń Rady. Może być sprawozdawcą dla wniosków. Protokołuje posiedzenie, w tym umieszcza informacje o wyłączeniach z procesu decyzyjnego, wraz z opisem, których wniosków wyłączenie dotyczy. Wspomaga Radnych w wykonywaniu zadań.
RADA	Dokonuje oceny i wyboru operacji, przy zachowaniu quorum i parytetu sektorowego. Członkowie zachowują bezstronność składając deklarację bezstronności lub wyłączając się z oceny we wskazanych w Regulaminie sytuacjach i innych, jeżeli budzą wątpliwości, co do bezstronności. Aktywnie uczestniczą w pracach. Przewodniczący prowadzi obrady i czuwa nad przestrzeganiem regulaminowego porządku, w porozumieniu z Zarządem prowadzi Rejestr Interesów Członków Rady, pozwalający na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami/poszczególnymi projektami. Komisja Skrutacyjna bada poprawność wypełniania kart, wzywa do ew. korekt w celu zapewnienia poprawności dokumentacji i zgodności formalnej. Przewodniczący ma prawo dyscyplinowania członków, określone w regulaminie Rady. Regulamin przewiduje metodę postępowania w przypadku osiągnięcia przez operacje równej liczby punktów lub rozbieżnych ocen w ramach kryteriów.

	Głosowanie odbywa się poprzez wypełnianie kart oceny oraz podjęcie uchwał, zwykłą większością głosów.
PRZEKAZANIE WYNIKÓW OCENY	
ZARZĄD	Informuje wnioskodawców o wynikach oceny i prawie do wniesienia protestu . Przekazuje Samorządowi Województwa wybrane wnioski, uchwały i pozostałą dokumentację.
BIURO	Sporządza protokół i przekazuje go do zatwierdzenia Radzie. Publikuje przyjęty przez Radę protokół.
RADA	Przyjmuje lub zmienia i przyjmuje protokół z posiedzenia.
ROZPATRYWANIE PROTESTÓW	
ZARZĄD	Prowadzi rejestr protestów. Informuje Przewodniczącego Rady i Samorząd Województwa o wpłynięciu protestu. Monitoruje przebieg procesu rozpatrywania protestu. Wzywa do ew. usunięcia braków formalnych w proteście.
BIURO	Wspomaga Radę w rozpatrywaniu protestu.
RADA	Przeprowadza procedurę rozpatrzenia protestu. O wynikach informuje wnioskodawcę i Zarząd Województwa.
OPINIA RADY NA WNIOSEK SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOTYCZĄCA ZMIANY UMOWY	
ZARZĄD	Informuje Przewodniczącego o wpłynięciu wniosku.
BIURO	Wspomaga Radę w rozpatrywaniu wniosku.
RADA	Dokonuje ponownej oceny w obszarze wskazanym we wniosku.

2. Zasady ustalenia i zmian procedur, w tym kryteriów wyboru.

Procedury wyboru operacji zostały przygotowane z uwzględnieniem metod partycypacyjnych: punkt konsultacyjny, e-konsultacje, wyjazdowe spotkanie fokusowe, grupa robocza 4 LGD, spotkania konsultacyjne z przedstawicielami gmin partnerskich. Poszczególne propozycje zostały poddane analizie i rozpatrzeniu, co szczegółowo przedstawiono w Rozdziale II LSR. Analizy procedur dokonywał Zespół ds. LSR, członkowie Rady oraz Zarząd, przy współudziale ekspertów i społeczności. Przyjęte **procedury są zgodne z** wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy Leader” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Na poszczególnych etapach prac nad procedurą, zwracano uwagę, aby były: niedyskryminujące i przejrzyste. Procedury zawierają regulacje zapewniające zachowanie parytetu sektorowego – badanie sektorowości odbywa się przed każdą decyzją i nie można wybrać operacji, bez jego zachowania. Przewodniczący w porozumieniu z Zarządem prowadzi na podstawie oświadczeń członków Rady, w tym deklaracji członkowskich, Rejestr Interesów Członków. W procedurach zapewniono obowiązek bezstronności członków Rady, którzy przed oceną każdej operacji składają deklarację bezstronności. Określono również sposób postępowania w przypadku zdobycia przez operację takiej samej liczby punktów. Osobno przygotowano procedury również dla projektów grantowych i operacji własnych. Zarząd zobowiązany jest opracować zmiany i przedstawić je do zatwierdzenia Walnemu Zebraniu Członków. Inicjatywa zmiany kryteriów i procedur należy do:

- a) Rady
- b) Zarządu,
- c) Członków LGD (min.5)
- d) potencjalnych wnioskodawców (min.10),

Wniosek o zmianę kryteriów, wraz z uzasadnieniem i wskazaniem uzasadnionej propozycji własnej należy złożyć do Zarządu. Propozycja jest rozpatrywana przez Walne Zebranie na najbliższym posiedzeniu i podejmowana jest w trybie uchwały. Zmiana kryteriów wyboru nie jest możliwa od momentu ogłoszenia o naborze wniosków, do czasu zakończenia procedury oceny i wyboru wniosków. **Procedury wyboru operacji, w tym kryteria będą upublicznione,**

dostępne bez ograniczeń na stronie internetowej LGD oraz w Biurze LGD przez cały okres realizacji LSR, zgodnie z zapisami umowy ramowej. Aby jak najbardziej zabezpieczyć osiągnięcie celów LSR, opracowano kryteria wyboru odrębne dla poszczególnych przedsięwzięć. Pozwala to potencjalnym wnioskodawcom przygotować projekt. **Kryteria są jednoznaczne, mierzalne lub posiadają metodologię wyliczenia**, w większości opartą na zasadzie zero-jedynkowej, nie pozwalają na wątpliwości interpretacyjne, co zostało skonsultowane metodami partycypacyjnymi z członkami Rady, lub posiadają dodatkowe opisy/definicje. Kryteria nie są również dyskryminujące a jeżeli premiuje określoną grupę (np. kobiety, sektor usług), to wynika to z diagnozy obszaru. Jednocześnie część z nich jest **powiązana bezpośrednio z analizą SWOT i przyczynia się do osiągania wskaźników celów i przedsięwzięć. Wysokość wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej** została określona na podstawie diagnozy i konsultacji społecznych.

Premiowane będą operacje połączone z podnoszeniem kompetencji, które pozwolą na osiągnięcie trwalszego efektu a także takie, które zakładają utworzenie więcej niż jednego miejsca pracy.

3. Wskazanie w jaki sposób w kryteriach wyboru operacji została uwzględniona innowacyjność oraz przedstawienie jej definicji i zasad oceny

Uszczegółowiona w LSR definicja innowacyjności jest rozumiana jako wdrożenie nowego na obszarze LSR lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych.

Innowacyjność, na poziomie przedsięwzięć 1.1.1 i 1.2.1 dotyczących przedsiębiorczości będzie postrzegana w skali obszaru przynajmniej jednej gminy objętej LSR jako:

- wprowadzenie nowego (dotychczas nieoferowanego) produktu/towaru lub produktu ulepszanego w zakresie parametrów technicznych, komponentów, materiałów lub funkcjonalności,
- zastosowanie nowej technologii/ procesu/ systemu/ urządzenia (maszyny)/ sposobu produkcji w celu wytwarzania produktów lub świadczenia usług,
- wykorzystanie nowego źródła surowców lub półfabrykatów

Innowacyjność, na poziomie pozostałych przedsięwzięć będzie postrzegana w skali obszaru przynajmniej jednej gminy objętej LSR jako np.:

- polegające na wykorzystaniu zasobów lokalnych do tworzenia ciekawych miejsc rekreacyjnych, turystycznych, kulturowych, sportowych, społecznych;
- polegające na wykorzystaniu lokalnej społeczności do promocji regionu;
- polegające na promocji zdrowego stylu życia i wykorzystaniu produktów lokalnych;
- polegające na inicjatywach trwale podnoszących aktywność mieszkańców, wzmacniających więzi społeczne i sprzyjających kształtowaniu się tożsamości lokalnej;
- polegające na nietypowych, nowatorskich działaniach na rzecz aktywizacji społecznej, w szczególności grup marginalizowanych (głównie kobiety i osoby 50+);
- polegające na tworzeniu atrakcyjnych miejsc integracji społecznej, w porozumieniu ze społecznością lokalną;
- polegające na tworzeniu ciekawej marki regionu,
- polegające na budowie i wytyczaniu ścieżek i tras rowerowych, dzięki czemu turysta i mieszkańiec będzie mógł zapoznać się z charakterystyczną kulturą tych ziem i włączyć powstałej sieci tras i ścieżek rowerowych, w ciąg istniejących tras rowerowej;
- polegające na inwestowaniu w potencjał mieszkańców poprzez realizację przedsięwzięć związanych z obszarem, które jednocześnie będą wzmacniały tożsamość i więzi lokalne;
- polegające na wspieraniu inicjatyw ekologicznych.

LGD uwzględniło w kryteriach wyboru premiowanie operacji w zakresie innowacyjności w zakresie wszystkich przedsięwzięć. Ocena innowacyjności i jej stopnia będzie dokonywana na podstawie dokumentów dostarczonych przez wnioskodawcę w ramach konkursu.

Ponadto innowacyjność odnosi się również do całego procesu tworzenia i realizacji LSR. Na obszarze objętym strategią nie ma innej strategii obejmującej ten obszar w zakresie przewidzianym w LSR. Ponadto w kontekście realizacji LSR innowacyjną w skali działalności LGD jest realizacja projektów grantowych w ramach przewidzianych dla nich procedur.

4. Informacja o realizacji projektów grantowych i/lub własnych

LGD zakłada realizację projektów grantowych w ramach celu szczegółowego 2.1, 2.2, 3.1 i 3.2 poprzez m.in. projekty grantowe, na które przeznaczyło 970.000,00 zł. Projekty te będą realizowane przez:

- 1) przedsięwzięcie 2.1.1 – 300 000,00 zł z budżetu LSR. ze szczególnym uwzględnieniem ngo
- 2) przedsięwzięcie 2.2.1 – 70 000,00 zł z budżetu LSR. ze szczególnym uwzględnieniem ngo
- 3) przedsięwzięcie 3.1.1 – 300 000,00 zł z budżetu LSR., ze szczególnym uwzględnieniem jst i ngo

4) przedsięwzięcie 3.2.1. – 300 000,00 zł z budżetu LSR, ze szczególnym uwzględnieniem ngo
Szczegóły realizacji projektów grantowych są zawarte w Procedurze Projektów Grantowych.

Zgodnie z art. 17 ust. 6 ustawy o rozwoju lokalnym kierowanym przez społeczność wsparcie na operację własną LGD może być udzielona pod warunkiem, że inny podmiot uprawniony do wsparcia nie zgłosił zamiaru realizacji takiej operacji. Taki projekt, polegający na integracji branż gospodarczych zajmujących się produkcją i sprzedażą produktów lokalnych został zaplanowany w ramach przedsięwzięcia 3.1.1.

W przypadku projektów własnych LGD planuje większy udział środków własnych (min. 10%) od wymaganego minimum w danym funduszu finansującym LSR.

5. Ustalenie kwoty wsparcia

Ustalenie kwoty wsparcia leży w kompetencjach Rady.

a) Wsparcie na przyznawane na rozpoczęcie działalności gospodarczej:

Pomoc na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana w wysokości 50 000,00 zł. Uzasadnieniem dla przyjętej wysokości wsparcia jest średnia wysokość wsparcia przyznawanego na podejmowanie działalności gospodarczej w okresie 2007-2013, która dla większości zrealizowanych operacji wynosiła ok. 50 000,00 zł. Ponadto dotacja z urzędu pracy, jaką można obecnie uzyskać na założenie własnej firmy, to maksymalnie 23 129,28 zł. LGD mając na względzie te dane, ustanowiła dla podejmowania działalności gospodarczej, najniższą możliwą do przyznania wsparcia kwotę, czyli 50 000,00 zł.

b) Podstawowe zasady ustalania wysokości wsparcia:

Ustalanie kwoty wsparcia stanowi element oceny zgodności z LSR.

Intensywność pomocy uzależniona jest od rodzaju Wnioskodawcy:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych – do 63,63% kosztów kwalifikowalnych;
- 2) organizacje pozarządowe – max 90% kosztów kwalifikowalnych;
- 3) podmiot wykonujący działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej – max 70% kosztów kwalifikowalnych;
- 4) pozostałe podmioty – max 80% kosztów kwalifikowalnych.
- 5) osoby fizyczne podejmujące działalność gospodarczą – premia. Pomoc na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej jest przyznawana w formie premii w wysokości 50 tys. zł.

Intensywność pomocy dla projektów grantowych: do 100%

Intensywność pomocy uzależniona jest od rodzaju grantobiorcy:

- 1) LGD – max 90% kosztów kwalifikowalnych.
- c) Maksymalna kwota wsparcia na rozwijanie działalności gospodarczej wynosi 100 000,00 zł.

6. Powiązanie kryteriów wyboru z diagnozą obszaru, celami i wskaźnikami

Na podstawie analizy SWOT i diagnozy obszaru szczególnie premiowane będą operacje realizowane w obszarach priorytetowych: w obszarze ochrony środowiska lub przeciwdziałania zmianom klimatycznym, lub zwalczania ubóstwa lub włączenia społecznego

Przedsięwzięcie: NOWE FIRMY WE WROTACH WIELKOPOLSKI	
Lokalne kryteria oceny operacji	Adekwatność do diagnozy lub/i analizy SWOT/Odniesienie do wskaźników produktu i rezultatu/Preferencje
Projekt bezpośrednio realizuje wskaźnik produktu Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa oraz wskaźnik rezultatu Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem) TAK–2 pkt. NIE–0 pkt.	Preferuje się projekty pozwalające na osiągnięcie celów i wskaźników określonych w LSR. Kryterium mierzalne.
Operacja jest innowacyjna: - w stopniu wysokim – 3 pkt. - w stopniu średnim – 2 pkt.	Z analizy SWOT wynika, że szansą na rozwój regionu są innowacyjne rozwiązania. Innowacyjność oznacza wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej

- w stopniu niskim – 1 pkt. Operacja nie jest innowacyjna – 0 pkt.	metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem. Przyjęto, że minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda marketingowa lub metoda organizacyjna były nowe (lub znacząco udoskonalone) dla wnioskodawcy. Zalicza się tu produkty, procesy i metody, które dany wnioskodawca opracował jako pierwszy, oraz te, które zostały przyswojone od innych firm lub podmiotów.
Projekt przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu TAK – 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Kryterium preferuje projekty przyczyniające się realizacji celów przekrojowych PROW.
Wnioskodawcą jest kobieta TAK – 2 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferowane będą operacje mające wpływ na kobiety, jako wskazaną w LSR grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy. Kryterium adekwatne do diagnozy.
Czy wnioskodawca znalazł się na liście projektów wybranych w poprzednich naborach prowadzonych przez LGD TAK – 0 pkt. NIE – 2 pkt.	Preferuje się wnioskodawców, którzy nie zostali dotychczas wybrani przez LGD Wrota Wielkopolski (w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020), w celu poszerzenia kręgu beneficjentów. Kryterium mierzalne.
Operacja przyczyni się do zróżnicowania lokalnej gospodarki - tak – 2 pkt. - nie – 0 pkt.	Preferuje się operacje związane z rozwojem działalności gospodarczej w branżach niszowych na terenie LGD, w szczególności tych niezwiązanych z dominującym przemysłem meblarskim. Kryterium mierzalne i adekwatne do diagnozy.
Operacja zakłada utworzenie co najmniej 2 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne) TAK – 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Sprzyjać to będzie zwiększeniu potencjału rozwojowego obszaru.
Operacja jest połączona z podnoszeniem kompetencji. - tak – 2 pkt. nie – 0 pkt	Preferuje się operacje kompleksowe. Wzrost kompetencji zawodowych daje większe szanse trwałości efektu. Kryterium obiektywne i mierzalne. Warunkiem uzyskania punktów w tym kryterium jest umieszczenie pozycji związanej z podnoszeniem kompetencji: 1) we wniosku o przyznanie pomocy, w planowanych wskaźnikach osiągnięcia celu (ów) operacji 2) w biznesplanie, w Zestawieniu przewidywanych wydatków niezbędnych do realizacji operacji
Czy wnioskodawca jest zameldowany nieprzerwanie na pobyt stały lub czasowy na obszarze LSR, od co najmniej 24 miesięcy licząc na dzień złożenia wniosku: TAK – 6 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferencja dla stałych mieszkańców obszaru LSR. To kryterium ma zniechęcać do celowego zameldowanie na obszarze LSR w celu pozyskania premii na podejmowanie działalności gospodarczej i wspierać mieszkańców związanych z obszarem LSR poprzez miejsce zamieszkania.
Planowany czas realizacji operacji: - nie więcej niż 12 miesięcy -5 pkt. - powyżej 12 miesięcy - 0 pkt.	Liczony od dnia następującego po ostatnim dniu składania WOPP wskazanym w ogłoszeniu
Wnioskodawca korzystał osobiście z doradztwa Biura LGD na etapie przygotowania wniosku o przyznanie pomocy: TAK - 1 pkt. NIE - 0 pkt.	Preferowani będą wnioskodawcy korzystający z doradztwa zapewnianego przez LGD w zakresie przygotowania wniosku.

Przedsięwzięcie: NOWE PRODUKTY I USŁUGI WE WROTACH WIELKOPOLSKI

Lokalne kryteria oceny operacji	Adekwatność do diagnozy lub/i analizy SWOT/Odniesienie do wskaźników
--	---

	produktu i rezultatu/Preferencje
Projekt bezpośrednio realizuje wskaźnik produktu Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa oraz wskaźnik rezultatu Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem) TAK–2 pkt. NIE–0 pkt.	Preferuje się projekty pozwalające na osiągnięcie celów i wskaźników określonych w LSR. Kryterium mierzalne.
Operacja jest innowacyjna: - w stopniu wysokim – 3 pkt. - w stopniu średnim – 2 pkt. - w stopniu niskim – 1 pkt. Operacja nie jest innowacyjna – 0 pkt.	Z analizy SWOT wynika, że szansą na rozwój regionu są innowacyjne rozwiązania. Innowacyjność oznacza wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem. Przyjęto, że minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda marketingowa lub metoda organizacyjna były nowe (lub znacząco udoskonalone) dla wnioskodawcy. Zalicza się tu produkty, procesy i metody, które dany wnioskodawca opracował jako pierwszy, oraz te, które zostały przyswojone od innych firm lub podmiotów.
Projekt przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu TAK – 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Kryterium preferuje projekty przyczyniające się realizacji celów przekrojowych PROW.
Czy wnioskodawca znalazł się na liście projektów wybranych w poprzednich naborach prowadzonych przez LGD TAK – 0 pkt. NIE – 2 pkt.	Preferuje się wnioskodawców, którzy nie zostali dotychczas wybrani przez LGD Wrota Wielkopolski (w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020), w celu poszerzenia kręgu beneficjentów. Kryterium mierzalne.
Operacja przyczyni się do zróżnicowania lokalnej gospodarki - TAK – 2 pkt. - NIE – 0 pkt.	Preferuje się operacje związane z rozwojem działalności gospodarczej w branżach niszowych na terenie LGD, w szczególności tych niezwiązanych z dominującym przemysłem meblarskim. Kryterium mierzalne i adekwatne do diagnozy.
Operacja zakłada: - utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy dla kobiety (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne) – 1 pkt. - utworzenie co najmniej 2 miejsc pracy dla kobiet (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne)– 2 pkt.	Preferowane będą operacje mające wpływ na kobiety, jako wskazaną w LSR grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy. Kryterium adekwatne do diagnozy.
Wnioskowana kwota pomocy wynosi: - do 75.000,00 zł – 8 pkt. - powyżej 75.000,00 zł – 0 pkt.	Preferuje się operacje/projekty o niższej wartości kosztów kwalifikowalnych, co wynika z ograniczonej ilości środków na realizację LSR dla obszaru LGD.
Wkład własny wnioskodawcy stanowi co najmniej 35 % TAK- 5 pkt NIE – 0 pkt	Premiowane operacje zakładające większy udział własny w planowanej operacji niż wymagane minimum przyczynia się do osiągnięcia lepszych efektów we wdrażaniu celów LSR. Większy wkład własny, a niższy poziom dofinansowania będą w sumie wpływały na realizację większej ilości operacji i prowadziły do osiągania wyższych wskaźników produktu i rezultatu.
Operacja zakłada w ramach operacji podnoszenie kompetencji osób rozwijających działalność lub zatrudnionych pracowników Tak – 2 pkt Nie – 0 pkt	Kryterium preferuje operacje zakładające element podnoszenia kompetencji osób rozwijających działalność lub zatrudnionych pracowników (np. kurs, szkolenie, licencja, certyfikat), co będzie miało wpływ zarówno na większe powodzenie podejmowanej działalności gospodarczej, jak i wzmocnienie konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw.
Czy wnioskodawca posiada adres głównego miejsca wykonywania	Preferencja dla stałych podmiotów obszaru LSR. To kryterium ma wspierać podmioty związane z obszarem LSR poprzez miejsce

działalności (lub w przypadku podmiotu wpisanego w KRS adres siedziby) na obszarze LSR, od co najmniej 12 miesięcy licząc na dzień złożenia wniosku: TAK – 8 pkt. NIE – 0 pkt.	prowadzenia działalności i zniechęcać do celowego przeniesienia działalności na obszar LSR w celu pozyskania refundacji na rozwijanie działalności gospodarczej.
---	--

Przedsięwzięcie: NOWOCZESNA BAZA REKREACYJNO-KULTURALNA (Całkowita wartość operacji wynosi co najmniej 50.000,00 zł)	
Lokalne kryteria oceny operacji	Adekwatność do diagnozy lub/i analizy SWOT/Odniesienie do wskaźników produktu i rezultatu/Preferencje
Projekt bezpośrednio realizuje wskaźnik produktu Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej oraz wskaźnik rezultatu Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej TAK–2 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferuje się projekty pozwalające na osiągnięcie celów i wskaźników określonych w LSR. Kryterium mierzalne.
Operacja jest innowacyjna: - w stopniu wysokim – 3 pkt. - w stopniu średnim – 2 pkt. - w stopniu niskim – 1 pkt. Operacja nie jest innowacyjna – 0 pkt.	Z analizy SWOT wynika, że szansą na rozwój regionu są innowacyjne rozwiązania. Innowacyjność oznacza wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem. Przyjęto, że minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda marketingowa lub metoda organizacyjna były nowe (lub znacząco udoskonalone) dla wnioskodawcy. Zalicza się tu produkty, procesy i metody, które dany wnioskodawca opracował jako pierwszy, oraz te, które zostały przyswojone od innych firm lub podmiotów.
Projekt przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu TAK – 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Kryterium preferuje projekty przyczyniające się realizacji celów przekrojowych PROW.
Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE: - powyżej 3 projektów – 4 pkt. - 3 projekty – 3 pkt. - 2 projekty – 2 pkt. - 1 projekt – 1pkt. - 0 projektów - 0 pkt.	Preferuje wnioskodawców doświadczonych w obszarach, których dotyczą projekty, zapewniających sprawną i z dużym prawdopodobieństwem skuteczną realizację projektów. Kryterium mierzalne.
Realizacja operacji ma wpływ na kobiety, jako wskazaną w LSR grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy. TAK – 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferowane będą operacje mające wpływ na kobiety, jako wskazaną w LSR grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy. Kryterium adekwatne do diagnozy.
Operacja jest realizowana przez następujący podmiot: - jst – 3 pkt. - organizacja pozarządowa – 2 pkt - parafia – 1 pkt. - inne – 0 pkt.	Preferuje się wnioski składane przez jednostki samorządu terytorialnego, działające z własnej inicjatywy na rzecz interesu publicznego i nie działające dla osiągnięcia zysku. Kryterium mierzalne.
Operacja realizowana będzie w	Preferuje się operacje realizowane w miejscowościach zamieszkanym

miejsowości/miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców - TAK – 1 pkt. - NIE – 0 pkt.	przez mniej niż 5 tys. mieszkańców Kryterium preferuje projekty przyczyniające się realizacji celów przekrojowych PROW.
Wnioskodawca składa nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie w naborze - TAK – 4 pkt. - NIE – 0 pkt.	Wpłynie to korzystnie na różnorodność projektów realizowanych przez wnioskodawców, oraz ułatwi dostęp do otrzymania dofinansowania większej liczbie wnioskodawców. Kryterium mierzalne.

Kryteria wyboru operacji grantowych

Lokalne kryteria oceny operacji	Adekwatność do analizy SWOT
Projekt bezpośrednio realizuje co najmniej jeden wskaźnik produktu oraz co najmniej wskaźnik rezultatu obowiązujący dla wybranego celu szczegółowego TAK – 2 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferuje się projekty pozwalające na osiągnięcie celów i wskaźników określonych w LSR. Kryterium mierzalne.
Operacja jest innowacyjna: - w stopniu wysokim – 3 pkt. - w stopniu średnim – 2 pkt. - w stopniu niskim – 1 pkt. Operacja nie jest innowacyjna – 0 pkt.	Z analizy SWOT wynika, że szansą na rozwój regionu są innowacyjne rozwiązania. Innowacyjność oznacza wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem. Przyjęto, że minimalnym wymogiem zaistnienia innowacji jest, aby produkt, proces, metoda marketingowa lub metoda organizacyjna były nowe (lub znacząco udoskonalone) dla wnioskodawcy. Zalicza się tu produkty, procesy i metody, które dany wnioskodawca opracował jako pierwszy, oraz te, które zostały przyswojone od innych firm lub podmiotów.
Projekt przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu TAK – 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Kryterium preferuje projekty przyczyniające się realizacji celów przekrojowych PROW.
Operacja jest realizowana przez następujący podmiot: - organizacja pozarządowa – 2 pkt. - inne – 0 pkt.	Preferuje się wnioski składane przez organizacje pozarządowe, działające z własnej inicjatywy na rzecz interesu publicznego i nie działające dla osiągnięcia zysku. Kryterium mierzalne.
Realizacja operacji ma wpływ na kobiety, jako wskazaną w LSR grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy. TAK – 2 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferowane będą operacje mające wpływ na kobiety, jako wskazaną w LSR grupę defaworyzowaną ze względu na dostęp do rynku pracy. Kryterium adekwatne do diagnozy.
Wnioskowana kwota pomocy: - do 25 000,00 zł - 8 pkt. - powyżej 25 000,00 – 0 pkt.	Preferuje się operacje/projekty o niższej wartości kosztów kwalifikowalnych, co wynika z ograniczonej ilości środków na realizację LSR dla obszaru LGD. Kryterium mierzalne.
Operacja realizowana będzie w miejscowości/miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców? TAK - 1 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferuje się operacje realizowane w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców. Kryterium preferuje projekty przyczyniające się realizacji celów przekrojowych PROW.
Wnioskodawca składa nie więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie w naborze – TAK - 4pkt. NIE – 0 pkt.	Wpłynie to korzystnie na różnorodność projektów realizowanych przez wnioskodawców, oraz ułatwi dostęp do otrzymania dofinansowania większej liczbie wnioskodawców. Kryterium mierzalne.
Projekt przewiduje udział społeczności lokalnej:	W związku ze stosowaniem metod partycypacyjnych w przygotowaniu i wdrażaniu LSR premiuje się te projekty, które

- na etapie planowania i realizacji – 3 pkt. - na etapie realizacji – 1 pkt. Projekt nie przewiduje udziału społeczności lokalnej – 0 pkt.	wpisują się ten nurt pracy ze społecznością lokalną.
Projekt jest spójny? Tak – 5 pkt. Nie – 0 pkt.	Spójny, tzn, że zaplanowane cele wynikają ze zdiagnozowanych potrzeb, a wybrane środki realizacji dają możliwość ich osiągnięcia. Nie ma rozbieżności pomiędzy tytułem operacji, celami, opisem, harmonogramem i budżetem operacji.
Planowane koszty są racjonalne, rynkowe i uzasadnione zakresem operacji? Tak – 3 pkt Nie – 0 pkt	Warunek prawidłowej realizacji operacji.
Czy wnioskodawca posiada adres siedziby (lub adres zamieszkania w przypadku osoby fizycznej) na obszarze LSR: TAK – 8 pkt. NIE – 0 pkt.	Preferencja dla stałych podmiotów obszaru LSR. To kryterium ma wspierać podmioty związane z obszarem LSR poprzez miejsce zamieszkania lub prowadzenia działalności.

VII. PLAN DZIAŁANIA

Plan działania został skonstruowany w systemie trzyletnim.

Wyznaczono zatem 3 główne okresy realizacji LSR:

1 etap: lata 2016-2018

2 etap: lata 2019-2021

3 etap: lata 2022-2023

Najwięcej zadań zaplanowano do realizacji w pierwszym okresie i najwięcej wskaźników zostanie wtedy osiągniętych. Wynika to z analizy danych z konsultacji społecznych i gotowości potencjalnych wnioskodawców do realizacji operacji, w tym inwestycyjnych. Dodatkowo z uwagi na doświadczenie z wdrażania podejścia LEADER w perspektywie 2007-2013 oraz długi czas realizacji i rozliczania operacji należy uznać takie skoncentrowanie naborów za właściwe. Oczekiwania uczestników konsultacji społecznych również miały wpływ na zaplanowane działania. Szczegółowy harmonogram osiągania celów i wskaźników wskazujący czas realizacji kluczowych efektów wdrażania znajduje się w załączniku nr 3 do LSR.

VIII. BUDŻET LSR

Środki finansowe zaplanowane do realizacji w ramach PROW na lata 2014-2020 zostały ujęte w tabelach stanowiących załącznik nr 4 do niniejszej strategii. Tabele pokazują zakresy wsparcia finansowego i wskazują fundusz wiodący. Na realizację strategii w ramach naborów wniosków przewiduje się kwotę 7 milionów złotych, na realizację projektów współpracy 350 tys. złotych, na koszty bieżące i aktywizację kwotę 1,65 mln złotych. Plan działania stanowiący załącznik nr 3 do LSR wskazuje szczegółowy podział środków na cele ogólne, szczegółowe oraz wskaźniki zaplanowane do realizacji w ramach PROW 2014-2020. Plan finansowy z kolei wskazuje, jakie kwoty pochodzą z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w jakiej części są finansowane przez budżet państwa oraz jaki jest wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych.

Celem tabeli jest zobrazowanie powiązania budżetu z celami szczegółowymi zaplanowanymi w LSR. Tabela wskazuje procentowy udział w budżecie LSR, uszczegółowienie planów wydatkowania środków w ramach celu oraz informację wskazującą element diagnozy stanowiący podstawę podziału.

Powiązania budżetu z celami LSR pokazuje poniższa tabela:

Cel szczegółowy	Budżet na realizację celu	Powiązanie budżetu z celami
Cel szczegółowy 1.1 Rozwój małej przedsiębiorczości	1 750 000,00	Jak wynika z analizy SWOT, w przygotowanie której aktywnie włączono społeczność, silną stroną obszaru jest przedsiębiorcza postawa jego mieszkańców. Z kolei słabą stroną jest brak nowych miejsc pracy, szczególnie dla kobiet, które uznano za grupę defaworyzowaną. Takie uwarunkowania dają podstawę do zaplanowania znacznych

		środków w LSR na tworzenie miejsc pracy poprzez rozwój już istniejących mikro i małych przedsiębiorstw. Dodatkowo ze względu na dużą koncentrację przedsiębiorstw produkujących meble, ze względu na potrzebę zróżnicowania działalności, promowane będą działalności nie związane z tym sektorem. Procentowy udział w budżecie LSR: 25%
Cel szczegółowy 1.2 Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym	1 750 000,00	Jak wynika z analizy SWOT, w przygotowanie której aktywnie włączono społeczność, silną stroną obszaru jest przedsiębiorcza postawa jego mieszkańców. Z kolei słabą stroną jest brak nowych miejsc pracy, szczególnie dla kobiet, które uznano za grupę defaworyzowaną. Takie uwarunkowania dają podstawę do zaplanowania znacznych środków w LSR na tworzenie miejsc pracy zarówno poprzez podejmowanie działalności gospodarczej. Dodatkowo ze względu na dużą koncentrację przedsiębiorstw produkujących meble, ze względu na potrzebę zróżnicowania działalności, promowane będą działalności nie związane z tym sektorem. Procentowy udział w budżecie LSR: 25%
Cel szczegółowy 2.1 Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych	330 000,00	W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację tzw. „projektów miękkich”. Z przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz innych metod partycypacji na etapie przygotowania LSR wynika potrzeba realizacji projektów z zakresu służącego wzmocnieniu kapitału społecznego, oraz promocji obszaru. Cel ten planuje się realizować za pomocą operacji polegających na organizacji szkoleń, imprez, wyjazdów studyjnych i innych projektów służących budowaniu kapitału społecznego. Procentowy udział w budżecie LSR: 4,7%
Cel szczegółowy 2.2 Podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców	70 000,00	W wyniku przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami obszaru LGD, oraz analizy SWOT ustalono, że duży problem dla regionu stanowi zanieczyszczenie środowiska pochodzące głównie z lokalnego przemysłu, komunikacji i gospodarstw domowych. Cel ten planuje się realizować za pomocą operacji polegających na organizacji szkoleń, publikacji i kampanii informacyjno-promocyjnych. Procentowy udział w budżecie LSR: 1%
Cel szczegółowy 3.1 Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej	2 800 000,00	Z badania ankietowego przeprowadzonego na etapie przygotowywania LSR wynika, że mimo iż w ramach PROW 2007-2013 dofinansowano wiele projektów z zakresu ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej i kulturowej to nadal występuje bardzo duże zapotrzebowanie na wspieranie projektów z tego zakresu. Cel ten zamierza się osiągnąć nie tylko przez realizację projektów przez jednostki samorządu terytorialnego, ale również sektor pozarządowy. Konsultacje społeczne oraz badania ankietowe pokazały duży potencjał organizacji pozarządowych oraz ich gotowość do realizacji projektów

		infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej. Procentowy udział w budżecie LSR: 40%
Cel szczegółowy 3.2 Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru LGD	300 000,00	Lokalne dziedzictwo stanowi niezaprzeczalny walor obszaru, dlatego również za pomocą projektów finansowanych w ramach LSR planuje się przyczynić do jego promowania i zachowania. Niniejszy cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację zarówno projektów przyczyniających się do zachowania dziedzictwa lokalnego jak i promowania obszaru objętego LSR. Zakłada się wsparcie między innymi podmiotów działających w sferze kultury oraz podmiotów otrzymujących wsparcie na operacje z zakresu promocji Procentowy udział w budżecie LSR: 4,3 %
Razem (cel ogólny)	7 000 000 ,00	

W ramach realizacji programu współpracy międzysektorowej LGD Wrota Wielkopolski planuje złożyć w partnerstwie z lokalnym podmiotem gospodarczym wniosek o dofinansowanie projektu z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, Działanie 8.2 Uczenie się przez całe życie, który przyczynić się może do wzrostu kompetencji i doświadczeń zawodowych mieszkańców obszaru LGD, w tym szczególnie kobiet jako grupy defaworyzowanej wskazanej w LSR, tym samym zwiększając ich aktywność na rynku pracy i poziom zatrudnienia. Planowane są szkolenia podnoszące kompetencje językowe i/lub TIK osób dorosłych w wieku aktywności zawodowej (głównie powyżej 24 roku życia), w szczególności o niskich kwalifikacjach i starszych powyżej 50 roku życia, zgłaszających z własnej inicjatywy potrzebę podniesienia kompetencji.

IX. PLAN KOMUNIKACJI

Zaangażowanie społeczności objętej Lokalną Strategią Rozwoju dające pozytywne wyniki uwarunkowane jest właściwą w swojej skuteczności komunikacją. Podstawowym warunkiem w planowaniu skutecznej komunikacji jest jej obustronność, a więc komunikacja na linii LGD Wrota Wielkopolski –społeczności lokalne – LGD Wrota Wielkopolski. Pozwala to na pozyskiwanie informacji zwrotnej i służy transparentności działań LGD Wrota Wielkopolski. Strategia komunikacji sprzyja tworzeniu optymalnych warunków działania LGD poprzez systematyczne informowanie społeczności lokalnej o priorytetach działania LGD, a także angażowaniu mieszkańców w realizowane projekty.

Przeprowadzone w czasie powstawania LSR konsultacje wykazały, że najbardziej pożądanymi metodami komunikacji w przypadku osób starszych są lokalne media (prasa i radio, oraz telefon), natomiast osoby młodsze preferują media społecznościowe, mail i www.

Plan komunikacji dotyczy konkretnych działań i projektów i jest powiązany z planem działania LGD w procesie wdrażania LSR. Plan komunikacji w swej konstrukcji zawiera opis celów, działań komunikacyjnych podporządkowanych tym celom, definiuje grupy docelowe, w tym grupy defaworyzowane a także środki i narzędzia przekazu informacji na linii LGD Wrota Wielkopolski – społeczności lokalne, jakich LGD Wrota Wielkopolski zamierza używać w komunikowaniu się na poszczególnych etapach wdrażania LSR. Służy także identyfikacji występujących problemów komunikacyjnych (poprzez monitoring i ewaluację), dzięki czemu jest narzędziem kształtującym poziom współpracy i zaangażowania partnerów i beneficjentów LGD Wrota Wielkopolski.

Celem głównym planu komunikacji opracowanym przez LGD Wrota Wielkopolski jest zbudowanie spójnego i pozytywnego wizerunku LGD. Takie podejście do konstrukcji strategii komunikacji sprawia, iż pośrednio realizowane są także cele zawarte w PROW 2014-2020 oraz cele zawarte we Wspólnych Ramach Strategicznych i Strategii Rozwoju Kraju do 2020. Poza tworzeniem trwałego, pozytywnego wizerunku LGD, zadaniem postawionym w celach działań promocyjnych i informacyjnych jest przybliżanie idei przedsięwzięć określonych w LSR i aktywizowanie społeczności lokalnych do włączenia się w realizację LSR poprzez aktywne uczestnictwo w proponowanych przedsięwzięciach. Działania komunikacyjne prowadzone będą poprzez zastosowanie odpowiednich metod i narzędzi komunikacji dobranych stosownie do określonych grup docelowych.

Wśród celów szczegółowych komunikacji określiliśmy: okresowe informowanie społeczności lokalnej o stanie realizacji LSR, bieżące informowanie o wszystkich ewentualnych zmianach w LSR, wsparcie potencjalnych beneficjentów w zakresie doskonalenia umiejętności przygotowania wniosków poprzez spotkania szkolenia oraz konsultacje i porady

indywidualne, edukacja określonych grup docelowych włączonych w proces wdrażania LSR, popularyzowanie i promocja efektów realizacji projektów innowacyjnych, prezentacja sukcesów we wdrażaniu LSR.

LGD zamierza wzmocniać działania informacyjne z początkiem wdrażania LSR, czyli niezwłocznie po podpisaniu umowy ramowej. Pierwszym takim działaniem będzie przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej zasad wdrażania LSR w nowym okresie programowania. Podczas spotkań informacyjnych odbędą się badania ankietowe celem oceny spotkań oraz uzyskania informacji o oczekiwaniach z zakresu informacji oraz sposobu jej przepływu. Przy każdym planowanym naborze wniosków, oprócz zamieszczenia ogłoszenia na stronie internetowej LGD planuje się również zamieszczenie ogłoszenia w prasie lokalnej. Stosowanie tej formy ma na celu dotarcie z informacją do osób niekorzystających z mediów elektronicznych. LGD planuje również przed każdym naborem wniosków przeprowadzenie bezpłatnych szkoleń dla wnioskodawców. Forma ta była praktykowana w poprzednim okresie programowania i miała istotny wpływ na zrozumienie przez wnioskodawców zasad stosowania kryteriów oceny, zwiększała poprawność składanych wniosków i przyczyniała się znacząco do ilości i różnorodności składanych wniosków. Przez cały okres wdrażania planujemy bezpłatne doradztwo indywidualne w siedzibie LGD oraz aktualizację informacji zamieszczanych na stronie internetowej. Istotne z poziomu LGD jest otrzymanie informacji zwrotnej o ocenie dobranych metod i skuteczności ich stosowania. Badania satysfakcji jakie planujemy przeprowadzić za pomocą ankiet mają służyć ocenie skuteczności działań LGD a w przypadku niskiej oceny dać podstawę do zastosowania działań poprawiających ich jakość.

Planuje się także zastosowanie innowacyjnych rozwiązań z zakresu komunikacji, które nie były dotychczas stosowane w LGD m.in. interaktywne formularze na stronie LGD Wrota Wielkopolski.

Szczegółowy plan komunikacji przedstawia załącznik nr 5 do LSR.

Zgodnie z przedstawioną tam tabelą LGD zamierza prowadzić **działania komunikacyjne** z zastosowaniem różnorodnych metod. Pierwszym planowanym działaniem jest kampania informacyjna na temat ogólnych założeń LSR, której celem jest poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o zasadach finansowania projektów w ramach wdrażania LSR, jej głównych założeniach, kryteriach wyboru projektów. Kolejną grupę działań stanowią ogłoszenia w prasie i na stronach internetowych. Ogłoszenia w prasie stanowią skuteczną formę docierania do potencjalnych wnioskodawców, w szczególności seniorów, natomiast strony internetowe wskazywane są jako najczęściej używany kanał komunikacji przez osoby młodsze. Kolejnym działaniem komunikacyjnym są szkolenia dla potencjalnych beneficjentów zaplanowane przed każdym naborem wniosków. Doświadczenia wdrażania PROW 2007-2013 pokazują, że jest to niezbędna forma komunikacji pozwalająca przekazać bieżące informacje na temat aktualnego stanu prawnego, aktualnych procedur. Pozwala to na przygotowanie projektów lepszej jakości i dostosowanych do zmieniających się wymagań. Przez cały okres wdrażania LSR planuje się prowadzenie doradztwa indywidualnego, zarówno poprzez spotkania w biurze LGD, jak i rozmowy telefoniczne oraz korespondencję mailową. Wśród wnioskodawców znajdują się osoby, które preferują taką formę komunikacji, doceniając możliwość dyskusji nad konkretnym projektem bez udziału osób postronnych. **Grupą docelową** działania są mieszkańcy obszaru i przedstawiciele instytucji, którzy stanowią potencjalnych wnioskodawców. Planuje się w szczególności adresować działania do **grupy defaworyzowanej**, czyli kobiet z obszaru wdrażania LSR. Działania skierowane do kobiet mają na celu zachęcenie ich do realizacji projektów w szczególności w ramach działań posiadających preferencje dla kobiet w kryteriach wyboru projektów.

W przypadku problemów z realizacją LSR lub niskim poparciem społecznym dla działań podejmowanych przez LGD planuje się weryfikację założonych metod komunikacji i skierowanie działań na metody, które z badanej na bieżąco skuteczności będą wskazane jako skuteczne oraz modyfikację metod ocenianych nisko przez badanych.

Przez cały okres wdrażania zakłada się badanie efektywności działań komunikacyjnych i zastosowanych środków przekazu. **Analiza efektywności** ma służyć zapewnieniu wysokiej jakości procesu komunikacyjnego. Informacja zwrotna daje bowiem obraz skuteczności zastosowanych narzędzi i pozwala na modyfikację stosowanych metod.

Prowadzenie opisanych wyżej działań komunikacyjnych pozwoli na skuteczne przekazanie informacji społeczeństwu a dla LGD będzie stanowiło cenne źródło opinii i wniosków. Uzyskane informacje planuje się uwzględniać nie tylko w planie komunikacji, ale również w procedurach wdrażania, ewentualnej modyfikacji kryteriów wyboru, czy innych działań LGD opiniowanych przez społeczeństwo. Zebrane wnioski stanowiąc będą dla Zarządu cenne źródło informacji w zakresie doskonalenia procesu wdrażania LSR.

Zakładane działania komunikacyjne planuje się zrealizować w znacznej mierze w oparciu o posiadane zasoby ludzkie i rzeczowe. Spotkania planuje się organizować w siedzibie LGD. Szkolenia dotyczące naborów wniosków poprowadzone zostaną przez osoby zatrudnione w LGD. Zakłada się zatrudnienie ekspertów zewnętrznych jedynie w przypadkach pojawienia się konieczności szkoleń o złożonej tematyce. Doradztwo indywidualne również planuje się w siedzibie LGD z wykorzystaniem posiadanego zespołu ludzkiego i sprzętu teleinformatycznego. Planuje się zlecić zewnętrznym podmiotom druk ulotek oraz zamieszczenie ogłoszeń w prasie. Przy wydatkowaniu środków na działania komunikacyjne zakłada się kierowanie zasadą racjonalności i oszczędności w wydatkowaniu środków publicznych.

X. ZINTEGROWANIE

Cele zawarte w niniejszej lokalnej strategii rozwoju są spójne z celami określonymi w dokumentach strategicznych, przygotowanych na różnych szczeblach samorządu terytorialnego województwa wielkopolskiego oraz przez różne instytucje, dotyczące określonych zakresów życia społecznego i gospodarczego. Poniżej przedstawiono porównanie celów i założeń tych dokumentów z celami LSR:

• Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Celem generalny strategii województwa wielkopolskiego na najbliższe lata brzmi następująco: ***Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.***

Strategia województwa określona kluczowe, priorytetowe dla województwa obszary rozwoju: jakość życia, kapitał społeczny, przedsiębiorczość, praca, edukacja oraz infrastruktura. Zwrócono także uwagę na konieczność zachowania zrównoważonego rozwoju w kontekście podnoszenia jakości życia, zastosowania innowacyjności jako podstawy przedsiębiorczości oraz włączenie społeczne jako fundamentu budowania kapitału społecznego. Rozwój lokalny w aspekcie gospodarczym odwołuje się bezpośrednio do następujących obszarów priorytetowych województwa: pracy, przedsiębiorczości oraz infrastruktury. Rozwój w aspekcie społecznym nawiązuje do kapitału społecznego oraz edukacji. Zarówno LSR jak i strategia województwa w celach nadrzędnych podkreślają potrzebę innowacyjności oraz zrównoważonego rozwoju, który obejmuje między innymi ochronę środowiska oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu.

U podstaw opracowania i realizacji lokalnej strategii rozwoju obszaru LGD Wrota Wielkopolski leży przede wszystkim szeroko rozumiany rozwój obszarów wiejskich, co jest tożsame z celem strategicznym nr 5 strategii rozwoju województwa – ***Zwiększenie spójności województwa***, który będzie realizowany przez cel operacyjny 5.2. ***Rozwój obszarów wiejskich***, zakładający ***aktywizację środowisk lokalnych na rzecz rozwoju.***

Zgodność pomiędzy celami występuje także na niższym poziomie hierarchii celów:

Cel ogólny nr 1 lokalnej strategii rozwoju – **Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD** jest zbieżny z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi strategii rozwoju województwa:

- Cel strategiczny nr 6 – *Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 6.1 – *Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw*,
- Cel strategiczny nr 7 – *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 7.4 – *Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności*,

Cel ogólny nr 2 lokalnej strategii rozwoju – **Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku** jest zbieżny z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi strategii rozwoju województwa:

- cel strategiczny nr 2 – *Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 2.10 – *Promocja postaw ekologicznych*,
- cel strategiczny nr 7 – *Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 7.4 – *Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych*,
- cel strategiczny nr 8 – *Zwiększenie zasobów oraz wyrównanie potencjałów społecznych województwa*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 8.8 – *Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego*.

Cel ogólny nr 3 lokalnej strategii rozwoju – **Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”** jest zbieżny z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi strategii rozwoju województwa:

- Cel strategiczny nr 5 – *Zwiększenie spójności województwa*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 5.2 – *Rozwój obszarów wiejskich*,

Cel szczegółowym nr 4 lokalnej strategii rozwoju – **Promowanie i zachowanie dziedzictwa obszaru objętego LSR** jest zbieżny z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi strategii rozwoju województwa:

- Cel strategiczny nr 5 – *Zwiększenie spójności województwa*, który będzie realizowany przez cel operacyjny 5.6 – *Wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego*.

• Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Kępińskiego Rynku Pracy na lata 2014 – 2020

Wyżej wymieniony program w celu operacyjnym *Wzmocnienie roli i udziału partnerów społecznych w kształtowaniu lokalnej polityki rynku pracy w tym systemu edukacji i szkoleń* zakłada między innymi zadanie polegające na *Tworzeniu dobrego klimatu do współpracy pomiędzy sektorem administracji, pozarządowym,*

*biznesu i edukacji. Lokalna Grupa Działania będzie podejmowała podobne działania w ramach celu ogólnego nr 1 lokalnej strategii rozwoju – **Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD**. Jest to bezpośrednia odpowiedź na potrzebę opisaną w priorytecie II Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Kępińskiego Rynku Pracy na lata 2014 – 2020, gdzie stwierdzono, że *wdrażanie Programu zawierającego zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy. Bardzo istotnym działaniem będzie współpraca z instytucjami około biznesowymi w zakresie wspólnej realizacji projektów mających na celu wspieranie przedsiębiorczości w różnych formach.**

Dlatego występuje spójność celów oraz zadań pomiędzy wyżej wymienionymi dokumentami.

- **Strategie rozwoju poszczególnych gmin i powiatu wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania Wrota Wielkopolski.** Gminy oraz powiat wchodzące w skład stowarzyszenia opracowują niezależnie swoje dokumenty planowania strategicznego, w których określają główne kierunki rozwoju oraz tworzą hierarchię celów. Strategia rozwoju lokalnego jest zbieżna z tymi dokumentami, spójna z głównymi kierunkami rozwoju, ponieważ nawiązuje do określonych w nich celach. W obowiązujących obecnie dokumentach gminnych i powiatowym przy określaniu celów głównych nadrzędnych lub wizji przyszłości położono główny nacisk na szeroko rozumianą poprawę jakości życia. W poniższej tabeli zawarto matrycę powiązań celów ogólnych strategii rozwoju lokalnego z poszczególnymi strategiami gmin i powiatu, które obecnie obowiązują.

Lokalne dokumenty strategiczne			
	Cel ogólny		
	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD	Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku	Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”
Strategia Rozwoju Gminy Baranów na lata 2012-2022	Zgodność z celami: I Utrzymanie wysokiej kultury gospodarczej poprzez wspieranie działania istniejących przedsiębiorców oraz zapewnienie optymalnych warunków rozwoju dla nowych	Zgodność z celami: II Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez utrzymanie niskiego bezrobocia, rozwój kultury, sportu, oświaty i edukacji oraz walkę z patologią III. Dalszy rozwój i poprawa jakości infrastruktury, przestrzeni i stanu środowiska	Zgodność z celami: II Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez utrzymanie niskiego bezrobocia, rozwój kultury, sportu, oświaty i edukacji oraz walkę z patologią III. Dalszy rozwój i poprawa jakości infrastruktury, przestrzeni i stanu środowiska
Strategii Rozwoju Gminy Bralin	brak strategii		
Strategia Rozwoju Gminy KępnoGórne na lata 2015-2020+	Zgodność z celami: 2.2 Wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)	Zgodność z celami: 1.5 Edukacja ekologiczna – Podniesienie świadomości ekologicznej 3.3 Aktywizacja środowisk lokalnych do czynnego udziału w życiu Miasta i Gminy Kępno	
Strategia Rozwoju Gminy Łęka Opatowska	brak strategii		
Strategia Rozwoju Gminy Perzów	brak strategii		
Strategia Rozwoju Gminy	Zgodność z celami:	Zgodność z celami:	

Rychtal na lata 2015-2020	6.2 Wzrost konkurencyjności gospodarczej i atrakcyjności inwestycyjnej gminy	6.1 Wykorzystanie walorów środowiska i położenia 6.3 Mądrzy i zdrowi mieszkańcy	
Strategia Rozwoju Gminy Trzcinica na lata 2010-2020	Zgodność z celami: 2 Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa.	Zgodność z celami: 1 Gmina obszarem czystego środowiska 3 Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego	
Strategia Rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014-2020	Zgodność z celami: 3.1 Zwiększenie konkurencyjności powiatu kępińskiego	Zgodność z celami: 3.2 Poprawa jakości życia mieszkańców	

Cele LSR wpisują się tym samym w dokumenty strategiczne wszystkich gmin wchodzących w skład obszaru LGD, które koncentrują się przede wszystkim na:

- budowaniu potencjału gospodarczego oraz podnoszeniu poziomu przedsiębiorczości mieszkańców,
- rozwoju infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego,
- ochronie środowiska oraz podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców,
- działaniach na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wzmacnianiu tożsamości lokalnej oraz aktywności mieszkańców,
- dbałości o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze.

Zintegrowany charakter LSR przejawia się także w spójności i kompleksowości przedsięwzięć zaplanowanych w ramach poszczególnych celów szczegółowych dokumentu:

- **W ramach Celu szczegółowego 2.1. Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych przewiduje się:**
 - **Zintegrowanie metod stosowanych przy realizacji przedsięwzięć:** proponowane w LSR przedsięwzięcia obejmują zarówno zakładanie działalności gospodarczej, jak i rozwijanie istniejących podmiotów gospodarczych.
 - **Zaangażowanie różnych sektorów i partnerów:** w działania zaangażowani będą przede wszystkim przedstawiciele grup defaworyzowanych, do których skierowane będą inicjatywy związane z podejmowaniem i zakładaniem działalności gospodarczej, a tym samym promowanie samozatrudnienia i tworzenia miejsc pracy. Ponadto, przewiduje się premiowanie projektów, które zakładają rozwijanie działalności gospodarczej połączone z zatrudnianiem przedstawicieli grup defaworyzowanych (zarówno bezrobotnych, jak i niepełnosprawnych).
- **W ramach Celu ogólnego nr 2 lokalnej strategii rozwoju – Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku przewiduje się:**
 - **Zintegrowanie metod stosowanych przy realizacji przedsięwzięć:** zaplanowane przedsięwzięcia obejmują wsparcie i rozwój kapitału społecznego na obszarze LGD, przede wszystkim poprzez rozwijanie współpracy oraz budowanie tożsamości, a także rozwijanie świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru LGD.
 - **Zaangażowanie różnych sektorów i partnerów:** realizacja przedsięwzięć w ramach celu szczegółowego 2.1 przewiduje zaangażowanie zarówno samorządów gminnych (oraz jednostek im podległych), jak i organizacji pozarządowych oraz sektora gospodarczego (projekt własny integrujący 3 branże działalności gospodarczej).
Zaangażowane branże działalności gospodarczej: sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), sekcja G (handel hurtowy i detaliczny), sekcja I działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi), realizacja poprzez projekt własny integrujący 3 branże działalności gospodarczej.
- **W ramach Celu ogólnego nr 3 lokalnej strategii rozwoju – Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski” przewiduje się:**
 - **Zintegrowanie metod stosowanych przy realizacji przedsięwzięć:** rozwój i przebudowa infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej powiązany będzie bezpośrednio z przedsięwzięciami dotyczącymi związane z pielęgnowaniem lokalnych tradycji i kultury. Zaplanowane metody przewidują zarówno działania „miękkie” (w tym działania związane z pielęgnowaniem lokalnych tradycji i kultury), jak i inwestycje dotyczące restauracji i zachowania dziedzictwa

kulturalnego i przyrodniczego.. Odbiorcami nowych przestrzeni i wydarzeń będą wszyscy mieszkańcy, w tym także przedstawiciele grup defaworyzowanych, a także młodzież oraz osoby starsze.

- **Zaangażowanie różnych sektorów i partnerów:** realizacja przedsięwzięć w ramach celu szczegółowego 1 zakłada współdziałanie sektorów publicznego i społecznego. Realizatorami działań będą zarówno samorządy gmin, jak i organizacje pozarządowe, grupy nieformalne. Ponadto, przewiduje się wykorzystanie rozwoju niekomercyjnej infrastruktury dla pobudzania rozwoju i komercjalizacji usług czasu wolnego. Dlatego też powstała w ramach celu szczegółowego 1 infrastruktura przyczyni się do rozwoju przedsiębiorstw.

- **Zaangażowane branże działalności gospodarczej:** sekcja G (handel hurtowy i detaliczny), sekcja I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi), sekcja R (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją).

Cele szczegółowe oraz przedsięwzięcia zawarte w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Wrota Wielkopolski na lata 2016-2023 są zintegrowane z celami przekrojowymi PROW na lata 2014-2020, dotyczącymi innowacyjności, zmian klimatu oraz ochrony środowiska.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Przesłanki leżące u podstaw opracowania monitoringu i ewaluacji

Prowadzenie monitoringu i ewaluacji realizacji LSR w całym okresie jej wdrażania jest procesem koniecznym dla sprawdzenia czy realizowane są skutecznie cele zapisane w strategii. Jednym z kluczowych celów realizacji LSR jest spowodowanie pozytywnych zmian w obszarach diagnozowanych, jako wymagających wsparcia. Aby pożądana przemiana mogła zaistnieć, niezbędne jest podjęcie szeregu zaplanowanych działań, które ułożone w logiczny ciąg umożliwią osiągnięcie ustalonych założeń. W świetle powyższego LGD zaplanowało wewnętrzny system weryfikacji i diagnozowania postępów, określając poniżej zasady i procedury dokonywania ewaluacji oraz monitorowania, służące zbadaniu funkcjonowania LGD oraz wdrażania LSR. W przygotowaniu monitoringu i ewaluacji wykorzystano 5 metod partycypacyjnych (zespół roboczy, punkt konsultacyjny, wyjazdowe spotkanie fokusowe, kawiarnia obywatelska, warsztaty przyszłościowe).

Sformułowane oddolnie podczas działań partycypacyjnych podstawowe założenia i cele wykazały konieczność zaplanowania systemu w taki sposób, aby utrzymać lub podnosić jakość i efektywność działań, sprawnie wydatkować środki publiczne, a także do szybko reagować na zmieniające się warunki otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego na terenie LGD. Podczas prac z partycypacyjną grupą roboczą opracowano zasady i procedury, następnie podczas warsztatów konsultacyjnych określono kluczowe elementy podlegające monitoringowi i ewaluacji, czas i okres prowadzenia badań, sposób pomiaru i sposób pozyskiwania danych. W oparciu o zebrane informacje Zespół ds. LSR we współpracy z partycypacyjną grupą roboczą wyznaczył sposób wykorzystania wyników z ewaluacji i analizy danych monitoringowych, wraz ze wskazaniem planowanych do zastosowania kryteriów ewaluacyjnych.

Założenia i cele monitoringu i ewaluacji

Nadrzędnym celem monitoringu i ewaluacji jest zapewnienie informacji niezbędnych dla lepszego zarządzania LSR i informowania ogółu społeczeństwa o wynikach jej realizacji. Umożliwi on ocenę skuteczności i poprawności wdrażania LSR i funkcjonowania LGD, pozwoli na wczesne ostrzeganie przed zagrożeniami oraz dostarczy informacji niezbędnych do podjęcia decyzji o ewentualnych zmianach. System składa się z dwóch podsystemów:

- monitoring – obejmuje zbieranie i selekcjonowanie danych, gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie informacji niezbędnych do prowadzenia ewaluacji; „rejestruje” najbardziej bezpośrednie efekty wdrażania LSR i funkcjonowania LGD (wkład i produkty) i sprawdza czy to, co zostało zaplanowane jest w wyznaczonych terminach i wielkościach realizowane;
- ewaluacja – obejmuje analizę i interpretację danych zgromadzonych w podsystemie monitoringu; ustala związki pomiędzy podjętymi działaniami, a uzyskanymi efektami, (rezultaty i oddziaływanie) i ukierunkowuje rekomendacje na przyszłość.

System będzie realizowany przez poszczególne właściwe wewnętrzne podmioty LGD lub podmioty zewnętrzne, w zależności od potrzeb determinowanych przez tematykę badania oraz złożoność zagadnień będących jego przedmiotem. W realizację systemu zaangażowane będą lokalne społeczności (reprezentanci poszczególnych sektorów oraz mieszkańcy obszaru LGD), w tym beneficjenci pomocy i bezpośredni odbiorcy działań realizowanych przez LGD. Będą oni zobowiązani z jednej strony przekazywać wszystkie niezbędne informacje, aby umożliwić prowadzenie monitoringu, z drugiej strony będą pełnić istotną rolę jako odbiorcy wyników ewaluacji. Do realizacji systemu zostaną dobrane odpowiednie metody i techniki badań (jakościowe i ilościowe), z zachowaniem praktycznego charakteru, a także z uwzględnieniem posiadanych zasobów i możliwości LGD.

Każde działanie w ramach monitoringu i ewaluacji zakończy się opracowaniem wniosków i rekomendacji służących polepszeniu jakości przyszłych działań, które powinny być jak najszybciej wdrażane. W przypadku ograniczeń budżetowych zakłada się zastosowanie przykładowych rozwiązań:

- zawężenie zakresu badań do priorytetowych, o najwyższej istotności,
- zmniejszenie badanej próby podmiotów objętych badaniem, z zachowaniem minimum niezbędnego do przeprowadzenia badania w sposób reprezentatywny,
- wybór tańszych rozwiązań, narzędzi, technik, itp. służących przeprowadzeniu badania,
- przeprowadzenie badań lub ich etapów we własnym zakresie, z zachowaniem obiektywizmu i odpowiedniej jakości prowadzenia badania

Zasady i procedury dokonywania monitoringu i ewaluacji

1. Monitoring wdrażania LSR i funkcjonowania LGD

Monitoring jako część procesu zarządzania LSR, będzie polegał na prowadzeniu obserwacji wdrażania LSR i funkcjonowania LGD, w tym wkładów i produktów jakie one obejmują i będzie podstawowym warunkiem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie ewaluacji. Jego celem będzie uzyskanie informacji zwrotnych, a także ocena zgodności prowadzonych przedsięwzięć z wcześniejszymi założeniami. Elementy podlegające monitoringowi określają tabele monitoringu zawarte w załączniku nr 2 do LSR.

Etapy monitoringu będą obejmować pozyskiwanie i dokumentowanie danych, ich weryfikację i aktualizację oraz porównanie z wartościami planowanymi w celu przygotowania do ewaluacji. Sposoby pozyskiwania danych i sposoby pomiaru wskazują tabele monitoringu. Proces, uwzględniający partycypację społeczną, obejmie monitorowanie wdrażania LSR i funkcjonowania LGD pod względem:

- a) rzeczowym – mierzalne i weryfikowalne dane oraz wskaźniki;
- b) operacyjnym – kontakty z beneficjentami, wizje lokalne na miejscu realizacji operacji;
- c) finansowym – wydatkowanie środków z budżetu.

Kluczowe kryteria w oparciu o które prowadzony będzie Monitoring są następujące:

- przydatność – dostarczenie informacji niezbędnych do oceny wdrażania LSR i funkcjonowania LGD;
- wykonalność – uwzględnienie ograniczeń czasowych i finansowych;
- stosowność – wzięcie pod uwagę informacji i czynników niezbędnych dla realizacji celów badania,
- adekwatność techniczna – prowadzenie działań poprawnie, w sposób gwarantujący pożądaną jakość i wiarygodność uzyskanych wyników, przy założonych nakładach i możliwościach.

Ze względu na podmioty dokonujące monitoringu, wyszczególnione w tabelach monitoringu, będzie on realizowany jako monitoring wewnętrzny (ocena realizowana przez LGD)

Wskaźniki monitoringu, zdefiniowane w tabelach monitoringu, obejmują następujące rodzaje:

- wskaźnik wkładu – odnosi się do zasobów zaangażowanych w realizację działania,
- wskaźnik produktu – odnosi się do bezpośrednich produktów powstałych w wyniku realizacji działania.

Czas i okres pomiarów, zawarte w tabelach monitoringu, będą obejmować bieżącą weryfikację poszczególnych elementów monitoringu, z uwzględnieniem harmonogramu ewaluacji.

Sposób wykorzystania analizy danych monitoringowych, uwzględniony w tabelach monitoringu, zawiera rekomendacje w zakresie wystąpienia negatywnych skutków realizacji danego działania.

2. Ewaluacja wdrażania LSR i funkcjonowania LGD

Jednym z głównych zadań ewaluacji będzie obiektywna ocena rzeczywistych lub oczekiwanych efektów wdrażania LSR i funkcjonowania LGD, pod względem przyczyniania się do osiągnięcia założonych celów LSR oraz ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy podjętymi działaniami, a osiągniętymi rezultatami i oddziaływaniem. Ewaluacja umożliwi weryfikację trafności założeń i skali zmian w wyniku realizacji LSR oraz sformułowanie rekomendacji służących poprawie jakości prowadzonych działań. Ewaluacja będzie również użytecznym narzędziem społecznej mobilizacji oraz zwiększy przejrzystość działań podejmowanych przez LGD, w tym związanych z wydatkowaniem środków publicznych. Ponadto dzięki partycypacji społecznej ewaluacja przyczyni się do wzrostu zaangażowania społeczności lokalnych we wdrażanie LSR, a tym samym zwiększenie jej społecznego poparcia. Elementy podlegające ewaluacji określają tabele ewaluacji zawarte w załączniku nr 2 do LSR.

Etapy ewaluacji będą obejmować sformułowanie kryteriów i zakresu ewaluacji, badanie i analizę danych, z uwzględnieniem informacji z monitoringu, konsultowanie i raportowanie rezultatów oraz rekomendacje wraz z wykorzystywaniem wyników z ewaluacji, wskazane w tabelach ewaluacji. Sposoby pomiaru wskazują tabele monitoringu. Ewaluacja będzie prowadzona w oparciu o planowane kryteria, wyszczególnione w tabelach ewaluacji:

- trafność/odpowiedniość – stopień, w jakim przyjęte działania odpowiadają problemom w zdiagnozowanym obszarze i/lub realnym potrzebom grupy docelowej (zastosowanie: ewaluacja ex-ante, mid-term i on-going);
- efektywność/ekonomiczność – ocena stosunku poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów (zastosowanie: ewaluacja ex-ante, mid-term, on-going, ex-post);
- skuteczność/sprawność – ocena bilansu zamierzonych i osiągniętych efektów (zastosowanie: ewaluacja ex-ante, mid-term, on-going, ex-post);
- użyteczność/przydatność – stopień zaspokojenia potrzeb grup docelowych i/lub niwelacji problemów obszaru, w wyniku osiągnięcia rezultatów podejmowanych przedsięwzięć (zastosowanie: ewaluacja ex-post);
- trwałość/ciągłość – badanie, na ile zmiany wywołane oddziaływaniem zrealizowanych przedsięwzięć są zauważalne i trwałe (zastosowanie: ewaluacja ex-post).

Ewaluacja będzie prowadzona w podziale na następujące rodzaje, wskazane w tabelach ewaluacji, zależne od momentu, w którym ma być realizowana:

- Ewaluacja ex-ante (prowadzona przed realizacją LSR) – analizuje jakość, spójność, aktualność i poprawność LSR przed rozpoczęciem jej realizacji oraz planowany system wdrażania programu od strony organizacyjnej. Badanie będzie zawierać również rekomendacje w zakresie rzetelnego gromadzenia danych związanych z planowanymi działaniami w systemie monitoringu (kryteria ewaluacji: trafność, efektywność, skuteczność).
- Ewaluacja mid-term (prowadzona w odniesieniu do kamieni milowych wdrażania LSR) – będzie oceniać i analizować osiągnięte na danym etapie efekty i rezultaty i może doprowadzić do modyfikacji oraz aktualizacji przyjętych założeń (kryteria ewaluacji: trafność, efektywność, skuteczność).
- Ewaluacja ex-post (prowadzona po zakończeniu realizacji LSR) – będzie oceniać osiągnięte rezultaty i poziom zrealizowania działań oraz zbada w możliwym zakresie oddziaływanie i długotrwałe efekty wdrażania LSR (kryteria ewaluacji: efektywność, skuteczność, użyteczność, trwałość).
- Ewaluacja on-going (prowadzona na bieżąco, przez cały okres wdrażania LSR) – umożliwi bieżące korygowanie podejmowanych i planowanych do realizacji działań w trakcie ich trwania, będzie wstępnie analizować częściowe efekty oraz zidentyfikowane szanse i zagrożenia lub zmiany w otoczeniu, uzupełni na bieżąco pozostałe rodzaje ewaluacji poprzez pogłębioną ocenę, dokonywaną na poziomie poszczególnych etapów i działań oraz poprzez badania w obszarach tematycznych (kryteria ewaluacji: trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność).

Ze względu na podmioty dokonujące ewaluacji, wyszczególnione w tabelach ewaluacji, będzie ona realizowana jako ewaluacja wewnętrzna (ocena realizowana przez LGD) i/lub ewaluacja zewnętrzna (ocena realizowana przez podmiot zewnętrzny/ewaluatora, nie zaangażowany bezpośrednio we wdrażanie LSR).

Wskaźniki ewaluacji, zdefiniowane w tabelach ewaluacji, obejmują następujące rodzaje:

- wskaźnik rezultatu – odnosi się do są rezultatów osiągniętych w wyniku realizacji działania;
- wskaźnik oddziaływania – odnosi się do oddziaływania efektów działania w dłuższej perspektywie.

czas i okres pomiarów zawarte w tabelach ewaluacji, będą obejmować weryfikację poszczególnych elementów ewaluacji z uwzględnieniem danych z monitoringu.

Sposób wykorzystania wyników z ewaluacji, uwzględniony w tabelach ewaluacji, zawiera rekomendacje w zakresie wystąpienia negatywnych skutków realizacji danego działania.

3. Przebieg procedury

- 1) Elementy monitoringu i/lub ewaluacji są realizowane przez wskazane do tego podmioty lub członków tych podmiotów, w terminach i zakresie przewidzianych dla poszczególnych elementów poddanych badaniu.
- 2) W ramach poszczególnych elementów monitoringu i/lub ewaluacji podmioty dokonujące oceny przygotowują na bieżąco formularze niezbędne do jej przeprowadzenia.
- 3) Wartość wskaźników wynika z aktualnie obowiązujących dokumentów, będących podstawą do ich wyznaczenia.
- 4) Podmioty dokonują monitoringu i/lub ewaluacji na podstawie danych wyszczególnionych we właściwych tabelach, w zakresie pozwalającym na efektywne dokonanie oceny.
- 5) Praca podmiotów dokonujących monitoringu i/lub ewaluacji kończy się notatką lub raportem, uwzględniającymi informacje i wnioski zgromadzone w ramach badania.
- 6) Treści notatek lub raportów z monitoringu i/lub ewaluacji zostają przekazane Zarządowi LGD w celu weryfikacji i podjęcia decyzji o dalszych działaniach wynikających z rekomendacji.

Szczegółowy opis procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu zawiera załącznik nr 2 do LSR.

XII. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekty strategii, jako dokumentów, których realizacja może potencjalnie znacząco wpływać na środowisko, mogą wymagać, na etapie projektowania, poddania ich treści strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Przedmiotowe przepisy uzależniają jednakże konieczność przeprowadzenia takiej oceny od indywidualnej zawartości dokumentu oraz zewnętrznych uwarunkowań jego realizacji. Przesłanką obowiązkowo kwalifikującą projekt strategii do tego typu oceny jest stwierdzone ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 w związku z realizacją zaplanowanych w nim przedsięwzięć.

Analiza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru LGD Wrota Wielkopolski, obejmującej swym zasięgiem teren 7 gmin powiatu kępińskiego: Baranów, Bralin, Kępno, Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal i Trzcinica, została opracowana zgodnie z wytycznymi ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) Analiza dotyczy następujących zagadnień, będących treścią analizowanej LSR: analizy i oceny środowiska przyrodniczego oraz problemów jego ochrony, identyfikacji i charakterystyki przewidywanych znaczących oddziaływań i ustaleń zawartych w LSR.

Analiza oddziaływania na środowisko ma na celu sprawdzenie stopnia uwzględnienia w LSR celów ochrony środowiska i priorytetów ekologicznych ustanowionych na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Porównanie zapisów LSR oraz strategicznych dokumentów wyższego rzędu ukazuje dużą zgodność głównych celów i priorytetów. Nie stwierdzono celów sprzecznych i wykluczających się.

Do cech charakterystycznych obszaru LGD Wrota Wielkopolski zalicza się niewielką liczbę obszarów prawnie chronionych, oraz bogate przedstawicielstwo flory i fauny oraz urozmaicony krajobraz.

W trakcie analizy uwarunkowań środowiskowych realizacji postanowień LSR, zidentyfikowano podstawowe obszary problemowe:

1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, którego głównymi źródłami są źródła komunalne, tzw. niska emisja oraz źródła liniowe –główne ciągi komunikacyjne.
2. Zagrożenie pogarszania się właściwego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
3. Emisja hałasu, w tym głównie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych.
4. Niedostateczny stopień rozwoju systemu gospodarowania odpadami.
5. Niedostateczny rozwój edukacji ekologicznej
6. Niedostateczna dbałość i wykorzystanie walorów przyrodniczych regionu, niski stopień udostępniania jego unikalnej bioróżnorodności.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie obszaru znajdują częściowe rozwiązanie w ramach zaproponowanych w LSR zadań do realizacji.

Przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: powietrze i klimat, wody, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki oraz zdrowie ludzi. Określono oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było ogólne określenie potencjalnie niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie budowy i eksploatacji. Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania, związane są głównie z realizacją zabudowy przemysłowej. Oddziaływania te polegać będą na lokalnym przekształceniu terenu, pogorszeniu jakości powietrza oraz podwyższenie poziomu hałasu.

Naczelną zasadą przyjętą w przedmiotowej LSR jest zasada zrównoważonego rozwoju, która zapewnia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska.

Z uwagi na ogólny, ramowy charakter LSR, szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko proponowanych działań nie może podlegać dokładniejszej analizie. Jednakże biorąc pod uwagę stopień szczegółowości analizowanego dokumentu oraz dostępne na tym etapie prognozowania informacje dotyczące warunków realizacji poszczególnych działań można stwierdzić, w oparciu o przeprowadzoną analizę i ocenę wszystkich priorytetów, że ich realizacja w ujęciu ogólnym przyczyni się do poprawy jakości środowiska, zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zapotrzebowania na nieodnawialne zasoby środowiska.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, Stowarzyszenie Wrota Wielkopolski opracowujące projekt LSR, wystąpiło do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w celu określenia zakresu wymaganego dla niniejszej prognozy (pismo z dnia 22.09.2015 roku.). Z uzyskanej odpowiedzi wynika, iż projekt LSR nie spełnia warunków określonych w art. 48 ust. 1a i ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

W wyniku przeprowadzonej analizy, Zarząd LGD stwierdził, że założone cele i przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru LGD Wrota Wielkopolski, nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. Jednocześnie wskazał, że zapisy LSR nie wyznaczają ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z czym LSR nie wymaga przeprowadzenia

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu przepisów rzeczzonej ustawy, ponieważ nie spełnia kryteriów kwalifikujących do tej oceny.

Załącznik nr 1

Procedura aktualizacji LSR

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) jest dokumentem o istotnym znaczeniu dla regionu, warunkującym ciągłość procesu jego aktualizacji oraz zespolenie go z realizowanym procesem ewaluacji. Zachodzące zjawiska społeczno-gospodarcze wymuszają stałe dostosowywanie zapisów LSR do zmieniających się warunków. LSR jako dokument planistyczno-strategiczny wymaga zachowania pewnych procedur podczas dokonywania zmian, które jednocześnie nie powinny powodować dezorganizacji społecznej czy osłabić motywacji do działania.

Celem procedury jest zatem dostosowanie zapisów LSR do wymogów prawnych, aktualizacja danych dotyczących obszaru oraz korekta zapisów wynikająca z ewaluacji wdrażania LSR. W tym celu, Zarząd LGD będzie miał za zadanie identyfikowanie zmian zachodzących w otoczeniu, wpływających na aktualność dokumentu.

Wnioski w sprawie zmian zapisów LSR mogą zgłaszać również członkowie LGD, organy Stowarzyszenia oraz wszyscy mieszkańcy obszaru. Aby zapewnić powszechny i systematyczny udział lokalnej społeczności w aktualizacji LSR, zakłada się prowadzenie tego procesu w następujący sposób:

- dokument LSR zostanie udostępniony do wglądu w Biurze LGD oraz na stronie internetowej LGD,
- na stronie internetowej LGD pojawi się formularz dot. zgłaszania uwag do treści LSR,
- przewiduje się konsultacje LSR ze społecznością lokalną przy jej aktualizacji (ponadto w uzasadnionych przypadkach planuje się przeprowadzić spotkania ze społecznością lokalną z wykorzystaniem metod partycypacji).

Zarząd podczas ewaluacji LSR w szczególności będzie badać:

- stopień realizacji celów, przedsięwzięć, wskaźników rezultatu i produktu LSR (%)
- harmonogram i budżet wdrażania LSR
- ponadto dokona analizy zgłaszanych do LGD w formie formularzy wniosków i otoczenia prawnego związanego z funkcjonowaniem LGD i wdrażania LSR.

Procedura aktualizacji LSR będzie inicjowana zgodnie z planowaną ewaluacją i/lub w wyniku zaleceń organów LGD lub instytucji wdrażającej, w okresie objętym wdrażaniem. Polegać będzie na zestawieniu wyników prowadzonych działań w ramach monitoringu i ewaluacji oraz indywidualnych opinii/uwag zgłoszonych do LSR wraz z ewentualnymi rekomendacjami zmian zapisów w LSR. Przygotowany projekt zmian w LSR przedłożony zostanie Zarządowi LGD, które dokonuje jego analizy i podejmuje uchwałę w sprawie wprowadzenia zmian i aktualizacji LSR.

Informacja o aktualizacji LSR zostaje podana do publicznej wiadomości na stronie internetowej LGD.

Załącznik nr 2

MONITORING – FUNKCJONOWANIE LGD

CO?		KTO?	JAK?			KIEDY?		PODUMOWANIE		
elementy podlegające monitorowaniu	pytania badawcze	podmioty realizujące monitoring	sposób pozyskiwania danych	źródła danych	kryteria monitoringu	okres pomiaru	czas pomiaru	wskaźniki	analiza zebranych danych	sposób wykorzystania wyników monitoringu (rekomendacje)

										W przypadku wystąpienia znacznych rozbieżności należy określić adekwatne działania naprawcze:
działania informacyjno-promocyjne LGD	informacyjno-promocyjnymi	Biurowo LGD	analiza dokumentów wewnętrznych LGD, ankiet własna LGD, obserwacja własna LGD	dane LGD, wyniki ankiet, wyniki obserwacji	Przydatność, Wykonanie, Stosowność, adekwatność techniczna	na bieżąco przed planową ewaluacją po realizacji poszczególnych działań	obejmuje czas od ostatniego monitoringu	wkład: koszty poniesione na działania produkt: liczba uczestników działań	wkład: stopień zaangażowania kosztów poniesionych w stosunku do zaplanowanych produkt:: stopień frekwencji uczestników w działaniach w stosunku do zaplanowanej	wkład: np. zapytania ofertowe przed ustaleniem budżetu produkt: np. lepsze dostosowanie terminu lub miejsca działania do odbiorców, zaplanowanie skuteczniejszych form promocji i informacji, lepsze dopasowanie programu działania do odbiorców, zwiększenie lub zmniejszenie wielkości grup
działania aktywizacyjne LGD	jakie jest zainteresowanie potencjalnych odbiorców w działaniach aktywizacyjnymi	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.
doradztwo w Biurze	jakie jest zainteresowanie potencjalnymi	Jw.	Jw.	Jw. oraz formularz	Jw.	Jw.	Jw.	produkt: liczba podmiotów	produkt: stopień frekwencji uczestników	produkt: np. zaplanowanie skuteczniejszych form

LGD	ych beneficjentów doradztwem w Biurze LGD Jaki jest poziom satysfakcji z doradztwa u osób korzystających z usług doradczych Biura LGD			e konsultacji				korzystających z działania rezultat: poziom satysfakcji klientó w usług doradczych Biura LGD	w działania w stosunku do zaplanowanej	promocji i informacji) oraz zwiększenie satysfakcji z doradztwa (np. dopracowanie standardów i procedur doradczych)
konkursy (nabory wniosków) LGD	jakie jest zainteresowanie potencjalnych beneficjentów konkursami (naborami wniosków)	Jw.	Jw.	dane LGD wyniki ankiet wyniki obserwacji formularze konsultacji	Przydatność, Wykonalność, Stosowność, Adekwatność techniczna	Jw.	obejmuje czas od ostatniego monitoringu	wkład: koszty poniesione na działania produkt : wykorzystanie limitu środków w pomocy w ramach działania przez beneficjentów	wkład: stopień zaangażowania kosztów poniesionych w stosunku do zaplanowanych produkt:: stopień wykorzystania limitu środków pomocy w ramach działania w stosunku do zaplanowanego	produkt: np. lepsze dostosowanie terminu ogłaszania naborów do potencjalnych beneficjentów, lepsze zorientowanie w zakresie potencjalnych do złożenia wniosków, zaplanowanie skuteczniejszych form promocji i informacji)
Inne										

CO?		KTO?	JAK?			KIEDY?		PODUMOWANIE		
elementy podlegające monitorowaniu	pytania badawcze	podmioty realizujące monitoring	sposób pozyskiwania danych	źródła danych	kryteria monitoringu	okres pomiaru	czas pomiaru	wskaźniki	analiza zebranych danych	sposób wykorzystania wyników monitoringu (rekomendacje)
										W przypadku znacznych rozbieżności należy określić adekwatne działania naprawcze
wskaźniki w ramach rozliczonych operacji	jaki jest postęp w realizacji wskaźników w ramach rozliczonych operacji?	Biurowo LGD	analiza dokumentów wewnętrznych LGD, ankieta własna LGD, obserwacja własna LGD	dane LGD, wyniki ankiet, wyniki obserwacji, formule konsultacji	Przydatność, Wykonalność, Stosowność, adekwatność techniczna	na bieżąco przed planowaną ewaluacją, po realizacji poszczególnych działań	obejmuje czas od ostatniego monitoringu	produkt : liczba zrealizowanych wskaźników w ramach rozliczonych operacji	produkt:: stopień realizacji wskaźników w ramach rozliczonych operacji w stosunku do zaplanowanego	produkt: np. zaplanowane skuteczniejszych form informacji, skorygowanie nazewnictwa kryteriów dotyczących wskaźników lub ich punktacji w kartach oceny zgodności z kryteriami oceniających WOPP)
wydatkowanie środków w z budżetu	jaki jest postęp w wydatkowaniu środków w budżecie	Biurowo LGD	analiza dokumentów wewnętrznych LGD, analiza dokumentów zewnętrznych	dane LGD, dane z dokumentacji instytucji nadrzędnych (UMW)	przydatność wykonalność stosowność adekwatność techniczna	Jw.	obejmuje czas od ostatniego monitoringu	wkład: ilość wydatkowanych środków w z budżetu	wkład: stopień wydatkowanych środków z budżetu w stosunku do	np. np. zaplanowane skuteczniejszych form informacji, intensyfikacja usług doradczych w Biurze

	u?		nych z instytucji nadrzędnych (UMWW, ARiMR), analiza dokumentacji konkursowych beneficjentów	W, ARiMR), dane z dokumentacji konkursowych beneficjentów	zna				zaplanowanych	LGD, skorygowane kryteriów lub ich punktacji w kartach oceny zgodności z kryteriami oceniających WOPP)
kontrakcja środków w ramach budżetu	jaki jest postęp w kontrakcji środków w ramach budżetu?	Biurowo LGD	analiza dokumentów wewnętrznych LGD, analiza dokumentów zewnętrznych z instytucji nadrzędnych (UMWW, ARiMR), analiza dokumentacji konkursowych beneficjentów	dane LGD, dane z dokumentacji instytucji nadrzędnych (UMWW, ARiMR), dane z dokumentacji konkursowych beneficjentów	Przydatność wykonalność stosowność adekwatność techniczna	Jw.	obejmuje czas od ostatniego monitoringu	wkład: ilość zakontraktowanych środków w z budżetu	wkład: stopień zakontraktowanych środków z budżetu w stosunku do zaplanowanych	wkład: (np. np. zaplanowane skuteczniejszych form informacji, intensyfikacja usług doradczych w Biurze LGD, skorygowane kryteriów lub ich punktacji w kartach oceny zgodności z kryteriami oceniających WOPP)
ogłaszanie konkursów (naborów wniosków)	jaki jest postęp w realizacji konkursów (naborów wniosków)	Biurowo LGD	analiza dokumentów wewnętrznych	dane LGD	przydatność wykonalność stosowność adekwatność techniczna	Jw.	obejmuje czas od ostatniego monitoringu	produkt : liczba ogłoszonych konkursów (naborów wniosków)	produkt: stopień zgodności ogłaszania konkursów z harmonogramem w stosunku do	produkt: np. lepsze dopasowanie terminów ogłaszania konkursów do pozostałych działań realizowanych przez LGD, wcześniejsze zgłaszanie

									zaplanow anego	wniosku o przeprowadz enie naboru do instytucji nadzorującej
skład Rady LGD przed oceną wniosk ów w ramach konkur sów/ naboró w wniosk ów	jaki jest skład Rady LGD przed oceną wniosk ów w ramac h konkur sów/ nabor ów wniosk ów?	Biur o LGD	analiza dokumen tów wewnętrz nych	dane LGD	przyda tność wykon alność stosow ność adekw atność technic zna	na bieżąc o przed plano waną ewalu acją przed realiz acją poszc zegól nych działa ń	obejm uje czas od ostatni ego monito ringu	produkt : właściw y parytet wśród członkó w Rady LGD z uwzględ nieniem grup interesu w stosunku do wymagan ego	produkt: stopień zgodność i parytetu członków Rady LGD, z uwzględ nieniem grup interesu w stosunku do wymagan ego	produkt: np. wprowadzen ie dodatkowej procedury zmiany składu Rady LGD)

Plan Działania

Załącznik nr 3

Cel ogólny 1	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-2023			Razem 2016-2023		Program	Poddziałanie /zakres programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie		
Cel szczegółowy 1.1 Rozwój małej przedsiębiorczości													PROW	
Przedsięwzięcie 1.1.1 NOWE PRODUKTY I USŁUGI WE WROTACH MIEJSCOWOŚCI	1.1.1.1 Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	10 szt.	40	611 797,00	15	100	1 138 203,00	0	100	0,00	25 szt.	1 750 000,00	PROW	Realizacja LSR
	1.1.1.2 Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	10 szt.	50	0,00	10	100	0,00	0	100	0,00	20 szt.	0,00	PROW	Realizacja LSR
	Razem cel szczegółowy 1.1			611 797,00			1 138 203,00			0,00		1 750 000,00		
Cel szczegółowy 1.2 Tworzenie nowych działalności poza sektorem meblowym													PROW	

Przedsięwzięcie 1.2.1 NOWE FIRMY WE WROTACH WIELKOPOLSKI	1.2.1.1 Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	9 szt.	26	450 000,00	26	100	1 300 000,00	0	100	0,00	35 szt.	1 750 000,00	PROW	Realizacja LSR
	1.2.1.2 Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	9 szt.	60	0,00	6	100	0,00	0	100	0,00	15 szt.	0,00	PROW	
Razem cel szczegółowy 1.2				450 000,00			1 300 000,00			0		1 750 000,00		
Razem cel ogólny 1				1 061 797,00			2 438 203,00			0,00		3 500 000,00		
Cel szczegółowy 2.1 Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, w tym w szczególności grup defaworyzowanych													PROW	
Przedsięwzięcie 2.1.1 AKTYWNA I ODPOWIEDZIALNA, WSPÓLNIE DZIAŁAJĄCA SPOŁECZNOŚĆ WRÓT WIELKOPOLSKI	2.1.1.1.1 Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym	13 szt.	52	150 000,00	10	92	120 000,00	2	100	30 000,00	25	300 000,00	PROW	Realizacja LSR
	2.1.1.1.2 Liczba wydarzeń o charakterze edukacyjnym podnoszącym wiedzę, w tym osób defaworyzowanych	3 szt.	2	0,00	2	100	0,00	0	100	0,00	5	0,00		
	2.1.1.1.3 Liczba wydarzeń integrujących branże	0 szt.	0	0,00	3 szt.	100	30 000,00	0	0	0,00	3	30 000,00	PROW	Realizacja LSR - Projekty

	działalności gospodarczej: rolniczą, handlu oraz gastronomicznej													własne
	2.1.1.4 Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	3 szt.	60	90 000,00	2	100	60 000,00	0	100	0,00	5	150000,00	PROW	Aktywizacja
	2.1.1.5 Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	18 osobodni	60	0,00	12	100	0,00	0	100	0,00	30	0,00		
	2.1.1.6 Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	72 osobodni	60	0,00	48	100	0,00	0	100	0,00	120	0,00		
	2.1.1.7 Liczba podmiotów którym udzielono indywidualnego doradztwa	100 szt.	83	0,00	20	100	0,00	0	100	0,00	120	0,00		
	2.1.1.8 Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	1 szt./1	50	70 000,00	1 szt. /0	100	110 000,00	0	100	0,00	2 szt./1	180 000,00	PROW	Współpraca

	2.1.1.9 Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	2 szt.	100	0,00	0	100	0,00	0	100	0,00	2 szt.	0,00		
Razem cel szczegółowy 2.1				310 000,00			320 000,00			30 000,0 0		660 000,00		
Cel szczegółowy 2.2 Podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców													PROW	
Przedsięwzięcie 2.2.1 EKO WROTA WIELKOPOLSKI	2.2.1.1 Liczba publikacji na temat ochrony środowiska i zmian klimatu	0 szt.	0	35 000,00	3	100	35 000,00	0	100	0,00	3 sztuki	70 000,00	PROW	Realizacja LSR
	2.2.1.2 Liczba kampanii informacyjno- promocyjnych	1 szt.	33		2	100		0	100		3 sztuki			
	2.2.1.3 Liczba szkoleń	0 szt.	0		5	100		0	100		5			
	2.2.1.4 Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	3 szt.	60		2	100		0	100		5			
	2.2.1.5 Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	1 szt./ 0	100	70 000,00	0	100	0,00	0	100	0,00	1 szt./0	70 000,00	PROW	Współpra ca
	2.2.1.6 Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	3 szt.	100	0,00	0	100	0,00	0	100	0,00	3 szt.	0,00		

Razem cel szczegółowy 2.2				105 000,00			35 000,00			0,00		140 000,00		
Razem cel ogólny 2				415 000,00			355 000,00			30 000,0 0		800 000,00		
Cel szczegółowy 3.1 Powstanie i rozwój atrakcyjnej bazy rekreacyjnej i kulturowej													PROW	
NOWOCZESNA BAZA	3.1.1.1 Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej	25 szt.	83	2 364 187,00	5	100	435 813,00	0	100	0,00	30	2 800 000,00	PROW	Realizacja LSR
	Razem cel szczegółowy 3.1			2 364 187,00			435 813,00			0,00		2 800 000,00		
Cel szczegółowy 3.2 Zachowanie lokalnego dziedzictwa obszaru LGD													PROW	
Przedsięwzięcie 3.1.1 DZIEDZICTWO LOKALNE WRÓT WIELKOPOLSKI	3.2.1.1 Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	0 szt.	0	135 000,00	3	100	150 000,00	0	100	15 000,00	3	300 000,00	PROW	Realizacja LSR
	3.2.1.2 Liczba inicjatyw promujących lokalne dziedzictwo obszaru LGD	3 szt.	25		8	92		1	100		12			
	3.2.1.3 Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających	1 szt.	20		4	100		0	100		5			

	w sferze kultury												
	3.2.1.4 Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	1	8		10	92		1	100		12		
	3.2.1.5 Liczba publikacji promocyjno-informacyjnych o tematyce dziedzictwa	6	66		2	100		0	100		8		
	3.2.1.6 Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	0	0	0,00	1 szt./0	100	100 000,00	0	100	0,00	1 szt./0	100 000,00	Współpraca
Razem cel szczegółowy 3.2				135 000,00			250 000,00			15 000,00		400 000,00	
Razem cel ogólny 3				2 499 187,00			685 813,00			15 000,00		3 200 000,00	
Razem LSR				3 975 984,00			3 479 016,00			45 000,00		7 500 000,00	
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW												50 % budżetu poddziałania Realizacja LSR	
											7 000 000,00	3 500 000,00	

BUDŻET LSR

Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań:

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowane	
	PROW	Razem EFSI
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	7 000 000,00	7 000 000,00
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	350.000,00	350.000,00
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	1 500 000,00	1 500 000,00
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	150 000,00	150 000,00
RAZEM	9 000 000,00	9 000 000,00

Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	2 736 090,00	1 563 910,00		4 300 000,00
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	1 718 010,00		981 990,00	2 700 000,00
Razem	4 454 100,00	1 563 910,00	981 990,00	7 000 000,00

Plan komunikacji

Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu (sposób dotarcia do grupy docelowej)	Sposób badanie efektywności metody	Docelowe efekty działań komunikacyjnych	Wskaźniki
2016 (przed każdym planowanym naborem)	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o zasadach finansowania projektów w ramach wdrażania LSR, jej głównych założeniach, kryteriach wyboru projektów oraz otrzymanie informacji zwrotnej o poziomie satysfakcji i oczekiwaniach w zakresie przepływu informacji na linii LGD - wnioskodawca	Kampania informacyjna na temat ogólnych założeń LSR	- mieszkańcy obszarów wiejskich w szczególności potencjalni beneficjenci (przedsiębiorcy, jednostki sektora finansów publicznych, sektor ngo) - grupa defaworyzowana (kobiety)	- 1 artykuł na stronie internetowej - 100 plakatów na tablicach informacyjnych instytucji publicznych - 1 artykuł na portalu społecznościowym - 1 spotkanie informacyjne - 1 spotkanie z grupą defaworyzowaną (kobiety) wskazujące na działania w LSR preferujące kobiety	- ankieta badanie poziomu satysfakcji i oczekiwań	- przekazanie informacji minimum 500 osobom - udział w spotkaniu informacyjnym 20 osób	- ilość artykułów na stronie i portalu – 1 - ilość plakatów na tablicach – 7 - ilość ulotek informacyjnych – 500 szt. - ilość spotkań informacyjnych – 1 - ilość spotkań inf. z grupą defaworyzowaną – 1
Lata 2016-2020 (przed każdym planowanym naborem/grupą naborów)	Poinformowanie o ogłoszeniu naboru wniosków celem dotarcia do jak najszerszego grona odbiorców	Ogłoszenia w prasie i na stronach internetowych	- potencjalni beneficjenci	- artykuł w prasie – 8 sztuk (po 1 dla każdego naboru/grupy naborów) - ogłoszenie na stronie internetowej LGD i stronach internetowych gmin obszaru - rozesłanie 50 maili x 8 naborów/grup naborów = 400	- ankieta o skuteczności ogłoszeń w prasie	Przekazanie informacji minimum 400 osobom	- ilość artykułów w prasie – 8 szt.
Lata 2016-2020 (przed każdym planowanym naborem/grupą naborów)	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o zasadach przyznawania pomocy w ramach wdrażania LSR, ewentualnych zmianach kryteriów wyboru, najczęściej popełnianych błędach, prezentacja formularza wniosku celem zwiększenia szans uzyskania dofinansowania oraz poprawności składanych wniosków	Szkolenie dla potencjalnych beneficjentów przed każdym naborem wniosków	- potencjalni beneficjenci w ramach danego naboru z uwzględnieniem grupy defaworyzowanej (kobiety)	- 1 szkolenie przed każdym naborem/grupą naborów – 8 szkoleń – informacja o szkoleniu na stronie internetowej LGD, portalu społecznościowym oraz stronach internetowych gmin obszaru LSR	- ankieta badanie poziomu satysfakcji i oczekiwań (interaktywni formularz na stronie LGD)	- udział w każdym szkoleniu min. 10 osób (8 szkoleń = 80 osób, w tym 50 kobiet)	- ilość szkoleń – 8
Cały okres wdrażania LSR	Indywidualne informowanie osób zainteresowanych realizacją projektów w ramach wdrażania LSR celem zachęcenia do składania wniosków	Doradztwo w biurze LGD	- osoby zainteresowane programem	- indywidualne rozmowy w biurze LGD - odpowiedzi na zapytania przesłane drogą mailową - odpowiedzi na zapytania telefoniczne	- ankieta badanie poziomu satysfakcji z udzielonego doradztwa	- przekazanie informacji 5 podmiotów przed każdym naborem = 40	- ilość indywidualnych doradztw -30